ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI GRA REX ARAGONVM

¶ Aurea hymnorũ expo-
ſitio: vna cũ textu: per
Antoniũ Nebriſ-
ſenſem reco-
gnita.

LEGADO POR
VICENTE HERNANDEZ
Y MAÑEZ A LA BIBLIOTECA
DE LA UNIVERSIDAD
LITERARIA DE
VALENCIA

Cũ priuilegio Imp̃iali.

Aelii Antonii Nebriſſeñ. grammatici recognitio hymnorū ad Salmanticenſis Academię ſenatum ſapientiſſimum fœliciter.

SI veſtris in me bñficijs. P. C. q̄ fuerunt mihi ipſa varietate
meoꝝ temporū vel in ꝓſperis reb⁹ meis iucūda: vel grata
in aduerſis: par ac mutua volūtas redderet: nullū eſſet op⁹
ab ingenio meo profectū: qđ nō veſtro potiſſimū nomine in
vulgus exiret. Sed me hui⁹ rei cupidū ꝓhibuit partim me⁹
pudor: qui nihil adhuc videbar elaboraſſe qđ eſſet dignum
ornatiſſimo iſto ordine: partim qđ intelligebam ſtudia mea
pleriſq; veſtrū fore ingrata: nonnullis etiā ſuſpecta et inuiſa. Itaq; continui
meipſm: ne qua in re vellē obſeruātiā ⁊ pietatē meā erga vos declarare: mo-
leſtus atq; odioſus eſſet. Nūc xo cū eſſet m[illegible] animo dare operā quēad-
modū nōnulli codices ex ſacris ⁊ eccliaſticis [illegible] quā emēda
tiſſimi imprimant: quos auditorib⁹ meis legēdos ꝓponerē. auſpicatuſq; eſ-
ſem ab hymnoꝝ volumine qđ erat tū mēdis tū carminū cōfuſione deprauatū:
viſum eſt hūc laborē meū ſplēdidiſſimo nomini veſtro dedicare. Non q
me exiſtimē ex alieno ope ſola pfatione aliquā bonā gratiā a vobis aucupa
ri: ſ; vt cēſure atq; iudicio vr̄o ſubijcerē hāc emēdationē meā in qua ſum au-
ſus nōnulla errata q̄ p oēs libros paſſim reperiunt ad lineā xitatis reduce
re. Qđ ſi itellexero ſapiētie vr̄e ſinglari hos labores meos eſſe nō iniocūdos
neq; a me fruſtra ſuſceptos: aggrediar deinceps aliđ op⁹ qđ ſit et igenij mei
virib⁹ ⁊ auctoritate vr̄a magis dignū. S; cuiuſmodi ſint errores q̄s i hoc vo
lumine depꝛehēderim breui demōſtrabo. Eſt in pncipio opis mēdū qđ oēs li
bri vno cōſenſu arripuere: ⁊ qđ nemo eſt ſi modo purgatā habeat aurē q̄ nō
fateat eſſe viciū manifeſtariū: i loco illo. Nos morte victa liberet: p q̄ ego iu-
rarē ab auctore carminis fuiſſe ſcriptū liberat: cū ordo ipe ⁊ cōtextus orōnis
hoc deſideret. Nā hortatur nos vt torpore ſomni excuſſo ad orōnē dñico die
ſurgam⁹ quo ⁊ mūd⁹ eſt cōditus ⁊ xp̄s reſurgens nos morte victa liberauit.
Nā liberat hoc loco eo mō poſitū eſt p liberauit: quo i. iij. eneid. Vergilij. po
ſitū eſt oīs humo fumat neptunia troia. qđ Serui⁹ expōit p fumauit. Neq;
enim petim⁹ aut optam⁹ vt liberet nos morte victa: cū xboꝝ ſeries ſit incō-
ſeq̄ns: ſed adducim⁹ cauſam cur nobis tali die ſurgēdū ſit: hoc eſt qđ xp̄s re
ſurgēs morte victa nos liberauit. qđ ⁊ alio loco eccl̄ia canit. Qui mortem no
ſtrā moriēdo deſtruxit ⁊ vitā reſurgēdo reparauit. Prima nāq; hymni pars
narratiua eſt. ſcđa xo depcatiua cū ſubdit. Iā nunc paterna claritas. in codē
preterea hymno et in alijs emendauimus p paraclyto penultima breui pa
raclito vel potius paracleto penultima longa et in eadem accentu acuto.
¶ In ſequenti hymno Ieſu labentes reſpice: pro labentes labantes repo-
ſuimus ex ratione carminis que in ſecundo verſu habet iambum: quare nō
labentes cum primam labor laberis producat: ſed labantes a labo labas.
quod primam breuiat. quod ⁊ Mamotrectus adnotauit.
¶ Quod vero ſequitur. Si reſpicis lapſos cadunt: contrarium dicit ei quod

petimus quare legendū potius ſi reſpicis lapſus cadunt: ideſt ceſſant ⁊ tol-
luntur. ſunt aūt lapſus: loca lubrica ad cadendū obnoxia. Vergili. ij. eneid.
pedibuſq; rotarum ſubijciunt lapſus.
¶ Eſt ꝑterea in quarto hymno ſcriptum. Pellat langorem: ꝓ quo debere
ſcribi angorē ex ratione carminis facile apparet. Nam quemadmodū in ap
paratu diximꝰ. Carmen eſt ſapphicum: qḋ conſtat trocheo ſpondeo dactylo
⁊ duobꝰ trocheis. Ex quo fit vt quāq; ſenſus indifferēter angorem: ⁊ lāgorē
poſſit accipere. ratio tn̄ carminis nullo modo langorē admittit. Qḋ ſi dixe-
rit quiſpiam rectius ſaluti (quā tribui petimus) langorē quam angorem op
poni. Poſſem ego reſpondere poetam citius fuiſſe tranſgreſſum leges elegā
tie q̄ carminis: ſed potius illud placet angorem recte poſitum eſſe hoc loco:
cum non multum diſtet a langore: cum ſit angor (quemadmodum Cicero
diffinit tuſculanarum q[illegible]onum libro quarto) Egritudo premens. Lan-
gor vero eg[illegible]ucians.
¶ In hymno Somno refectis artubus lucis labeſcat munere: lege tu la-
baſcat ꝓ labeſcat. q̄ vt in ſuperioribꝰ diximꝰ labor laberis. a quo eſt labeſco
labeſcis primam ꝓducit labo. as. a quo eſt labaſco. is. primā breuiat qḋ hoc
in loco deſideratur: quia iambus eſt neceſſarius in ſecundo loco.
¶ In hymno Splendor paterne glorie. Caſus fecūdet aſpros: lege tu caſus
fecundet aſperos: ideſt ſcōos ⁊ ꝓſperos faciat: non fecundos: ideſt fertiles ⁊
copioſos quod eſſet contrarium ei qḋ petimus quum ꝑſertim ſyllaba re[illegible]
gnet que in ſecundo loco debet conſtituere iambum.
¶ In hymno Telluris ingens cōditor ꝓpulſis atq; moleſtijs ex eadē ratio
ne emendauimus pulſis aq̄ moleſtijs. vt ſtet verſus habeatq; in ſecun-
de iambum. Nam moles aque prohibet terram eſſe ſtabilem.
¶ In hymno Nox ⁊ tenebre ⁊ nubila. rebuſq; iā color redit ſic legēdum eſt
nō calor vt pleriq; oēs codices habēt ex lectione originali ipſiꝰ prudētij ⁊ rō
ne cōtextus: q2 luce adueniēte oīa recipiūt ſuū colorē: q̄ per noctis tenebras
videri non poterat dicēte Vergilio. Et rebus nox abſtulit atra colorem.
¶ Nox atra rerū contegit terre colores: ſic eſt legendum: non calores. vt ſta
tim diximus. in pleriſq; codicibus legi non repugnāte ratione carminis ſed
ſenſu ⁊ mente auctoris.
¶ In hymno Vox ecce clara intonat ab ethere xp̄s promicat. lege ab ethra
vt ſtet ratio carminis que non recipit anapeſtū in tertio loco. cum preſertim
idem prope ſignificat ethra quod ether
¶ In hymno O glorioſa dn̄a. legendū femina nō dn̄a. tum ex lectione an-
tiqua. tum ex ratione carminis quod habere debet in tertio loco iambū aut
ſpondeum non pyrrichium. Et in eodem pro lactaſti ſacro vbere. lege tu la
ctas ſacrato vbere. ex eadem ratione carminis.
¶ In hymno Luſtra ſex qui iam peracta. Agnus in cruce leuatur. lege ag-
nus in crucis leuatur immolandus ſtipite. vt ſit ordo agnus leuatur immo
landus in ſtipite crucis. vt ſtet verſus qui alias claudicaret qui debet habe
re trocheum neceſſario in tertia ſede.

XANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI G

¶ In hymno ſantorum meritis. calcarunt omnia: legendum eſt calcarunt hominum. quoniam alias non ſtaret verſus qui debet habere dactylum in ſecundo loco. ex veteri librorum lectione.

¶ In hymno Rex glorioſe martyrum. Qui reſpuētes terrena. caſtigatur terrea/ qꝛ debet eſſe iāb⁹ in qrta ſede: necꝫ pōt recipe lōgā in penultima ſyllaba.

¶ In hymno Iſte confeſſor. hodie letus: legendum hoc die. lectus. vt ſit trocheus in primo loco ꝛ non pyrrhichius/ vt ſi hodie legatur.

¶ In hymno Ieſu corona virginum. Quē mater illa concepit. legendū cōcipit: vt ſit preſens pro pterito ꝛ ſtet verſus qui vt diximus nō recipit ſpondeum vel trocheum in quarto loco vt diximus.

¶ In hymno Virginis proles. legitur ſecreta ſcādere celi: pro eo quod eſſe debuit ſacrata ſcandere celi. Nam cum ſecreta primam producat eſſet ſpondeus in quarto loco cum debeat eſſe trocheus. Finis.

Sequitur prologus hymnorum.

Hymnus dicitur laus dei cū cantico. Quattuor fuerūt principales auctores q̄ hymnos cōpoſuerūt. ſcꝫ. Gregori⁹. Prudēti⁹. Ambroſius. ꝛ Seduli⁹. Sed q̄dā vir prudēs nōie Hylarius vidēs illos multos hymnos cōpoſuiſſe: dignum duxit quoſdā in vnū colligere: ꝛ cōpēdioſe cōponere breuē ꝛ vtilē tractatū: in quo oēs hymni vtiliores maxime eſſent. Prima intentio fuit deſcribere illos q̄ cantant̄ in prima feria/ ꝛ ſic deinceps ſecundū ordinē. Vtilitas maxima eſt: vt perlecto libro cognitionē habeamus vnitatis ꝛ trinitatis. Supponit̄ theorice. ideſt diuine contempla[illegible] d quia mētionē fecim⁹ de feria videamus quid ſit feria. Feria eſt ſolēnis dies. Beat⁹ enim Silueſter. videns hebreos dicentes prima ſabbati. Secunda ſabbati. ꝛ ſic deinceps. Similiter vidēs gentiles nōia ſuoꝝ deorū vel ſtellarum poſuiſſe: vt dies lune. dies martis. ꝛc̄. noluit imitari mores ꝛ ſectā eoꝝ. ſcꝫ. hebreorū ꝛ gētiliū. Sed loco huius inuenit hoc nomen feria. Sed in fine ſeptimane ſeruauit ſabbatū: qđ fecit ad figurā: qꝛ ſabbatū interpretat̄ reqes. Et nos ꝑtotā hebdomadā. i. per totū ſpaciū vite nr̄e qđ currit ſpacio ſeptē dierū debem⁹ laborare: ꝛ niti ſummo conamine vt ꝑueniamus ad requiē ꝛ ad eternā beatitudine. Vnuſqſqꝫ hymn⁹ habet ſuā materiā. In illis q̄ ſunt de nocte accipit materiā ipm tp̄s nocturnū. i. ſignificationē ipſi⁹ tꝑis. ſ. vt expellat a nobis tenebras ignorantie ꝛ vicioꝝ. ꝛ informet nos ꝟtutib⁹: ꝛ ſcti ſpūs charitate. In illis vero q̄ ſunt de die accipit materiā ipm lumē: ꝛ vult dep̄cari deū: vt quemadmodū illuminat nos ſua claritate: ꝛ ſplendore ſolis in corpore ſic illuminet nos ſancti ſpūs gratia in mentem Amen.

Carmē eſt dimetrū iābicū archilochiū monocolō orthometrum. Q đ canitur ad horas nocturnas certis quibuſdā dieb⁹ dominicis. Hortatur chriſtifideles vt excuſſo nocturni tēporis ſomno ſurgant petituri admiſſi peccati veniam & futuri preſeruationem & immortalis vitæ beatitudinem.

Dominica die ad nocturnum hymnus.

PRimo dierum omnium:
Quo mũdꝰ extat cõditꝰ:
Vel quo reſurgẽs cõditor:
Nos morte victa liberat:

Pulſis procul torporibus:
Surgamus omnes ocyus.
Et nocte quæramus pium:
Sicut prophetam nouimus.

MAteria huius hymni eſt cõmendatio dñici diei: ⁊ cõmendat eũ ꝑ partes. Hec ſunt partes ꝙ mundus fuit cõditus eodem die quo xp̄s reſurrexit: ⁊ ꝑ hanc cõmendationem beatus Gregoriꝰ vult ob dñici diei apicẽ mouere nos ad honorem ipſiꝰ de lecto mane ſurgere: et deum querere. Dñicus dies merito ⁊ cũ diſcretione oim dierum primus dr̄: qꝛ dr̄ primus reſpectu omnium creaturarum. Tertius dicit̄ reſpectu reſurrectiõis domini: qꝛ tertia die reſurrexit. Octauus dicit̄ reſpectu octaui diei: qꝛ in octaua die oẽs re[...]gere debemus [...] eternã vitã. Et ideo queramus in dñico die quo xp̄s re[...]m xp̄m: vt a morte viciorũ ad vitã ⁊ gaudiũ ſempiternũ reſurgamꝰ in die iudicij quo bona bonis: mala malis reddentur. Deſcenſus fiat ad lrãm. Ego dico dñicum diẽ maiorẽ eſſe alijs oibus qꝛ mundus fuit cõditus: ⁊ xp̄s reſurrexit eodẽ die: ergo habet primatũ ſuꝑ alios dies. Ergo maior eſt alijs diebꝰ. Locus eſt a partibꝰ ſufficienter enumeratis vel a poſitione antecedẽtis. O fratres: oẽs ſurgamꝰ in primo diez oim. i. in dñica die. ocyꝰ. i. citiꝰ ꝙ̃ in alijs diebꝰ/ quo ſcꝫ dñico die mundꝰ extat conditus. i. factus. vel ꝓ ⁊: quo die ꝯditor. i. creator oim creaturarũ iam morte victa. i. deſtructa. qꝛ xp̄s moriendo mortẽ nr̃am. ſ. eternã deſtruxit: ⁊ vitã reſurgẽdo reparauit: ⁊ ſic reſurgens nos liberat. i. liberauit ab inferno vel a poteſtate diaboli. Surgamus dico a noſtris torporibꝰ. i. pctis ⁊ vicijs. ⁊ nõ ſolũmodo ſu[...] queramus per obſeruationẽ mãdatorũ piũ. i. deũ: in hac nocte: ſicut nouimꝰ prophetam dauid deũ q̃ſiſſe: ſicut ipſe ait. Media nocte ſurgebã ad cõfitendũ tibi ⁊c. Iterũ. Lauabo ꝑ ſingulas noctes ⁊c. Unde in homilia beati Gregorij legitur de quodã qui poſtꝙ̃ aliquantulum ſoporis corpori ſuo dediſſet extra mediam noctẽ ſurgebat: ⁊ vigilans perorabat. qui tandiu hoc fecit: donec facta eſt vox de celo a domino dicens. Peccatum tuum dimiſſum eſt tibi.

Noſtras preces vt audiat:
Suamq̃ꝫ dexteram porrigat:
Et expiatos ſordibus:
Reddat polorum ſedibus.

¶ Surgamus inq̃ꝫ ⁊ q̃ramus piũ: vt audiat nr̃as ꝓces. i. orones ꝓ vitandis vitijs ⁊ querẽdis virtutibꝰ: ⁊ porrigat ſuã dextrã: ideſt auxiliũ et nos expiatos: ideſt abſolutos: ⁊ purgatos ſordibus: ideſt vitijs: vel a ſordibus vitiorum reddat ſedibus polorum: ideſt celorum et angelorum: ideſt ponat in celum.

Vt quiq̃ꝫ ſacratiſſimo:
Huius diei tempore:
Horis quietis pſallimus:
Donis beatis muneret.

¶ Reddat inq̃ꝫ nos poloꝝ ſedibꝰ vt muneret ſupple nos beatis donis. i. donis celeſtibus quiq̃ꝫ. i. quicunq̃ꝫ pſallimus ideſt canimus ei ſcilicet domino. quietis horis. i. horis noctis in ſacratiſſimo tempore. quo chriſtꝰ reſurrexit: tempore dico: huiꝰ diei: ſcilicet dñice vel muneret

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS

in ſacratiſſimo tempore huius diei.i.in die iudicij:qui dicitur ſacratus:qꝛ ibi bona bonis: mala malis reddentur. Sed qꝛ ſuperiora per nos habere nequiuimus vertit ſe nunc ad filium: ⁊ monet nos ꝙ precemur ipſum quatinꝰ omnis libido:omnis macula et alia mala facta a nobis remoueantur.

Iam nunc paterna claritas:
Te poſtulamus affatim:
Abſit libido ſordidans:
Omniſq; actus noxius.

¶ Iam poſtulamus te nunc o paterna claritas affatim.i.abundãter vt libido.i.luxuria ⁊ mala cõcupiſcẽtia. libido dico ſordidãs corpora nr̃a: ⁊ oĩs actus noxiꝰ idest omne malũ opꝰ abſit.i.longe ſit remotũ.ne aĩa cum corpore ſordeſcat. Affatim aliquãdo cũ vnica .f.ſcribitur ⁊ compoſitum eſt ex a ⁊ fabile:quaſi abunde ⁊ non dicibiliter ſignificet:corripit antepenultĩ. Si vero ſcribatur cum duplici.ff.ſignificat facunde:⁊ antepenultimã producit.

Ne fœda ſit vel lubrica:
Compago noſtri corporis:
Per quam auerni ignibus:
Ipſi crememur acrius.

¶ Et ideo te poſtul[illegible]eda ſit.i.ſordibꝰ plena:vel lubrica.i.labilis ad luxuriã: cõpago nr̃i corpis.i.cõiunctio nr̃i corporis ⁊ aĩe ꝙ tũc dr̃ feda: qñ caro ꝑeſt virtuti. ⁊ raro eſt pulchra qñ ꝑdominaṫ corpori. vel depcemur vt caro ſubeat mẽti: per quam.ſ.cõpaginẽ crememur aĩa ⁊ corpore.i.crucemur.acrius.i.valde acriter.ignibꝰ.i.doloribus auerni.i.inferni. Auernꝰ dr̃ ab a qđ eſt ſine ⁊ ver veris qđ eſt delectatio:quaſi ſine vere.i.ſine delectatiõe. Auernꝰ eſt locꝰ in inferno vbi eſt ſemp ignis in quo impij incremabunṫ:ꝗ in hac vita p in mũdiciã ex[illegible] [illegible]ntoniꝰ. immo auernꝰ eſt cãpanie lacꝰ nõ procul a cunijs plutoni iferoꝝ deo dicatꝰ.qꝛ ibi dr̃ eſſe ad inferos ingreſſus. ⁊ ꝓ inferis aliqñ accipitur Verg.iiij.geor.fragor ſtagnis auditis auernis. Nec dr̃ auernus ab a particula priuatiua ⁊ ver veris.ſed ab auibꝰ qbꝰ lacus ille eſt infeſtꝰ.de quo Vergi.iii.j.eñ.⁊ Lucretiꝰ lib.v.auerna vocãt quia ſunt auibus cõtraria cũctis.

Ob hoc redemptor ꝗſumus:
Vt probra noſtra diluas.
Vitæ perẽnis commoda.
Nobis benigne conferas.

¶ Et qꝛ timemus ne ignibꝰ crememur: o redẽptor ꝗſumꝰ.i.rogamus ⁊ cũ deſiderio ꝗrimꝰ.ob hoc.i. propter hoc:vt diluas nr̃a ꝓbra.i. pctã ꝗ ꝓbrant.i.vituperant ⁊ maculant animam ⁊ corpus. ⁊ conferas: idest concedas nobis cõmoda:idest vtilia perpetua.peremnis vite:idest eterne glorie.

Quo carnis actu exules:
Effecti ipſi celibes:
Vt preſtolamur cernui:
Melos canamus gloriæ.

melos .i.

¶ Quo pro vt:exules nos peregrini a celeſti patria.actu.i.opatione carnis quemadmodum ipſe qui eſt alienus a patria diciṫ exul ⁊ peregrinus .i. longe remotꝰ a patria ſic ⁊ nos p opa vicioſa ⁊ pctã efficimur exules a celeſti patria:nos ipi effecti.i.facti:celibes.i.vitã virtuoſam ⁊ celeſtem ducẽtes: vt ꝑſtolamur.i.expectamus ⁊ ſupamꝰ:nos in quam cernui.i. inclinati:⁊ oculos ſurſum tenẽtes ad

x. Sed ex con ponitur ab exulo as et exulo ab extra
i solum : et eo is quasi extra solum ire

Ad nocturnum hymnus.

ore ꝛ corde. glorie: ideſt
dñm. canamus. i. proferamus melos. i. dulcẽ cantum ore ꝛ corde. glorie: ideſt
dñm. canamus. i. proferamus melos. i. dulcẽ cantum qui a bonis operibus nõ ceſſat.
ad honorem tue laudis. Bene enim cantat

Præſta pater piiſſime:
Patriq; compar vnice:
Cum ſpiritu paracleto:
Regnãs ꝑ omne ſeculũ. Amen.

¶ O piiſſime qui piaſti. i. mũdaſti nos a vitijs: pr̃. i. o crator ꝛ actor oĩm rerũ: ꝛ o vnice. i. o xp̃e fili dei viui: vnice dico compar. i. equalis ſcḋm diuinitatẽ. patri. i. oĩpotenti in pugillo celum ꝛ terram cõtinenti: tu dico regnans cum ſpũ paracleto. i. conſolatore: per oẽ ſclm̃. i. ante oia ſecula: preſta. i. dona nobis ea q̃ ſupra orauimus. Amen. i. ſine fine. ſine defectu. i. ſine initio ꝛ ſine fine.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad laudes matutinas certis qbuſdam diebus dominicis. Et quia luce aduẽtante galli[...]nit: alludens ad illud quod ieſus poſt tertium gallicantum petrum reſpexit: condonationem peccatorum præcatur.

Eterne rerum conditor:
Noctem dieq; qui regis.
Et temporũ das tempora:
Vt alleues faſtidium.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt cõmẽdatio ꝛ laudatio altiſſimi dei oĩm conditoris: q̃ eſt eternus. i. ſine initio ꝛ fine. Et diſtingue quid diſtat inter eternũ. perpetuum ſempiternũ. ꝛ tẽporale. Eternũ eſt q̃d caret ꝑncipio ꝛ fine: vt de⁹. Perpetuũ habet ꝑncipiũ cũ tẽpore: ꝛ nõ habebit finem: vt aia. Sempiternũ eſt q̃d nec habuit ꝑncipiũ ſub tẽpore: nec habebit finẽ ſicut eternũ. Tp̃ale eſt q̃d incipit cũ tp̃e ꝛ habet finem: vt corpus nr̃m. Cõſtrue. Eterne rerũ cõditor. i. factor: q̃ regis. i. diſponis ꝛ guber[...]tem ideſt peccatorẽ vel diabolum: ꝛ q̃ regis diẽ. i. iuſtũ: ꝛ das tp̃a. i. diuerſitates: [...] porũ. i. ſpaciorũ hui⁹ vite: vt alleues faſtidiũ. i. remoueas laborẽ nr̃m. Eterni dei ſapientia: vt hominis ſubleuaret faſtidia: tẽpora mira dilectione variauit. Nam ſi ſemper nox eſſet: homo deficeret: periret: torpore inertia ꝛ propter tenebras. Et ſi ſemꝑ dies eſſet: miſer homo nimis laboris eſtudio affect⁹ etiã periret. ꝛ ideo dñs miſertus nr̃i: diei ꝛ noctis ſpacium poſuit ꝛ eternũ ꝛ tp̃ibus tempora dedit ſubeuntia. Et nota q̄ quemadmodum anni ſunt quattuor partes: vel quattuor tp̃a eodẽ modo homo cõſtat ex quattuor elemẽtis.

xci Preco diei iam ſonat:
Noctis profunde peruigil.
Nocturna lux viantibus.
A nocte noctem ſegregans.

¶ Preco diei ioãnes: vel ꝑco diei. i. xp̃i. iã ſonat: i. nunciat: diem. i. xp̃m: ꝑco dico peruigil noctis ꝓfunde. i. inferni ꝓfundi: nocturno lux. i. Joãnes q̃ ante lucem ſurrexit vt luceret hoib⁹ q̃ erant in tenebris hui⁹ mũdi: viãtib⁹. i. volentibus ire ad xp̃m: eſt ſegregãs noctẽ a nocte. i. pctm̃ a pctõre: q2 quos vult aſſumit: q̃s vult in ſuo ſinit errore. Vel aliter cõſtrur. Preco. i. dñs nr̃ qui eſt ꝑmiũ ſuis: diei. i. pr̃is: iã ſonat. i. manifeſtat euangelicã ꝑdicationẽ ꝑ ꝑdicatores ſuos ipe dico: puigil. i. agnoſcẽs noctis ꝓfunde culpã ꝛ nocturna lux ſup. lucet viantibus. i. pſens ecclia q̃ lucet in hui⁹ mũdi tenebris. ꝛ ſegregãs noctẽ. i. diſcernẽs

vnamquãq; aiam peccatricē agentē penitētiā de commiſſis. a nocte.i. ab illa peccatrice aia q̄ ex toto corde deũ reliquit: ita ꝙ nō vult venire ad penitētiā.

Hoc excitatus lucifer:
Soluit polum caligine.
Hoc omnis erronum cohors
Viam nocendi deſerit.

¶ Hoc excitatus lucifer.i. quo dño predicante vel Ioanne: lucifer.i. verus p̄dicator lucē diuine grē ferens alijs: excitatus ſcꝫ: ſoluit polũ caligine.i. aiam fidelē ab omni nigredine viciorũ: ⁊ hoc ois cohors erronũ.i. exercitus maligni diaboli: deſerit viā nocēdi.ſ. ieſu excitante ⁊ pctōꝝ currit ad portũ.i. ad xp̄m: vt ibi requieſcat ⁊ vires bone opatinois ibi reſumat. ⁊ p̄cone canēte ois deceptio diaboli vel exercitus eiꝰ. Vel cohors.i. couēticulꝰ erronũ.i. hereticoꝝ: deſerit viā ſuā.i. maledictā ſniam: nocēdi.i. faciēdi alijs nocumētũ vel impedimētum:

Hoc nauta vires colligit:
Pontiq; miteſcunt freta.
Hoc ipſa petra ecclesiæ:
Canendo culpam diluit.

¶ Sicut n[illegible]ta preuimio[illegible]ie noctis fatigatꝰ tendit ad portũ. vt ibi recolligat vires aliquãtulũ requieſcēs: ſic aia fatigata in nimio labore vitiorũ ⁊ pctōꝝ tēdit ad portũ.i. ad xp̄m p cōfeſſionē: vt ibi requieſcat ⁊ vires bone opationis recolligat: Cōſtrue: nauta.i. nauis ductor: colligit vires.i. virtutes: hoc ſcꝫ deo precone.i. xp̄o: freta.i. ebulitiones vitiorũ: pōti.i. huiꝰ mũdi: miteſcũt.i. mãſueſcunt ⁊ hoc.ſ. p xp̄m. ipſa petra eccl̄ie.i. petrus qui eſt fundamētũ eccleſie: diluit canendo.i. flendo ⁊ penitendo: culpā trine negationis: q2 ter negauit dominũ.

Surgamus ergo ſtrenue:
Gallus iacentes excitat.
Et ſomnolentos increpat:
Gallus negantes arguit.

¶ Et q2 gallus.i. xp̄s vel predicator nos excitat ad bene agēdum: ſurgamus.ſ. a pctis ſtrēnue.i. feſtinãter: gallꝰ excitat.i. cōmouet ad penitētiā: iacentes.i. in pctō lapſos vel exiſtētes: ⁊ gallus increpat.i. redarguit ſomnolentos.i. in peccatis permanentes: q̄a ſicut ille qui dormit vagus ⁊ ineptus eſt ad omne opus. ſic aia in pctis manēs inanis efficit deo. ⁊ gallus arguit.i. reprehendit negantes.i. nollentes ſurgere de peccatis.

Gallo canente ſpes reddit:
Egris ſalus refunditur.
Mucro latronis conditur:
Lapſis fides reuertitur.

¶ Gallo canente.i. predicatore p̄dicãte: ſpes redit.i. fiducia recuperãdi ſalutem redit. ⁊ ſalus.i. vita eterna refundit.i. largitur per penitētiam: egris.i. pctōribus: mucro latronis.i. inſidie diaboli: que vel mucro cedunt hoies ⁊ cruciant animā eternaliter: conditur.i. abſcondit: ⁊ ſic gallo canente fides lapſis reuertitur: quod factum eſt in petro.

Ieſu labantes reſpice.
Et nos videndo corrige.
Si reſpicis: lapſus cadunt.
Fletuq; culpa ſoluitur.

¶ Et quoniam gallo canēte ſpes redit. o ieſu ſaluator mundi: reſpice: ideſt miſerere: labantes in peccatis: ⁊ nos videndo.i. miſerando: corrige.i. caſtiga nos: ſi reſpicis: ideſt ſi miſereris: lapſus: ideſt labentes quia peccatis reſurgent: peccata cadunt: ideſt delentur. ꝙ pro ⁊:

Ad nocturnum hymnus.

culpa ideſt peccatum ſoluitur: ideſt purgatur fletu lachrymarum gemitu.

Tu lux refulge ſenſibus:
Mentiſq; ſomnum diſcute.
Te noſtra vox primum ſonet:
Et ore pſallamus tibi.

¶ Et q2 pctā cadunt ſi reſpicis .i. remittunt. ideo o tu lux .i. o tu xpe qui es lux mūdi: illuminans nr̄as mentes refulge ſenſibus .i. illumina nr̄as mētes τ diſcute .i. remoue ſomnum mētis .i. pctm̄ vel torporē nr̄m: τ hoc ad honorem tuum .ſ. vt nr̄a vox ſonet .i. laudet te .ſ. nomen tuū: o xpe primum .i. maxime τ pſallamus .i. applaudamus: ore .ſ. voce τ corde: tibi .ſ. ad honorem tui.

Carmen eſt ſapphicum endecaſyllabum orthometrum monocolon tetraſtrophon. Canitur ad horas nocturnas certis quibuſda[m] diebus dominicis. hortatur chriſtianos ad laudes diuinas: vt conſequantur vitam æternam.

Nocte ſurgētes vigilem⁹ oēs
Sp̄ pſalmis meditemur atq;
Virib⁹ totis dn̄o canam⁹:
Dulciter hymnos.

¶ In hoc hymno nos hortando admonet Gregori⁹: vt q̄diu in hoc mundo laboramus: ne nocti ideſt peccato ſubditi ſim⁹: ſed cū omni ſtudio executione bonorū operū vigilemus: q2 ſi vigilia noſtra ſoli deo intendēdo fuerit prouida: ad aures dei proculdubio perueniet. ¶ Materia huius hymni eſt laudatio nominis dei. τ ipſi totis virib⁹ decātare laudes τ hymnos. intentio vt ſurgamus de vitijs τ adhereamus virtutibus. Diſtinguamus ergo ſic. O fratres nos omnes ſurgentes nocte ideſt de peccato: vigilemus .i. perſeueremus in dei laude: ſemp .i. ſine fine in pſalmis .i. in bonis opib⁹: meditemur .i. pſeueremus vigilando: τ canamus .i. perſonemus dn̄o .i. ſaluatori noſtro dulciter .i. ſuauiter hymnos .i. laudes ſc3 totis viribus .i. animo τ corpore. Vigilare eīn debem⁹ ſine fine: q̄a neſcimus quando veniet dn̄s: an mane: an ſero: an media nocte. nocte dixit: q2 de nocte venit dn̄s: ſc3 in nubibus. ideſt in velamine carnis: q̄a fuit quaſi nox q̄n incarnatus fuit in beata virgine: q2 deitas latebat in carne. τ ideo nocte ideſt in hac preſenti vita vigilare debemus: τ non tota nocte dormire. q2 in nocte venit domin⁹. Unde dicitur. Vigilate quia neſcitis diem neq3 horā. τ ideo vigilemus in proſperis τ aduerſis non deſinentes: aut bona opera interrūpentes τ omittentes laſſemur ſed iugiter τ indefeſſe deo ſeruiamus. Unde non qui inceperit: ſed qui perſeuerauerit vſq3 ad finem: ſaluus erit. Inchoata enim virtus non proficit niſi ad finem perducatur.

Vt pio regi pariter canentes:
Cū ſuis ſanctis mereamur aulā
Ingredi cœli: ſimul & beatam
Ducere vitam.

¶ Canamus hymnos: vt nos canētes ideſt laudes perſoluētes: pio regi. ideſt chriſto. pariter. ideſt corpore τ anima mereamur ingredi aulam celi. ideſt regnū eterne beatitudinis: τ ducere. ideſt habere ſimul vitam eternam: vel beatā. ideſt puram vel ſanctam

ANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DE

Dominica die ad laudes.

Præſtet hoc nobis deitas beata:
Patris & nati paritercꝫ ſancti
Spiritus: cuiꝰ reboat in omni
Gloria mundo. Amen.

¶ Dixi ꝙ debemus canere pio regi. vt mereamur celi in gredi ianuam: beata deitas. i. deus vnus. s. pater ⁊ filius ⁊ ſpiritusſanctus: preſtet. i. donet nobis oībꝰ: hoc. i. ea que ſupra orauimus: gloria cuius. i. laus cuius deitatis: reboat. i. reſonat: in omni mundo. i. vbicuncꝫ. Vñ. dicitur. Quicquid in mundo fit per ipſius fabricationem fit. ſcꝫ. domini per quem deum ⁊ in quo ſunt omnia. Omnia enim illi ſoli famulantur. Celum ⁊ terram ego implebo dicit dominus.

Carmen eſt quale illud nocte ſurgētes. Canitur ad laudes matutinas certis quibuſdam diebus dominicis. Christiano[illegible] xcitat ſub lucem: vt dei miſericordiam implorent.

Ecce iã noctis tenuat̃ ũbra:
Lux & aurora rutilãs coruſcat
Viribꝰ totis rogitemꝰ oẽs:
Cuncti potentem.

¶ Materia huius hymni eſt miſeratio chriſti: ⁊ continuatur hymno ſuperius dicto ſic: quia ſurreximus nocte. ideſt de peccato cauendo. Mox deponitur ⁊ ecce dies appropinquat: q̃a ſicut illi qui gallo canente in nocturnis horis iter diſpon[illegible] agere. ideſt inchoat ſic ille qui in nocte huius mundi celeſtia ire deſiderat gallo canente ideſt predicatore predicante ſurgit ⁊ iter incipit ꝑ bonã operationem. Conſtrue. Ecce vmbra ideſt ignorantia vel obſcuritas: noctis. ideſt [illegible]: iam tenuatur ideſt annihilatur: aurora lucis: ideſt chriſtus patris cognitio: rutilans. ideſt ſplendorem emittens: coruſcat: ideſt ſplendet. Et nota ꝙ ſicut aurora depellit noctem ſic chriſtus deuicit diabolum: quia chriſtus eſt pricceps noſtre humanitatis: aurora: ideſt chriſtus: quaſi aureum colorem habens quia coruſcat ideo rogitemus omnes. ideſt deprecemur: viribus totis. ideſt cum omnibus viribus anime ⁊ corporis: cunctipotentem quia omnia in ſua poteſtate ſunt.

Vt deus noſter miseratꝰ oẽm
Pellat angorẽ: tribuat ſalutem:
donet & nobis pietate patris:
Regna polorum.

¶ Vt deus noſter miſereatus noſtri. ſcꝫ q̃a miſerando nos redemit: pellat. i. remoueat: omnẽ angorem. i. omne peccatum ⁊ pellendo peccatum tribuat ſalutem. ideſt vitam corporis ⁊ anime. quia per dei gratiam non proprijs meritis vita datur: donet ⁊ nobis pietate patris. ideſt ipſius miſericordia regna polorum. ideſt aulam celorum. preſtet hoc nobis ⁊c̃.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur hora diei prima orto iam ſole. Monet nos petere a deo gratiam: vt per totum diem abſtineamus nos a peccatis: vt poſſimus illum rectius laudare.

Ad primam hymnus.

I Am lucis orto ſydere:
Deū ꝓcemur ſupplices.
Vt in diurnis actibus:
Nos ſeruet a nocentibus.

Linguam refrenans tēperet.
Ne litis horror inſonet.
Viſum fouendo contegat:
Ne vanitates hauriat.

¶ Materia huius hymni eſt deprecatio
ad dominum: vt orto ſydere. ideſt chriſto
dignetur nos ſegregare a vicijs ⁊ nos
induendo virtutibus repellat ſuperbiā
⁊ nos faciat humiles: ⁊ quando vmbra
noctis: ideſt peccatum receſſit a nobis:
ideo lux vera ideſt chriſtus iam habitet
in cordibus noſtris. ¶ Conſtrue ſic. ſyde-
re iam lucis orto: ideſt chriſto nato: qui
refulſit in mūdo ſicut ſol iuſticie. qui re
dimendo eripuit nos de tenebris ⁊ vm-
bra mortis.ideſt a peccato:nos ſupplices ideſt humiles:precemur deū ideſt
valde:[illegible]mus apud deum vt in diurnis actibus ideſt aſſiduis bonis operi
bus ſeruet nos a nocentib[us].ideſt cuſtodiat ⁊ ꝓtegat nos a peccatis ⁊ omni-
bus aduerſis. Dico vt nos ſeruet a nocentibus gr̄a xp̄i:refrenans ideſt com
peſcens linguam.⁊ temperet eam ne horror litis ideſt contentio vel ſeductio
diaboli:inſonet ideſt in noſtra corda ſonet:viſum fouendo contegat ideſt nu
triendo ⁊ regulando concupiſcentias noſtras:⁊ viſum ſic protegat ⁊ dirigat:
ne vanitates hauriat.i.ne videamus ea que videnda non ſunt. Et non ſolū
viſus oculorum ſit mundatus:ſed etiam cordis: vt gaudium vanitatis non
hauriamus:⁊ in delectationibus ⁊ concupiſcentijs non gaudeamus. Unde
dominus ait. Non mihi poſſunt viuere qui non ſunt mortui mundo. Eſti-
mamus enim temere.ſi deo ⁊ mundo volum[us] perfrui. Et alibi. Non eſt cō-
uentio xp̄i ad belial. Diabolus enī ⁊ deus non bene cōueniūt:[illegible] ſe-
de morantur. Et deus in euangelio. Nemo poteſt duobus dominis ſeruire
deo.ſ.⁊ mammone: ideſt pecunie male acquiſite ⁊ diuitijs. Et nota ꝙ inter
amorem dei ⁊ huius mundi eſt hec differentia ꝙ amor huius mundi in ꝓn
cipio dulcis eſſe videtur:ſed finem habet amarum. Unde eccleſiaſtes. No-
ſſima autem eius amara ſicut abſinthium. Amor dei ab amaritudine inci
pit:ſed vltima eius dulcedine plena ſunt.hec eſt ſalutaris manſio. ſcʒ deus.
hec ſunt tabernacula iuſtorū in quibus vox leticie ⁊ exultationis ſonet ſem
per vbi beati habitabunt: cuius decorem propheta concupiuit:cuius habi-
tationem optauit:cuius deſiderium flagrauit.

Sint pura cordis intima:
Abſiſtat & vecordia:
Carnis terat ſuperbiam:
Potus cibiqʒ parcitas.

¶ Intima cordis ſint pura.ideſt munda
a mala cogitatione:⁊ vecordia.ideſt ſtul
ticia que facit hominem vecordem eſſe:
abſiſtat: ideſt abſit a nobis procul:ꝙ ꝓ
⁊ parcitas:ideſt abſtinentia cibi ⁊ potus
terat ideſt minuat ſuperbiā carnis ideſt
peccatum ⁊ ſtimulos eius: quia niſi habeamus parcitatē cibi ⁊ potus:om-
nia in contrarium ſupradicta nobis euenient nec poterim[us] refrenare linguā
noſtram nec noſtra intima erunt pura:ſed ſordida: ⁊ horror litis eis aſſocia-
bitur.⁊ ſic per hec ⁊ cetera mala condemnabimur.

Ad tertiam hymnus.

Vt cum dies abſceſſerit:
Noctemq; ſors reduxerit.
Mundi per abſtinentiam:
Ipſi canamus gloriam.

¶ Ut cū dies abſceſſerit a nobis p mala opa. q̄ p ꝛ:ſors. i. diuina diſpenſatio vel ſors.i.diabolus: vel ſol per ſui abſentiā reduxerit noctem.i.peccatum : q2 nil aliud eſt dies q̄ illuminatio ſolis p aerē: vel aer ſole pcuſſus:noctē inq̃z.i.pctm̄ nos p abſtinentiā vitioꝝ.mundi.i.preſentis ſeculi purificati:canamus gloriam.ſcilicet ſempiternam.ipſi.i.deo. Et quia nox receſſit et dies venit.referamus gloriam deo:et hoc iure.

Deo patri ſit gloria:
Eiuſq; ſoli filio.
Cum ſpiritu paracleto:
Et nunc & in perpetuū. Amen.

¶ Referamus gl'iam deo:et hoc iure diſco: q2 tot ꝛ tanta contulit nobis:q2 pctm̄ preceſſit ꝛ a morte liberauit nos ꝛ ad vltimū nos in filios collocauit: et ſuſcepit. Gl'ia.i.laus ſit deo pr̄i:q̄ p[...] ſoli filio.i.vnico ieſu xpo:ꝛ hoc cū ſpū paracleto:ideſt cōſolatore. Sp[...] ſanctꝰ dicit cōſolator:ideſt aduocatꝰ primꝰ.ideo q2 diſcipuloꝝ corda que fuerūt meſta de morte xpi:reddidit cōſolatiōi:ꝛ nūc.i.in pſenti ꝛ in perpetuū.i.ſine fine. Amē.

Carmen eſt quale ſuperius. Canitur hora diei tertia. Quia vt actuum cap. ii. ſcribitur. Spirituſſanctus ſub ſpecie ignis diffuſus eſt in chriſti diſcipulos. Itaq; & nos petimus vt inflammati charitate deum & proximos amemus.

Nunc ſancte nobis ſpiritꝰ:
Vnum patri cum filio:
Dignare promptus ingeri:
Noſtro refuſus pectori.

¶ Materia huiꝰ hymni eſt depcatio ſancti ſpūs:vt digneť in pectora nr̄a deſcendere:quā.ſ. depcationē facimꝰ ī hora tertia. In hora tertia peccauit adā in paradiſo:pter qđ pctm̄ inde electꝰ eſt. ideo ſpūiſctō facimus hāc orōnē:vt ſicut ab adā p ſuggeſtionē ſeparatꝰ eſt: ita per eius correctionē nr̄o pectori ingeri dignetur. Et ſicut inflāmauit aplos hora tertia:ſic dignetur ingeri in cordibꝰ nr̄is vel infundi: vt mereamur deū vere laudare.et hoc eſt. O ſctē ſpūs tu dico promptus.i. paratꝰ ad perquirendum et cōſolandū:q̄ es vnꝰ vel vnū.i.vniꝰ ſubſtantie : pr̄i cū filio dignare ingeri.i. infundi:nobis nūc.i.adhuc:ſed iā dico tu ſpūs refuſus nr̄o pectori.i. vt infundas nobis ſpiritūſanctū:vel ſimꝰ repleti te ſpūſctō:vt ꝯſequamur remiſſionē pctoꝝ:vel vnꝰ aut vnū pr̄i cū filio ī eſſentia vel poteſtate. Antoniꝰ. Unū pr̄i cum filio.nō vnus.nā genus neutrū in diuinis dicit ſubſtantiam. vnus vero vel vna in genere maſculino aut feminino dicit perſonam. vt filius eſt vnū cum patrem:non tamen vnus:et filius eſt alius a patre non tamen aliud.

Os:lingua:mēs:ſenſus:vigor:
Confeſſionem perſonet:
Flammeſcat ignem charitas:
Accendat ardor proximos.

¶ Os et lingua pertinet ad corpus.mēs vero ad animam. ꝛ ſenſus ad vtrūq; ꝓcedit. Et ſimiliter eodem modo pertinet ſpūſſctūs ad vtrūq;.ſ. ad patrē et filium: q2 ab vtroq; procedit:et tn̄ non tres ſunt dij:ſed vnus eſt deus. Et nota q̄ in ſole tria ſunt : ſcʒ. ſpera.claritas.et calor.

Ad ſextam hymnus.

Sepera ſolis naturaliter ſplendens eſt ⁊ calens. Sūmus pater naturaliter
ſapiens eſt ⁊ amans. Spera ſolis ⁊ ſplendor ⁊ calor non ſunt tres ſoles:ſed
vnus ſol. Summus pater ⁊ ſapiētia ⁊ amor eius/non ſunt tres dij ſed vnus
eſt deus. In ſpera ſolis ignea patrē intelligere debem⁹.in ſplendore filium.
in calore ſpm̄ſanctum. Os lingua.i.corpus:⁊ mens.i.anima.ſenſus.i.vterqꝫ
ſcꝫ corpus ⁊ anima:vigor.i.virtus:perſonet.i.credat vel confiteatur.cōfeſſio-
nem ideſt trinitatem: ſcilicet patrem ⁊ filium ⁊ ſpiritumſanctū eſſe vnū deū:
charitas.i.amor dei ⁊ ꝓximi: flammeſcat.i.ardeat in nobis:igne ſupple ſan
ctiſpiritus:ardor ſue charitatis:accendat. ideſt illuminet ſpirituali amore:ꝓ-
ximos ideſt amorem dei deſiderantes.

Carmen eſt quale ſuperius. Canitur hora diei ſexta quo tem-
po[..]eſt maximus diei calor. Itaqꝫ temporis occaſione petit tē-
perari [..]bis choleram quæ eſt iræ ſedes.

Rector potēs verax deus
Qui tēperas rerū vices.
Splendore mane iſtruis:
Et ignibus meridiem.

Materia hu⁹ hymni ſumitur ꝑ quali
tates ⁊ diuerſitates aeris ⁊ temporis:ex
hoc ſcꝫ ꝙ maxim⁹ calor ſolet eſſe aliqñ
in meridie:⁊ qñqꝫ ſolet nocere aīe ⁊ cor-
pori. Unde deū rogare debem⁹: vt i no
bis extinguat flammas viciorum nr̄oꝝ:
⁊ tribuat nobis ſuam charitatem in cordibus nr̄is. Et non ſolum hora ter-
tia deum rogare debemus : ſed etiam ſexta hora in qua Adam eiectus fu-
de paradiſo per ſuperbiam: vt vnde per tranſgreſſionē fuit eiectus: illuc re-
deamus per bonam operationem chriſto annuente:qui eadem hora in cru
ce poſitus fuit. O tu rector:qui regis oīa:potens.ideſt qui potes omnia face
re que vis.quia manus tua potentia:⁊ in ea omnis poteſtas:⁊ fortitudo:ve
rax deus qui nunqꝫ mentiris:qꝛ tu ipſe veritas es:⁊ verax in verbis ⁊ ꝓmiſ
ſis tuis que nunqꝫ fallunt: qui temperas.i.qui mitigas: vices.i. viciſſitudi-
nes rerū : ⁊ inſtruis mane.i.incipientes bona opera facere ſplendore ſolis.i.
lumine:⁊ inſtruis meridiem ignibus.ideſt calore.ſcilicet charitate.

Extingue flammas litium.
Aufer calorem noxium.
Confer ſalutem corporum:
Veramqꝫ pacem cordium.

Extingue flammas litiū.i. ſuffoca ca
lores mūdanaꝝ tētationū: vel extingue
flāmas.i.mortifica i nobis flāmas.i.ar-
dores libidinis:vel litiū.i.odioꝝ vel diſ-
cordiarū:aufer calorem. i. remoue amo-
rem a nobis et appetitum : noxium. i.
noxiarum rerum : quia tu bonus es calor ⁊ ſol vite eterne: confer ſalutem:
ſcilicet nobis:corporum.i.animarum:qꝫ pro ⁊ pacem cordium.i.animorum.
veram:ideſt non fictam.

Carmē eſt quale illud Primo dierū Canitur hora diei nona:
cum deus inuariabilis ſit: dederit tñ temporibus lucis varieta-
tem. petit vt veſper ideſt finis vitæ noſtre ſit lucid⁹ & ſine mētis
ꝑturbatione:vt in fide xp̄i mo riētes vitā æternā cōſequamur.

Ad nonam hymnus.

Rerum deus tenax vigor:
Immotus in te pmanēs:
Lucis diurnæ tempora:
Succeſsibus determinans:

Materia huius hymni eſt ꝙ nō ſolū in hora ſexta deprecādus ꝛ laudādus eſt deus. ſed etiā in hora nona: in qua ieſus xps migrauit de hoc mūdo ad patrem. vt poſſimus tranſire de vicijs ad virtutes: ꝛ ad bonas operationes. O deus tenax a teneo tenes qui oia tenes ſub poteſtate tua ꝛ pietate: vigor. i. virtus rex pmanens in te: immotus ideſt non variabilis: qꝛ nunꝙ in ſeipſo mouetur: determinans. i. diuidens tempora lucis diurne. i. quotidiane: ſucceſſibus. i. quibuſlibet diſtinctionibus.

Largire clarum veſpere:
Quo vita nuſquam decidat.
Sed præmium mortis ſacræ:
Perennis inſtet gloria.

Et qꝛ hec dicta facis largire. i. cōcede: clarum veſpere. i. finē nr̄e vite ꝛ exitum: quo ꝑ vt: nr̄a vita nuſquā decid[illegible]. i. non cadat in aliquo graui pcc[illegible] pennis glia: ſcꝫ vita que eſt fine exiſtens ſupple premium mortis ſacre inſtet: nobis per remiſſionem peccatorum. Antonius. inſtet. ſenſus eſt ꝙ gloria peremnis appoſitione premium mortis ſacre inſtet. ideſt ſequatur.

Carmē eſt quale illud Primo dierū. Canitur hora veſpertina. commemorata lucis creatione eiuſqꝫ officio inſtāte nocte ꝑ quā intelligimus peccatum ignorantiamqꝫ. petit gratiam qua præmuniamur a peccatis & optemus eterna.

Lucis creator optime.
Lucem dierum ꝓferēs:
Primordiis lucis noue.
Mundi parans originem:

Materia huius hymni eſt inuocatio quā facit btūs Gregorius ad dn̄m: vt ſicut ꝑcepit mane iunctum veſperi vocari diē: ita vt audiat ꝑces nr̄as: ꝛ cōmendet diem dn̄icum ꝑ opus qđ quotidie factū eſt ꝛ i eodem die: vt ibi. Fiat lux / ꝛ facta eſt lux. O optime creator lucis. i. filij tui vel angelorū: proferens. ideſt tribuens: lucem. i. filium tuum: dierū ideſt apoſtolorum tuorum: qui dies vocantur: parans originem. ſcilicet quando dixit. Fiat lux. i. initium: noue lucis primordijs mundi. i. apoſtoli: q̄ lux mundi interpretantur. Unde dr. Uos eſtis lux in iſta vita illuſtrantes oia. Uos eſtis ſal terre condientes morum temperantiam: ipſi apoſtoli paſtores ſunt populorum omnia conſeruantes.

Qui mane iunctum veſperi:
Diem vocari præcipis:
Tetrum chaos illabitur:
Audi preces cum fletibus.

Et tu qui precipis mane iūctū veſperi vocari diem. i. diem ꝛ noctem: qui eſt dies naturalis. vnde dictum eſt. Factū eſt veſpere ꝛ mane dies vnus: vel aliter tu qui precipis mane iunctū veſperi vocari diem. i. deitatem iunctam carni noſtre q̄ obſcura eſt vt veſperum: vocari diem. i. chriſtum qui eſt verus deus: tetrum chaos. i. nox ꝛ peccatum ꝛ obſcuritas viciorum: illabitur ideſt cadit in nos. ꝛ ideo audi ꝑces noſtras cum fletibus. ideſt cum deſiderijs lacrymarum.

Ad completorium hymnus.

e mens grauata crimine:
ſitæ ſit exul munere.
um nil perenne cogitat:
eſeq; culpis alligat:

¶ Dico audi preces noſtras ⁊ quare ne mens.ideſt anima noſtra ſit ponderata: crimine,i.peccato ſit exul.i.alienata:munere.i. dono eterne beatitudinis : vite.i. chriſto qui eſt vita. dum mẽs nil perẽne ogitat.i.perpetuum:ſe alligat.i.illaqueat ſeſe culpis vitiorum.

Cœlorum pulſet intimum:
itale tollat præmium.
itemus omne noxium:
urgemus omne peſſimum.

¶ Ergo et nos debemus accipe chriſtũ vel eternam beatitudinem: ⁊ vt hoc fiat mens pulſet: ideſt inquirat intimũ celorum.i.xp̃m:et tollat.i.acq̃rat : vitale premium.i.eternã beatitudinem.ergo vitemus omne noxiũ.i. omne peccatũ quãum ad corp. purgemus omn peſſimum.i.peccatũ: quantũ ad animam.

Carmen eſt quale illud Primo dierũ. Canitur horis diei completis. Implorans diuinam tutelam: petit ne per noctis inſomnia lemures mentibus noſtris incurſantes occurrant.

TE lucis ante terminum:
Rerũ creator poſcimus:
Vt ſolita clementia:
is preſul ac cuſtodia.

¶ Materia huius hymni eſt deũ deprecari in inceptione noctis; vt ſicut depcamur deũ in inceptione diei: vt cuſtodiat nos per totã diẽ.ita in inceptiõe noctis: vt nos cuſtodiat p̃ totã noctẽ deũ depcaur. O rerum creator poſcimus.i. petimꝰ: ante terminum lucis.i.anteq̃ de uando exeamus vel anteq; dies recedat : vt ſis preſul.i.cuſtos vel ſpecular:ac cuſtodia:vel ſis preſul ad cuſtodiam.i.ad cuſtodiendum animam.

rocul recedant ſomnia:
t noctium phantaſmata:
oſtemq; noſtrum cõprime:
e polluantur corpora.

¶ Dico ſis preſul ad cuſtodiam:vt p̃cul recedant ſomnia.i.longe ſint a nobis et remote illuſiones demonum vel praue delectatiões carnis: ⁊ phantaſmata noctium.ideſt occulte deceptiones vel ſuggeſtiones ⁊ noctium apparitiones.i.magnorum ſpirituum. Nox diuiditur in ſex partes. ſcꝫ ſero ſiue veſper. conticinium,intempeſtũ.gallicinium.crepuſculum.mane. Sero eſt qñ nox immiet:illud.ſ.tempus q̃d ſequitur ſolem occidentem q̃d etiam veſperus dr̃ ab la ſtella poſt ſolem orientem. Conticinium eſt hora quando homines cuitum pergunt. Intempeſtum eſt quando nihil operanť: ⁊ eſt cõmunis hora uieſcendi oim: mediũ tempus inter gallicinium ⁊ conticinium. Gallicinium ſt quando galli emittunt voces. Crepuſculum eſt qñ dubiũ eſt inter diẽ et octem. Mane eſt qñ aurora apparet: ⁊ cõprime noſtrũ hoſtem.i.diabolũ vel arnem:ne corpora noſtra polluantur/ſcilicet malo vel corporali pollutione.

Carmen eſt cacometrum ſimile tamen dimetro iambico. Canitur in quadrageſima horis diei completis. petit ne per inſtãtis noctis tenebras illudamur, quietem nobis placidam tribui.

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DEI

Ad completorium hymnus.

Chriſte qui lux es & dies:
Noctis tenebras detegis
Luciſq; lumen crederis:
Lumen beatum predicans:

¶ Materia huius hymni eſt q᷑ depcari debemus deū: vt det nobis quietam noctē ⁊ defendat a perfido hoſte: ⁊ oculi ſic ſomnū capiāt: q᷑ cor ſemp ad deū vigilet. O xpe qui es lux angeloꝝ ⁊ illuminator oim ſctoꝝ. Unde ipſe dixit. Ego ſum lux mundi: ⁊ dies. i. xps q̄ illūinat oēm diē et parat oēm lucē. cū aūt mirabile ſit: q2 ſicut pr̄ eſt lux: ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſctūs ſit lux non tn̄ tres luces. ſed pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſctūs vna ⁊ inſepabilis eſt lux. ſicut in hac dictiōe q̄ eſt lux ſunt tres lr̄e: ⁊ vnus ſonus: cui ad ſignificationem ipſiꝰ ſenſus aliq̄d addi vel minui nō pōt: ſic quoq; cū tres pſone ſint: eſt vna deitas cui naturalr̄ addi vel minui nihil poteſt. Nō em̄ deꝰ tres luces eſt: q2 ſi vere eſſet: iā lux vna nō eſſet. nā q̄cq̄d corporalr̄ diuidi pōt i illa ſubſtātia: q̄ diuerſitatē patit̄: non poteſt dici vnū: ⁊ deteg[...]. i. apl'is: tenebras [...]tias noctis. i. diaboli: q; p ⁊: crederis lumē lucis. i. pr̄is: tu dico. predicās. i. pmittens apl'is: beatū lumē. ideſt ſpiritūſanctum.

Precamur ſancte domine:
Defende nos in hac nocte.
Sit nobis in te requies:
Noctem quietam tribue.

¶ O ſancte dn̄e: q̄ dn̄aris: pcamur. ideſt rogamus te: defende. i. protege nos a viciis: ⁊ ab inſidiatorib' nr̄is. i. demonibꝰ: qui vt leones rugientes circuunt querētes quē deuorent. vt ait apl's. in hac nocte. i. in preſenti vita: ⁊ requies ſit nobis in te. i. requieſcamus tecum in celeſti regno: et tribue. i. concede: noctem quietam. i. tranquillam et ſecuram.

Ne grauis ſomnus irruat:
Nec hoſtis nos ſurripiat.
Nec caro illi conſentiens:
Nos tibi reos ſtatuat.

¶ Ne grauis ſomnꝰ. i. ne graue pctm̄ vel delectatio peccati: irruat. i. opp̄mat nos nec hoſtis. i. diabolus ſurripiat. ſ. fraudulenter decipiat nos: nec caro nr̄a illi cōſentiens. ſ. diabolo in peccato: nos reos ſtatuat. ideſt faciat eſſe culpabiles: tibi. ideſt in domino. quia dominus noſter eſt ſecundum naturam.

Oculi ſomnum capiant.
Cor ad te ſemper vigilet.
Dextera tua protegat:
Famulos qui te diligunt.

¶ Quāuis dico q᷑ grauis ſomnꝰ non irruat: tn̄ nō dico q᷑ oculi ſomnū non capiant: imo aliquātulū capiant: ⁊ hic oculi ſomnū capiāt. i. aliquātulū capiāt vt corpus refocillet: cor. i. mēs: ſemp vigilet ad te: et o tu dn̄e: dextera tua. i. auxiliū tuū: ꝓtegat famulos. ſcilicet qui te diligunt.

Defenſor noſter aſpice:
Inſidiantes reprime/
Guberna tuos famulos:
Quos ſanguine mercatus es.

¶ Defenſor noſter aſpice nos: ⁊ reprime inſidiantes. i. demones q̄ ſemp inſidiantur nobis: ⁊ q᷑ maligni ſpūs ſemp ſint parati inſidiari nobis ⁊ nocere ⁊ aīas iugulare: ideo petimus vt deus eos reprimat ⁊ reſtringat ne nocere valeāt. Eſt notādū q᷑ maligni ſpūs tres habēt habitationes. ſ. in inferno: in aere: ⁊ in terra. Illi q̄ in terra manent diuidūtur in

duabus partibus: ⁊ vocantur larue ⁊ larues. larue in nocte ledunt. larues aũt in die: guberna. i. rege noſtros tuos famulos: quos mercatus es. i. redemiſti tuo ſanguine. Et nota ꝙ diu ꝑ pctm̃ ſerui fuimus: modo per xp̃m liberi facti ſumus/quia nec auro corruptibili: ſed proprio ſanguine ſuo nos redemit.

Memento noſtri domine:
In graui iſto corpore.
Qui es defenſor animæ:
Adeſto nobis domine.

¶ Et q̃a ſumus redempti ſanguine dñi: ideo non debemus voluptati nr̃e ſatiſfactionẽ facere. ſed preceptis eius ꝓ ſalute noſtra noſmetipſos onerare ⁊ iugiter applicare. Unde dauid. Preceptum dñi lucidum illuminans oculos meos. O dñe memento noſtri in graui iſto corpore. i. corruptibili: qui es defenſor anime: o tu domine adeſto nobis ideſt eſto ad defenſionem noſtram.

Ca[illegible] eſt quale illud Primo dierũ. Canitᷓ ad horas veſptinas feria. ii. Alludens ad illud Geneſis. i. ꝙ aquę ſuperiores ab inferioribus ſunt diſtinctæ. petit vt lumine fidei illuſtremur.

IMmenſe cœli conditor:
Qui mixta ne cõfunderet:
Aquæ fluenta diuidens:
Cœlum dediſti limitem.

¶ Materia huius hymni eſt inuocatio quã facit author: vt queadmodũ xp̃s aq̃s ab aq̃s in ſcḋa die ſeparauit. partẽ in terra reliq̃t ⁊ partẽ in celo attulit. ꝓpter nimietatẽ aq̃. ideo q2 terra cõfuſa erat: ⁊ ne calor ſolis diſſiparet res mũdanas: ita diuidat mentes nr̃as a malis opibꝰ. Sed q̃ritur cur partẽ attulit in celũ: ⁊ ad q̃d celũ igneũ eſt. Ignis leuis materie eſt: ⁊ ideo ſi non interpoſuiſſet aliud elementũ: puta aquã: ignis totam terrã leuiter cõbureret. Et ſi queratᷓ qualiter aq̃ manent ſup ignẽ: Auguſtinꝰ dicit ꝙ fortitudo ignis aquã coagulat ⁊ coarctat. Itẽ q̃ritur ſi celũ mobile eſt ⁊ rotundũ: q̃uo aq̃ manent ſurſum. Ambroſiꝰ dat hoc exẽplũ: q̃a multa corpora exteriꝰ ſunt rotũda q̃ interius ſunt quadrata ⁊ ſic põt eſſe celũ. Celeſtes nãq3 nature ignee ſunt. Uñ ſpũs ḋr purꝰ ether: q2 rogus. i. ignis. Unde niſi vnda ſuperioris ⁊ inferioris aq̃ ethera ſiue ignẽ tẽperaret totã terrã incẽderet ⁊ ruptã in puluerẽ diſſiparet. O xp̃e cõditor immẽſe. i. ſine menſura: celi q̃ diuidẽs fluenta aq̃. i. aquarũ curſus: ne cõfunderet mixta ſup faciẽ terre. i. cõfuſionẽ faceret: celũ dediſti limitẽ. i. terminũ inter aquas ſupiores ⁊ iferiores.

Firmans locum cœleſtibus:
Simulq3 terræ riuulis.
Vt vnda flãmas temperet:
Terræ ſolum ne diſſipent.
Infunde nunc piiſſime:
Donum perẽnis gratiæ:
Fraudis nouæ ne caſibus:
Nos error atterat vetus.

¶ Tu dico firmãs locum inter aquas celeſtes ⁊ aquas terreſtres: celeſtibꝰ. i. angelis vel aq̃s ⁊ ſimul riuulis terre. i. fluminibus vel peccatoribꝰ: vt vnda. i. aq̃ tẽpet flãmas. i. ignẽ firmamẽti: ne flãme diſſipent ſolum terre: ſolum. i. ſoliditatem.

¶ O tu piiſſime infunde nũc. i. in preſenti: donũ pẽnis grẽ. i. ſpũſſcti: ne error idolatrie vel originale pctm̃. vetus ideſt antiquus. atterat. i. cõterat nos caſibus noue-

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DE

fraudis. ideſt hereſis vel diaboli.noue dicit:quia nullus alius peccauerat ꝑ originale peccatum.

Lucem fides inueniat:
Hec luminis iubar ferat.
Hec vana cuncta terreat:
Hanc falſa nulla cōprimant.

¶ Fides nr̃a inueniat lucē tuā o tu xp̄e: ⁊ inueniendo ferat iubar.i.ſplendorē luminis.i. ſpūſſancti. ⁊ ferendo iubar tribuat ſe nobis:hec. ideſt fides:terreat cūcta vana.i. cunctam prauitatem hereticam:nulla falſa comprimant.i.deprimant hanc ſcilicet fidem.

Carmen eſt quale illud Primo dierū.Canitur ſecūda feria ad horas nocturnas.Hortatur nos vt ſurgamus ad orationem qua deum confiteamur:& peccatorum veniam petamus.

SOmno refectis artubus:
Spreto cubili ſurgimus.
Nobis pater canentibus:
Adeſſe te depoſcimus.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt [illegible]oem ſurgere de lecto.i.de pecca[illegible] ⁊ de precari deum vt dimittat nobis peccata nr̃a: ſcʒ preſentia:preterita:⁊ futura. ¶ Cum facimus inuocationem ad deum patrem ſic debemus dicere. O deus pater refectis artubus ſomno.ideſt ſenſib⁹ noſtris repletis in mundana delectatione.ſurgamus ſpreto cubili.ideſt ipſa delectatione.quia poſtq̄ fuerint membra noſtra refocilata ſomno ⁊ reparata virtute debemus cum indignatione ſpernere:⁊ ad dei ſeruitium feſtinare:⁊ tūc deus aderit nobis: depoſcimus. ideſt deprecamur te adeſſe.ſcilicet preſentē. nobis canentibus.ideſt laudantibus.

Te lingua primum concinat:
Te mentis ardor ambiat.
Vt actuum ſequentium:
Tu ſancte ſis exordium.

¶ Et ideo nō ſolū corde:ſed etiā lingua te deprecamur.o domine lingua noſtra concinat.ideſt laudet:te primū.ideſt maxime ſuper omnia:ardor.ideſt amor mētis noſtre:ambiat.ideſt deſideret te.⁊ ad quid:vt tu ſancte pater: ſis exordium.i. principium noſtrorum actuum ſequentium:vt omnis noſtra actio a te ſemper incipiat:⁊ per te incepta finiatur.

Cedant tenebræ lumini:
Et nox diurno ſyderi.
Vt culpa quam nox intulit:
Lucis labeſcat munere.

¶ Tenebre. ideſt vitia ⁊ peccata. cedāt. ideſt locum dent:lumini.i.chriſto.⁊ nox ſupple cedat diurno ſyderi.ideſt ſoli. vt culpa .ideſt peccatū quā nox intulit nobis.ideſt diabolus.labeſcat ideſt euaneſcat munere ideſt gratia.lucis ideſt chriſti vel ſpirituſſancti.

Precamur idem ſupplices:
Noxas vt omnes amputes.
Vt ore te canentium:
Lauderis in perpetuum.

¶ Nos ſupplices.ideſt humiles.precamur idem.ideſt illud⁊ ad quid vt amputes ideſt auferas oēs noxias : ideſt omnia peccata ⁊ vitia.vt lauderis in perpetuum more canentium te.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur feria ſecunda ad laudes matutinas. Aduentante luce: filium qui eſt ſplendor patris: deinde patrem ipſum multa petens implorat.

Splendor paterne glorię.
De luce lucē proferens:
Lux lucis & fons luminis:
Dies diem illuminans:

Materia huius hymni eſt patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti credulitas ⁊ tantū pater ſit in filio: ⁊ filius in patre: ⁊ ſpiritus ſanctus procedens ab vtroqꝫ. ⁊ per hāc credulitatem rogamus vt cōfirmet.i. cōferat nobis ſuam gratiam: vt ſit nobis cibus ⁊ potus. O chriſte qui es ſplendor paterne glorie.ideſt patris: q̄a per patrem glorificatur. proferens lucem ideſt.ſpiritum ſanctum: de luce.i.de patre: vel ꝓferens.i.manifeſtans: lucē.i. teipſu[illegible]ternam lucem venientem in hunc mundum de luce paterna. O lux.i.filius.[illegible]cis.i.patris.⁊ fo[illegible] ⁊ origo luminis: vel ſpūſſancti. tu dico dies illuminans diē.i.illos quos ꝑdicatione apoſtolorū facis illuminari.

Veruſqꝫ ſol illabere:
Micans nitore perpeti.
Iubarqꝫ ſanctiſpiritus.
Infunde noſtris ſenſibus.

Et tu o xp̄e q̄ es verus ſol illabere.i. deſcende: micans nitore perpeti: ideſt ꝑpetu o lumine eterno: infūde.ideſt mitte: iubar ideſt ſplēdorem ſpiritusſancti: nr̄is ſenſibus.i.nr̄is mentibus: ⁊ non ſolum vocemus te filium: ſed patrem.

Votis vocemus te patrem:
Patrem perēnis glorię.
Pater potentis gratię:
Culpam relegat lubricam.

Et nō ſolum vocemus te filium: ſed votis vocemus: ideſt precemur cū deſiderio. vocemus inqꝫ te patrem perēnis glorie ⁊ perpetue: q2 infinita erit. ⁊ vocemus vt pater potentis gratie: relegat.i. reſtringat vel mittat in exiliū: culpam lubricam.i.libidinem que facit hominem cito labi de bono ad malum.

Informet actus ſtrēnuos:
Dentem retundat inuidi.
Caſus ſecundet aſperos:
Donet gerendi gratiam.

Dixi inuocemus: ⁊ quare: vt pr̄ informet.i.componat actus ſtrēnuos.i.honeſtos.ſcꝫ bonas opationes: ⁊ retundat.i. frangat: dentē.i.fortitudinē inuidi.i.diaboli. ⁊ queādmodū aliq̄s mordet eſcā: ita diabolus mordet ⁊ ſeducit xp̄ianos operando mala in eis: ⁊ ſecūdet.i.faciat proſperos caſus noſtros: aſperos.i. caſtigando nos pijſſime faciat ſecundare: donet nobis grām gerendi.i.patiendi eoſdem caſus aſperos.

Mentem gubernet & regat:
Caſto fideli corpore.
Fides calore feruеat:
Fraudes venena neſciat.

Modo ꝯuertit ſe ad fideles: q̄ſi dicat: filiꝰ infundat in nobis iubar ſcti ſpūs: ⁊ actꝰ nr̄os dirigat ⁊ gubernet mētē.i.aiaꝫ nr̄am: ⁊ regat eā caſtā i fide catholica: fideli corpore ſancte eccleſie. vt fides noſtra feruеat.i. ardeat calore charitatis vel amore ſpiritusſancti: neſciat venena.i.hereſes: fraudes ideſt diaboli.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI

Christusq; nobis ſit cibus:
Potuſq; noſter ſit fides.
Leti bibamus ſobriam:
Ebrietatem ſpiritus.

¶ Ut mēs ſit neſcia fraudis:xp̄s ſit nobis cib⁹.i.predicatio dei q̄ reficiat nos.i. mētes nr̄as:vt cibus reficit corp⁹:⁊ hac comeſtiōe.i. p̄dicatione habeam⁹ potū.i.fidē. Fides eſt charitas p̄dicationis.q; pro ⁊:xp̄s ſit cib⁹ celeſtis:⁊ fides.ſ.catholica ſit nr̄ pot⁹ leti.i.alacres vel hilares.bibam⁹ ſobriā ebrietatē.i.tēperatam.ſ.in fuſionē ſp̄ūſcti:vt nos ſeruet a pctō. Et ebrietas ſp̄ūs eſt ſobria.i.tēperata ⁊ modeſta:q2 hoīes īflāmat amore dei:⁊ ſeruat ab amore pcti:q2 ſicut ille q̄ eſt ebrius obliuiōni tradit oīa:nec recordat:ſic q̄ plen⁹ eſt ſp̄ūſctō vel gr̄a ſp̄ūſancti:oīa mundana obliuiſcit.

Lætus dies hic tranſeat:
Pudor ſit vt diluculum.
Fides ſit vt meridies:
Crepuſculū mens neſciat.

¶ Hic dies.i.p̄ſens vita:leta tranſeat.i. extermineť:let⁹ dies.i.xp̄s ad[illegible]at ad nos:⁊ pu[illegible]or.i.caſtitas:ſit v[illegible]uculū.i. vt aurora luceat. Antoni⁹. vt diluculū. alludit potius ad auroræ colorē purpureū:q̄ pudorē ⁊ pudicitiā ſignificat:cui⁹ cuſtos eſt pudor ſiue rubor:fides ſit velut meridies:⁊ ferueat amore ſpiritusſancti ſicut meridies feruet:⁊ mens crepuſculū neſciat.ideſt peccatum:quia crepuſculum eſt lucis ideſt diei finis ⁊ noctis principium.

Aurora curſus prouehit:
Aurora totus prodeat:
In patre totus filius:
Et totus in verbo pater.

¶ Aurora.i.pr̄ p̄uehit curſus.i.ducit filiū ſuū ad ſui ſuperiora aurora p̄deat.i. manifeſtať tot⁹ in ſubſtātia deitatis:q2 filius in ſubſtantia deitatis totus eſt in patre:⁊ pr̄ totus in verbo.i.in filio:quia totus vnus eſt deus.

Carmen eſt quale illud Primo dierū. Canitur feria.iii.ad nocturnas horas per noctis tenebras.petit a xp̄o:qui eſt vera lux vt ignorantiæ tenebras & ſomni deſidiam a nobis diſcutiat.

Conſors paterni luminis:
Lux ipſe lucis & dies.
Noctem canēdo rūpim⁹:
Aſſiſte poſtulantibus.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt reſurrectio noctis:⁊ ſicut nos ſurgendo rūpim⁹ noctē:ita xp̄s ſurgendo rupit mortē.i.vicit pctm̄:vel ſicut dies aduenīēs noctis vmbrā effugat ſic aduenīēte vero lumine.ſ. xp̄o/ipſe xp̄s viſiorū.ſ.pctōꝝ tenebras effugauit:⁊ totū mūdū illuminauit. O xp̄e conſors.i.eq̄lis vel cōſci⁹ ei⁹ nature:q2 ē pr̄:q2 vnū eſt nomē pr̄is ⁊ filij et ſp̄ūſancti:pr̄ni luminis:tu inq̄ xp̄e cōſors luminis:tu ipſe lux.i.fili⁹:lucis.i. pr̄is:⁊ dies dieꝝ vel oīm luminū:rūpim⁹ noctē.i.pctm̄:canēdo.i.laudādo te. Et ideo aſſiſte poſtulātib⁹ te cū p̄cibus.

Aufer tenebras mentium:
Fuga catervas demonum.
Expelle ſomnolentiam:
Ne pigritantes obruat.

¶ Aufer tenebras.i.ignorantias mentium nr̄arū:fuga cateruas demonū.ſ. turbas malignorum ſpirituum:expelle ſomnolentiam:ideſt anime pigriciā:ne

Illa ſomnolentia.i.peccatorum dormitio vel negligentia:obruat.i.precipitet: pigritātes: ideſt in peccatis dormiētes.

Sic chriſte nobis omnibus:
Indulgeas credentibus.
Ut proſit exorantibus:
Quod p̄cinentes pſallimus.

¶ Sic.i.taliter:o xp̄e indulgeas.i.miſerearis:oibus credētib⁹ nobis . vt quod precinentes.i.laudantes:pſallimus ore ſcilicet ⁊ corde:proſit exorantibus.i.proficiat nobis deprecantibus.

Carmen eſt quale illud Primo dierū. Canitur ad laudes matutinas feria tertia. Quia quemadmodum gallus nos a ſomno excitat ita & chriſtus a ſocordia. deinde chriſti miſericordiam. [illegible]lorat. Hic hymnus eſt prudentii clemētis ex libro qui ab illo [illegible]ribitur cathem[illegible]inon . ideſt per horas diei ad gallicantum.

Ales diei nuncius.
Lucē propinquā p̄cinit.
Nos excitator mentium:
Iam chriſtus ad vitā vocat.

¶ Materia huius hymni eſt exhortatio xp̄i ad nos:vt ſurgamus a vitijs ⁊ adhereamus virtutib⁹. ⁊ p̄mittit exēplū alitis.i.galli. Sicut eñ galli cant⁹ nos excitat vel vocat ad diē venientē. ſic xp̄s excitat mentes noſtras ⁊ vocat nos per ſcripturas ſacras ad opera virtuoſa p̄nuncians q̄ in proximo eſt venturus. eius vero aduētus tēporis ignoratur. Unde bene dicitur. Surgite ⁊ vigilate quia neſcitis diē neq̄ horā. ⁊c. Ales. ideſt gallus nūcius diei precinit. ideſt predicit lucem. ideſt diem nobis propinquam:chriſtus excitator mentium noſtrarum:vocat nos ad vitam: iam ideſt iam ad ſe vocat nos.

Auferte clamat lectulos.
Egros ſopore deſides.
Caſtiq̄ recti ac ſobrii.
Vigilate iam ſum proximus.

¶ Chriſtus clamat.ideſt vocat ⁊ p̄cipit nobis dicēs. auferte. i. relinquite lectulos dicēs: o deſides.ideſt o pigri relinquite lectulos egros .ſ. carnalitatē vel corda veſtra. ſopore ideſt peccato irreti iam aut inſequentes libidinē. Et vigilate caſti non poſtulantes: recti non tortuoſe:ſobrie non ebrie. Et bene debetis facere hoc: quia ego chriſtus iam proximus ſum vobis. Uel ſecundum aliam litteram. O caſti anima ⁊ corpore:⁊ o recti verbo ⁊ opere ideſt temperati cibo ⁊ potu : vigilate iam ſum proximus.

Ieſum ciamus vocibus:
Flentes precantes ſobrie.
Intenta ſupplicatio:
Dormire cor mundū vetat.

¶ Et q̄ chriſtus eſt p̄xim⁹ o fratres: ciamus ideſt vocemus ieſum:vos dico flentes precantes: ideſt cum fletu rogātes illum ſobrie:ideſt cum ſobrietate ſine omni feditate intenta ſupplicatio:ideſt aſſidua deprecatio . vetat cor mundum dormire : ideſt in aliquo mortali peccato manere.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS

Tu chriſte ſomnum diſcute:
Tu rumpe noctis vincula.
Tu ſolue peccatum vetus:
Nouumq; lumen ingere.

¶ O tu chriſte diſcute.ideſt diſſipa. vel diſcute.ideſt diuide ſomnum ideſt peccatum vel diabolum:ne nos decipiat. & tu rumpe diſcutiendo vincula noctis. ideſt diaboli vel penas inferni q̄ dicunt̄ nox: vt nos non decipiant.tu ſolue peccatum vetus.ideſt originale:& ingere.ideſt immitte nouum lumen.ideſt ſpiritumſanctum qui dicitur nouus :q2 eijciendo a nobis vetera peccata nos renouat lumine gratie.

Carmē eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad horas veſpertinas feria tertia:quo die quia terra protulit herbam virentem:petit noſtra peccata gratiæ vigore mundari.

Telluris ingens conditor:
Mundi ſolū qui eruens:
Pulſis aquæ moleſtiis:
Terram dediſti immobilem:

¶ Materia huius hymni eſt [illegible] quam fa[illegible]nus ad deum:v[illegible] deus pater fecit celum et terrā. et diuiſit ſuperiora ab inferioribus ita ſua pietate noſtra peccata dimittat.& ſicut dedit terram immobilem vt faceret fructum gratum : ita faciat membra noſtra acceptabilia ad fructificandum ſibi. O ingens conditor telluris. ideſt totius orbis. qui eruens. ideſt diuidens. ſolum mundi ab aquis. ſcilicet ab inferioribus et a ſuperioribus. atq; pro et dediſti terram immobilem et hoc pulſis moleſtijs ideſt elementis que valde moleſta erant dum inter ſe eſſent confuſa. ideſt ſimul mixta.

Vt germen aptum proferens:
Fuluis decora floribus:
Fœcunda fructu ſiſteret:
Paſtumq; gratum redderet:

¶ Vt illa terra ſcilicet proferens.ideſt producens:germen aptum.ideſt congruum hominibus: ſiſteret ideſt permaneret:fecunda ideſt abundans et fertilis fructu acceptabili. illa dico decora ideſt ſpecioſa:fuluis floribus ideſt rubeis & albis.q;. pro et redderet gratum paſtū ideſt cibum acceptabilem tam hominibus q; pecudibus.

Mentis peruſtæ vulnera:
Munda vigoris gratia.
Vt facta fletu diluat:
Motuſq; prauos atterat.

¶ O chriſte munda ideſt purga vulnera peruſte mentis ideſt peccata vel flāmas anime peccatricis. & hoc gratia vigoris. ideſt ſpiritusſancti. vt diluat ;facta ideſt emendet peccata cōmiſſa. fletu ideſt gemitu.q; pro et : atterat ideſt auertat.prauos motus.i. refrenet nr̄os prauos act9.

Iuſſis tuis obtemperet:
Nullis malis approximet.
Bonis repleri gaudeat:
Et mortis actum neſciat.

¶ Et mens illuminata obtemperet iuſſis tuis.i.obediat mandatis tuis.et non approximet ideſt non accedat vel appropinquet malis vllis.ſ. operibus ſed gaudeat impleri bonis operibus. et neſciat actum mortis.i.non cognoſcat mortale peccatum vel penas inferni.

Feria.iiii.ad nocturnum.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad horas nocturnas feria quarta. Surgentibus per noctis ſomnum ad confitendum chriſto: petit peccatorum condonationem.

Rerum creator optime:
Rectorq; noſter aſpice.
Nos a quiete noxia:
Merſos ſopore libera.

¶ Materia huiꝰ hymni ē inuocatio ad deum: vt digneṫ criminibus nr̄is ignoſcere: vt ſicut ſurgimꝰ de lecto ⁊ rumpimus noctem: ſic chriſtꝰ rumpat peccata. O optime creator omnium rerū. ⁊ o rector noſter aſpice nos .i. libera nos a quiete noxia: quia que carnē oblectant: noxia ſunt ſancte anime: nos dico: libera. ideſt redime: merſos. ideſt obrutos: ſopore. ideſt peccato.

Te ſanc[illegible] [illegible]riſte poſcimus.
Ignoſce tu criminibus.
Ad confitendum ſurgimus.
Moraſq; noctis rumpimus.

¶ Ideo poſcimꝰ .i. depcamur te: o ſancte xp̄e ignoſce .i. parce culpis oibꝰ vel ignoſce tu criminibus noſtris oibꝰ. ſurgimus de virtute in virtutē ſcillicet cōfitendo pecca. ⁊ rumpimus moras .i. impedimenta: noctis .i. diaboli.

Mentes manuſq; tollimus:
Prophetam ſicut nouimus.
Nobis gerendum pręcipit.
Paulusq; geſtis cenſuit.

¶ Tollimus .i. subleuamꝰ mētes .i. cogitationes: ⁊ manꝰ .i. operationes ſicut nouimus ꝓphetā .ſ. dauid q̄ p̄cipit .i. iubet nobis gerendū .i. faciendum dicēs. Media nocte ⁊c. Et paulꝰ cenſuit .i. ſcripturis ſuis indicauit dicēs. Hora ē nos iam de ſomno ſurgere. geſtis .i. factis.

Vides malū quod geſſimus:
Occulta noſtra pandimus.
Preces gementes fundimus:
Dimitte quod peccauimus.

¶ O deꝰ vides malum q̄d geſſimꝰ. ideſt fecimus: ⁊ ideo pandimꝰ occulta noſtra .i. peccata .ſ. per confeſſionē. gementes .i. ſuſpirantes. fundimus tibi p̄ces. ⁊ ideo dimitte ideſt dona quod peccauimus ideſt deliquimus.

Carmen eſt quale illud Primo dierū. Canitur ad laudes matutinas feria quarta. Hymnus eſt prudentii ex libro qui chathemerinon inſcribitur.

Nox tenebrę & nubila:
Cōfuſa mūdi & turbida:
Lux intrat: albeſcit polꝰ:
Chriſtus venit diſcedite.

¶ O nox .i. diaboli ⁊c. Nox aliq̄n accipitur pro ira. ꝑ tempore. pro diabolo ⁊ ꝑ obſcuritate. ⁊ ideo o tenebre. ideſt o peccata. ⁊ nubila diſcordie hereticorum: et turbida mūdi. ideſt turbationes ⁊ ſeditiones. confuſa ideſt permixta. diſcedite ideſt recedite: quia ſicut nox diem: ſic peccata iuſticiam: ⁊ diabolus chriſtum fugit. Recedite inq̄ ⁊ bene debetis. quia chriſtus exiſtens lux intrat mentes fidelium. polus. ideſt corpus albeſcit. ideſt niteſcit bonis operibus. quid dicam per ſingula. chriſtus venit in corda noſtra.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI

Caligo terræ ſcinditur:
Percuſſa ſolis ſpiculo.
Rebuſq; iam color redit:
Vultu nitentis ſyderis.

¶ Caligo terre.i.obſcuritas noſtra.ſcinditur.i.diuiditur. vel ſecreta hereticorū caligo dico:percuſſa ſpiculo ſolis aſpectu chriſti.i.diuino verbo:ꝛ color.i.vigor ſpirituſſancti qui receſſit ꝓpter preſentiam tenebrarum.iam redit animabus noſtris:vultu nitentis ſyderis: ideſt ſplendore ſpirituſſancti qui eſt verus ſol.

Te chriſte ſolum nouimus
Te mente pura & ſimplici.
Flendo & canēdo quæſumus:
Intende noſtris ſenſibus.

¶ O xp̄e nouim⁹ te ſolum redemptorem ꝛ illuminatorem te ꝛ nō aliū.pura mente ꝛ ſimplici:ideſt ſine hypocriſi.q̄ſumus flendo peccata:ꝛ canendo.i.laudando te.intende.i.prebe aſſenſum.noſtris precibus.i.intentionib⁹.

Sunt multa fucis illita:
Quæ luce purgentur tua.
Tu lux eoi ſyderis:
Vultu ſereno illumina.

¶ Mu[lta].i.multe virtutes ſunt illita nobis.i.iuncta vel vncta fucis.i. falſis coloribus.Fucus dr̄ falſus color q̄ mixtis inter veros colores obfuſcat eos:q̄ omnino purgētur tua luce ideſt tuo ſplendore. bn̄ dico tua luce. q2 o tu chriſte es lux eoi ſyderis.ideſt orientalis ſcilicet patris.ꝛ ideo illumina nos ſereno vultu.ideſt claritate ſpirituſſancti.

Carmē eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad horas veſpertinas quarta feria: in qua ſol & luna creati ſunt. Itaq; illorum officia cōmemorat:petitq; cor noſtrum illuſtrari.

Coeli deus ſanctiſſime:
Qui lucidū centrū poli.
Candore pingis igneo:
Augens decoro lumine.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt laus quā cōſona voce.ſ.corde ꝛ ope tenemur deo ꝑſoluere ideo .ſ. q2 ad vtilitatē nr̄i oīa cōſtruxit ꝛ fecit vt celū ꝛ terram ꝛ multa alia. Primo fecit celū ꝛ terrā.poſtea mare. quarta die ſolē ꝛ lunā ꝛc. Itē vt ad brauiū ſue remunerationis nobis pateat acceſſus preterita ꝛ p̄ſentia dimittendo pctā.nos ad ſui amorē faciat ꝑuenire.O ſanctiſſime deus celi q̄ pingis.i.decoras.lucidū poli cētrū.i.ſpaciū vel punctū poli.vel zodiacū per quē ſigna decurūt.zodias animal interp̄tat̄:centrū eſt medietas ſphere.hic poſuit centrū ꝓ celo.i. partem ꝓ toto.igneo candore.i.ſplēdore tu dico augens decoro lumine.i.claritate.ſcz. centrū poli cum pictura.ſcz claritate ſtellarum.

Quarto die qui flāmeam:
Solis rotam conſtituens.
Lunę miniſtrans ordinem:
Vagoſq; curſus ſyderum.

¶ Tu qui conſtituens rotis ſolis flammeam.i.ardentē quarto die. Notandū eſt q̄ ꝑ quattuor dies mūdus ſine ſole ꝑmanſit. Prima die facta eſt angelica creatura.Secūda die celum ꝛ aer.Tertia die terra ꝛ aqua.Quarta die ſol ꝛ luna.Quinta die piſces ꝛ aues. Sexta

die aīalia ⁊ homines. Et tu es miniſtrās.i.tribuēs ordinē lune. ⁊ vagos.i.varios ſyderū curſus.i.ſtellaꝝ motus: qꝫ non currunt curſu eodē ſemper ſtelle. vel quantū ad planetas eſt vagus curſus. Alius eſt eñ curſus lune. alius curſus ſolis. alius ſyderum.

Vt noctibus vel lumini.
Directionis terminum:
Primordiis vt menſium:
Signum dares notiſſimum.

Illumina cor hominum:
Abſterge ſordes mentium.
Reſolue culpæ vinculum:
Eue moles criminum.

¶ Et quare vt luna daret terminū directionis: ideſt ſeparationis vel diuiſionis noctib⁹ vel etiam lumini dieivt daret notiſſimum ſignū primordijs.i.pn̄cipijs: menſium: qꝫ mēſis habet triginta diee: paulo plus vel minus.

¶ Et qꝫ tu feciſti hec oīa: illumina cor hominū. ⁊ abſterge ſordes.i. prauas cogitationes mentiū nr̄arū. reſolue culpe vinculum: euerte moles crim...um.i.magnitudines peccatorum.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad horas nocturnas feria.v. Petimus a chriſto per noctis tenebras vt animi caligine excuſſa lumen gratiæ nobis infundat.

NOx atra rerum cōtegit.
Terrę colores omnium.
Nos cōfitentes poſcim⁹.
Te iuſte iudex cordium.

¶ Materia hui⁹ hymni ē rogare deū: vt ipſe caliginē mētiſ ac corpis a nobis expellat. Rogam⁹ etiā in hoc clemētiā deivt nos defendat ab hoſte antiquo: ⁊ expellat intrinſecā obſcuritatē: ⁊ mētis ⁊ corporis caliginē: ⁊ ſui luminis claritatē concedat. Atra nox.i.diabol⁹ vel pctm̄. contegit.i.obtenebrat. colores oīm rerū terre: qꝫ noctis obſcuritas oīa contegit: ⁊ colores herbarū ⁊ ceterarū rerū in ſuis profundis tenebris obducit ⁊ ſepelit. Sed cū hoc ſit nūc ꝙ lucē ſyderis habeamus in mēte ⁊ hoc in medijs noctib⁹.i.qn̄ mundus ſedet in tenebris: ⁊ pl⁹ ſemper creſcūt incēdia carnis: ſurgamus confitentes deū.ſ.iudicē cordiū noſtrorū. Et rogemus iudicē ut auferat a nobis caliginē pctōꝝ: ⁊ det nobis ſue gr̄e dulcedinē. Et ideo cū nox atra cōtegit.i.tenebroſos reddit colores oīm rerū terre. nos confitentes tibi pctā nr̄a: poſcimus te.i. poſcimus ea que ſunt vite.ſcꝫ. miſericordiā. te dico. o iuſte iudex cordium. ideſt animarum noſtrarū ⁊ quare.

Tu auferas piacula:
Sordeſqꝫ mentis abluas.
Doneſqꝫ chriſte gratiam:
Vt arceantur crimina.

¶ Tu auferas piacula.i.grauia peccata: ⁊ abluas mētis ſordes.i.ſuggeſtiōes diabolicas q̄ pungunt nos: ⁊ o xp̄e dones gratiam ſanctiſpiritus vt crimina arceantur.i.expellantur ⁊ quare.

Mens ecce torpet impia:
Quam culpa mordet noxia.
Obſcura geſtit tollere:
Et te redemptor quęrere.

Dico ꝙ expellātur crimina ⁊ quare qꝫ ecce mēs impia. ideſt. peccatrix: torpet. ideſt pigreſcit: quā mētem culpa noxia. ideſt mala mordet ideſt ligatam tenet. ⁊ mēs geſtit. ideſt cupit tollere. ideſt

ALEXANDER PP VI
FERDINANDVS DEI

depellere a ſe.obſcura ideſt peccata ⁊ geſtit te querere o redemptor:

Repelle tu caliginem:
Intrinſecus quam maxime.
Vt in beato gaudeat:
Se collocari lumine.

¶ Et q2 geſtit te:repelle intrinſecus.id eſt examina caliginem.i.cecitatē pecca ti.quam maxime.i.multū vt illa mens gaudeat ſe collocari ī beato lumine .i. eterna beatitudine.

Carmen eſt quale illud Primo dierū.Canitur ad laudes matu= tinas feria.v. veniente luce petit a nobis abigi tenebras peccato rum cum maxime habeamus iudicem cuncta cernentem.

LVx ecce ſurgit aurea:
Pallens fatiſcat cæcitas:
Quæ noſmet in p̄ceps diu
Errore traxit deuio.

¶ Iſte hymnus continet idē cum ſu periori hymno: ſed intentio verſus eſt hec.ſcilicet ne oculi peccent. [illegible] vſq3 modo te[illegible]t colores terre: ſe[illegible] diſce dit:q2 ecce lux aurea.ideſt euāgelica p̄ dicatio ſurgit in corda noſtra:⁊ ideo omnis cecitas pallens ideſt diabolus. fatiſcat.i.euaneſcat:q2 cecitas traxit ideſt duxit noſmetipſos in preceps ideſt in ruinam vel in precipitium:diu.ideſt multum deuio errore.

Hæc lux ſerenum conferat:
Puroſq3 nos præſtet ſibi.
Nihil loquamur ſubdolum:
Voluamus obſcurum nihil.

¶ Ex prudentio in libro cathemerinō dixit q lux ſurrexit.⁊ ideo. Hec lux cō ferat nobis ſerenum.i. virtutē ſpiritus ſancti.⁊ p̄ſtet nos puros.ideſt donet no bis puritatē anime ſibi ideſt ad hono rem ſuum.⁊ hoc ſic: vt nihil loquamur ſubdolum ideſt deceptiuum. ⁊ nihil voluamus obſcurum. ideſt nullum co gitemus peccatum.

Sic tota decurrat dies.
Nec lingua mēdax nec man⁹:
Oculi ne peccent lubrici:
Nec noxa corpus inquinet.

¶ Tota dies ideſt totum tēp⁹ vite no ſtre decurrat ſic vt nō loquēdo ſubdolū nec lingua mēdax ſit ideſt ne dicat mē datium:nec manus peccent.i.nō faciāt aut operēt aliq̄d mali.nec oculi lubrici peccent.i.videndo ⁊ cōcupiſcendo illicita.nec noxa.i.culpa.inquinet.ideſt.nō polluat corpus noſtrum.

mala

Speculator aſtat deſuper:
Qui nos diebus omnibus:
Actuſq3 noſtros proſpicit:
A luce prima in veſperum.

¶ Et nolite peccare:q2 ſpeculator:ideſt dominus.aſtat:ideſt proſpicit. deſuper ideſt de celo. qui nos omnibus dieb⁹: ideſt quotidie. ⁊ act⁹ noſtros proſpicit. ideſt videt ⁊ cōſiderat a p̄ma luce.ideſt a natiuitate in veſperū vſq3 in noctem.

Carmen eſt quale illud Primo dierum.Canitur ad horas veſpertinas feria quīta.Quo die quia ex aqua piſces & aues cre.ta ſunt.Petit vt non deprimamur peccato nec extolla= mur ſuperbia.

Feria.v.ad veſperas.

Magnæ deus potentiæ:
Qui ex aqꝫ ortū genꝰ:
Parti remittis gurgiti:
Partim leuas in aera.

¶In hoc hymno cōtinetur quid deꝰ fecit in quinto die. ſcilicet creauit piſces et aues ex aqua: ⁊ ipſorum que ex aqua fecit: partim immiſit gurgiti vt piſces partim leuauit i aera: vt aues. ¶Creauit quoqꝫ cete grandia benedixitqꝫ eis dicens. Creſcite et multiplicamini et replete aquas maris. aueſqꝫ multiplicētur ſuper terram. Piſces ⁊ aues de aqua ſunt orti: ſed aues non comeduntur in omni tempore: vt piſces. quod ideo fit quia aues per coitum generantur: ⁊ vt nos generamus quod non eſt in piſcibus. qꝛ ſunt calidioris nature. Intendit etiam autor rogare deum: vt nos qui ſumus abluti ſacro baptiſmate ſic ſeruet vt neſciamus lapſus criminum. et vt mala culpa nō deprimat nos. ideſt criminalia peccata. O deus mag[illegible]tentie qui remittis genus. ideſt piſces et aues: genus dico ortum ex aquis. ideſt ex aqua bapti[illegible]atis: partim gurgiti. ideſt in mari. ideſt in inferno vt piſces. ideſt malos homines: et leuas partim in aera vt aues. i. bonos homines. q. d. Sicut in aere aues collocaſti: ita in celo homines vel ſanctos.

Dimerſa limphis imprimens:
Subuecta cœlis irrogans:
Vt ſtirpe vna prodita:
Diuerſa rapiant loca:

¶Tu dico imprimens ideſt ſubmergēs dimerſa. i. deorſum merſa: vt piſces ideſt malos homines: limphis. ideſt aquis infernalibus: ⁊ irrogans. i. ſubleuans: ſubuecta. i. ſurſum vecta: vt aues. i. puros homines: ꝓdita. ideſt orta: vna ſtirpe. ideſt vno baptiſmate renati: rapiant. ideſt accipiant diuerſa loca vt aera: et aquā ideſt vitam eternam et eternam damnationem.

Largire cunctis ſeruulis:
Quos mūdat vnda ſanguinis:
Neſcire lapſus criminum.
Nec ferre mortis tędium.

¶Et tu qui omnia feciſti largire. i. tribue hoc. ſ. neſcire lapſus criminum. i. caſum illum qui in baptiſmo dimiſſus eſt cunctis ſeruulis tuis. quos vnda ſanguinis tui mundat a peccato: ne ꝓ et nō: tribue non ferre. i. portare vel habere tedium mortis. i. penam diaboli.

Vt culpa nullum deprimat:
Nullum leuet iactantia.
Eliſa mens ne concidat:
Elata mens ne corruat.

¶Ad hoc largire vt culpa ideſt graue peccatū nō deprimat. i. aggrauet vel aggrauat vllum xp̄ianum: ⁊ iactātia. i. ſupbia de bonis non leuet. i. non extollat vllum: ⁊ mens eliſa. i. ꝑcuſſa vel vulnerata a vitijs ne concidat. ideſt non incidat in deſperationem. ne pro ⁊ elata mens ideſt inflata per ſuperbiam non corruat in infernum.

Carmē eſt quale illud Primo dierū. Canitur ad horas nocturnas feria. vi. Petit a deo medicinam peccatorum iam præteritorum: & antidotum quo premuniamur ab inſtantibus peccatis.

Feria. vi. ad nocturnum.

Tu trinitatis vnitas:
Orbem potenter q regis.
Attende laudum cantica:
Quę excubantes pſallimus.

¶ In hoc hymno nos hortatur author de ſomno ſurgere: ⁊ medelam vitiorū querere. Intendit etiam in hoc hymno ipſam trinitatē laudare ⁊ inuocare: p quā mundus regitur. vt impleat nos ſuo lumine vt quicquid peccauimus fraude demonum: ipſe chriſtus abſtergat celitus. O tu vnitas. ideſt o tu ſancte ſpiritus qui procedis a patre ⁊ a filio. trinitatis vnus deus in trinitate: qui regis. ideſt qui gubernas: potenter. ideſt potentia tua: orbem ideſt mundum: intende. ideſt reſpice vel auſculta: laudum cantica ideſt carmina hymnorum noſtrorum: que cantica excubantes ideſt vigilantes: Pſallimus ideſt cantamus.

Nam lectulo conſurgimus.
Noctis quieto tempore.
Vt flagitemus vulnerum:
A te medelam omnium.

¶ Nam cōſurgimus omnes: lectulo. i. deſidia. Lectulus dicit ab [illegible] mollibus h[illegible]bis ſup quas antiqui requieſcebant: quieto tēpore ideſt in horis noctis. ⁊ ad quid vt flagitemꝰ ideſt imploremꝰ: a te medelam omnium vulnerū ideſt indulgentiam omnium peccatorum noſtrorum.

Quo fraude quicqd demonū:
In noctibus deliquimus:
Abſtergat illud celitus:
Tuę poteſtas glorię:

¶ Quo pro vt. ⁊ vt poteſtas glorie tue. i. tue laudis: abſtergat. i. abluat. celitus. ideſt diuinitus illud peccatum. ⁊ quicquid vitiorum. ideſt peccatorum. deliquimus ideſt fraude vel deceptione demonum peccauimus: in noctibus ideſt in tenebris vitiorum.

Nec corpus adſit ſordidum:
Nec torpor inſtet cordium.
Nec criminis contagio:
Tepeſcat ardor ſpiritus.

¶ Nec pro ⁊: ⁊ pro non. noſtrum corpꝰ adſit ſordidum. ideſt pollutum vel fetidū: nec torpor ideſt pigritia vel malicia. cordium noſtrorū inſtet nobis ⁊ ardor ſpiritus ideſt amor vel gratia ſpiriſſancti non tepeſcat. ideſt non deficiat in nobis: cōtagio ideſt propter maculam vel inquinationem criminis ideſt peccati.

Ob hoc redēptor quęſumus.
Reple tuo nos lumine.
Per quod dierum circulis.
Nullis ruamur actibus.

¶ Vt amor tue gratie nō deficiat i nobis: ob hoc ideſt propter hoc. o redemptor queſumꝰ te reple nos tuo lumine. ideſt ſplendore: per quod lumē nō ruamur: vllis actibus. ideſt nō cadamꝰ vllis peccatis: circulis dierum. ideſt in reuolutionibꝰ dierum.

Carmē eſt quale illud Primo dierū. Canitur ad laudes matutinas feria ſexta: quia iam lux ſolis aduentat. Petit vt illuſtremur diuina luce quo permaneamus in ſpe fide & charitate.

Feria.vi.ad laudes.

Eterna coeli gloria:
Beata ſpes mortalium.
Celſi tonantis vnice:
Caſtæq; proles virginis:

Materia huius hymni eſt inuocatio ad xpm filium beate Marie virginis. vt dignetur nobis ſuã miſericordiã tribuere & dexterã porrigere: vt mereamur corroborationem fidei: ſpei: & charitatis obtinere. O chriſte tu dico: eterna gloria celi. i. angelorum vel qr pr̃ per te glorificatur. & o beata ſpes mortalium. i. xpianoꝶ. & o vnice celſi tonãtis. i. celeſtis patris ſecundum diuinitatem. & o proles. ideſt fili: caſte virginis ſecundum humanitatem.

Da dexteram ſurgentibus.
Exurgat & mens ſobria.
Flagr... in laudem dei:
Grates rependat debitas.

Da: dexteram. i. auxilium tuum nobis ſurgẽtib9 a vitijs: & ita mens nr̃a ſobria. i. abſtinens. exurgat. ſ. ad laudẽ tuã: q; ꝑ & illa flagrans. i. ardens in laudem. i. in cõmemorationem dei rependat. i. perſoluat debitas grates. ſcʒ in hymnis & canticis deo omnipotenti.

Ortus refulget lucifer:
Sparſamq; lucem nunciat.
Cadit caligo noctium:
Lux ſacta nos illuminet.

Lucifer. ſ. ſtella matutina. i. xp̃s natus refulget: & nũciat mundo: lucẽ ſparſam. i. natam & vndiq; diſperſam. & vere nunciat: qr caligo noctium. i. obſcuritas diaboli: cadit. i. recedit. & ideo lux ſancta. ſ. chriſtus qui eſt lux ſanctificata: nos illuminet lumine ſpiritusſancti. & ſanctificet nos & ſaluet nos.

Manenſq; noſtris ſenſibus:
Noctem repellat ſæculi.
Omniq; fine diei:
Purgata ſeruet pectora.

Et ipſa lux manens. ſ. permanens in noſtris ſenſib9. i. in nobis: qui habemus quinq; ſenſus corporis: repellat a nobis noctem. ſ. diabolum ſeculi huius: ideſt mũdi: & illa lux ſeruet pectora noſtra. purgata a vitijs. omni fine diei. ideſt omni tempore vite noſtre.

Queſita iam primum fides:
Radicet altis ſenſibus.
Secunda ſpes congaudeat:
Qua maior extat charitas.

Fides queſita a nobis in baptiſmo: iam primum. ideſt cito ideo dicit primũ: quia fides prima cognominatur inter virtutes: in illo loco vbi dicit. Fides ſpes &c. radicet: ideſt ponat radices: ſenſibus noſtris: altis. ideſt profundis: ſecũda ſpes. ideſt proſpera. per quam ſpem ſperamus vitam: congaudeat. ideſt ſimul letetur & creſcat: qua ſcilicet ſpe & etiam fide: charitas extat maior: iuxta illud apoſtoli. Maior autem horum eſt charitas.

Carmen eſt quale illud Primo dierũ. Canitur ad horas veſpertinas feria ſexta. Quo dic quia beſtiæ & reptilia cum homine creata ſunt propter hominem: purgari a peccato & donari ęternis præmiis petit.

Feria ſexta ad veſperas.

Plaſmator hominis deus:
Qui cũcta ſolus ordinãs:
Humũ iubes producere:
Reptantis & ferę genus.

¶ In hoc hymno cognoſcitur illud qđ fecit deus in ſexta die. creatis ſiquidem omnibus reptilibus. ſciꝫ piſcibus: auibꝰ ⁊ alijs beſtijs: ſexta die formauit deꝰ adam: ⁊ prefecit eum omnibus animalibus dicens. ¶ Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terram: ⁊ dominamini piſcibus maris ⁊ volatilibus celi: ⁊ vniuerſis que viuunt ſuper terram. Poſuitq; eum in paradiſo delitiarum: vt operaretur ⁊ cuſtodiret illum. Intendit itaq; authoꝛ rogare deum: vt ſicut fecit hominem ſuperiorem cũctis animantibus: ſic faciat vt nõ ſit inferioꝛ aialibus ꝓpter peccata ſua. ¶ Queriť cur deus homines creauit quos malos futuros preſciebat: qꝛ ſicut preuidit qđ mali eſſent facturi: ſic etiam preuidebat de malis factis eoꝛum qui [illegible] ni ipſe facturus eſſet vel quid boni homines eſſe[illegible] facturi. O deus [illegible]mator. i. creatoꝛ hominis. ſcilicet ade qui ſolus oꝛdinans cuncta. ideſt diſponens: iubes producere. ideſt pꝛocreare permittis: humum. ideſt terram: vel humũ. i. eccleſiam ſcilicet bonos ⁊ malos homines. ¶ Eccleſia eſt congregatio fideliũ: genus reptantis vt ſerpentum: ⁊ fere ideſt beſtiarum.

Qui magna rerum corpora:
Dictu iubentis viuida:
Vt ſeruiant per ordinem:
Subdens dediſti homini.

¶ Et o tu deus q̃ feciſti dictu iubẽtis. ideſt verbo tuo pꝛecipientis magna coꝛpoꝛa. ideſt iumenta pecoꝛa beſtias omnium ſpecierum diuerſarũ: viuida. ideſt animata: ⁊ ſubdens. ideſt ſupponens illa animalia: dediſti homini: vt ſeruiant per oꝛdinem. i. vt omnia animalia ſuppoſita ſint homini. quedã vt homines illa ederent. i. boues: oues: lepoꝛes: poꝛcos: ⁊ talia. ¶ Et alia vt illis vterentur: ⁊ illa equitarent: vt equos ⁊ mulos: ⁊ ſic de ceteris.

Repelle a ſeruis tuis:
Quicquid per immundiciam:
Aut moribus ſe ſuggerit
Aut actibus ſe interſerit.

¶ Et o deus: repelle a ſeruis tuis quicquid ſuggerit. ideſt iſert: ſe per immũdiciam. ideſt per aliquam ſuperfluitatem: culpam vel turpitudinẽ: vel per ſoꝛdiã comeſtionẽ: aut moꝛibꝰ: ideſt per prauã conſuetudinem: vt cũ aliquis: poſtq̃ incepit peccare: nequit abſtinere: ſed vult ſemper perſeuerare: aut iterſerit ſe. i. miſcet. actibus ideſt operationibus. ſcilicet cum mala facimus.

Da gaudiorum præmia:
Da gratiarum munera.
Diſſolue litis vincula.
Aſtringe pacis fœdera.

¶ Da p̄mia. i. remunerationes. gaudioꝛũ eternoꝝ da munera grãꝝ. i. dona ſpũtuſſancti: diſſolue vincula litis. i. diſſidia vel diſrũpe pctã odij: aſtringe. i. cõiunge: federa pacis. i. cõtubernia ſupne pacis.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad horas nocturnas die ſabbato ſurgentibus nocte ad cantandum. petit vt ardentes igne ſpirituſſancti vitam æternam mereamur.

Sabbato ad laudes.

SVmme deus clementiæ:
Mūdiq; factor machinę:
Vnus potentialiter:
Trinuſq; perſonaliter.

¶ Materie huius hymni eſt cognitio- nem habere trinitatis in vnitate ⁊ vni- tatis in trinitate. Intendit etiam auctor rogare deum vt cingat lumbos noſtros cingulo caſtitatis. ⁊ adurat. i. inflammet vel repleat corda noſtra igne ſpiritusſancti: vt caſto corpore ⁊ mundo / deo ſer- uire mereamur. O deus. clementie. i. alte pietatis: ⁊ o factor: ideſt compoſitor machine. ideſt ſtructure mundi: tu dico vnus potentialiter. i. in potentia ſe- cundum diuinitatem. ⁊ trinus perſonaliter. ideſt trinus in perſonis.

Noſtros pius cum canticis
Flet[us] benigne ſuſcipe.
Quo cor[d]e puro [a] ſordibus
Te perfruamur largius.

¶ Et tu pius: noīatiuus ꝓ vocatiuo. ſu- ſcipe benigne nr̄os fletus: ideſt lachry- mas. cum canticis: ideſt cū hymnis vel laudibus: quo ꝓ vt. fruamur te largi9: ideſt amplius: ⁊ hoc corde puro. i. mun- do: ſordibus: ideſt a vitijs.

Lumbos iecurq; morbidum:
Adure igne congruo.
Accincti vt ſint perpetim:
Luxu remoto peſſimo.

¶ Adure: ideſt accende. igne congruo: ideſt ſpūſctō. lūbos nr̄os: ⁊ iecur. ſ. epar: morbidum ad morbum ⁊ pctm̄ inclina- tum. Et nota ꝙ hec tria iecur: cerebrum ⁊ lumbi: cogunt hoīem peccare: vt ſint accincti: ideſt lumbi ſint caſti cōtra libi- dinem: perpetim. i. ſemꝑ: remoto peſſimo luxu. i. iniquo luxu. i. remota ſit peſ- ſima luxuria: ⁊ alia vitia ſint procul.

Vt quiq; horas noctium:
Nunc cōcinendo rumpimus:
Donis beate patriæ:
Ditemur omnes affatim.

¶ Vtquiq;. i. qcūq;: cōcinēdo. i. pſallen- do rūpim9. i. dūvigilam9. ſ. diuidim9: ho- ras noctiū oēs ditemur. i. diuites efficia- mur: affatim. i. abūdāter: btē donis pr̄ie ideſt beatitudine: ſcʒ pr̄ie celeſtis.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad laudes ma- tutinas die ſabbato facta mentione lucis aduentantis. petit illu- ſtrari diuina luce vt fruamur cognitione dei poſt mortem.

AVrora iam ſpargit polū:
Terris dies illabitur.
Lucis reſultat ſpiculum:
Diſcedat omne lubricum.

¶ Hymnus iſte continuatur ſuperiori: ita nos rumpim9 horas noctiū: vt nos omnes ditemur. i. diuites ſimus in xp̄o ⁊ ecce aurora. i. xp̄s iam ſpargit polum: ideſt illuminat corda hominū. Hortatur etiam nos: vt taliter nos habeamus in hoc ſeculo vel in mane: vt ad illud vltimū mane venire poſſim9. ⁊ audire mereamur. ſ. Venite benđicti patris mei. ⁊c. Nā finito mundi termino: pctōres ꝑpetue tenebris obſcuritatis tra- dent Fidelibus vero ⁊ iuſtis. qui in hac vita nō ſunt in nocte ſed in luce: glo- ria ⁊ p̄mium effluet. i. abundanter clareſcet. ⁊ hoc eſt quod precamur. Auro- ra. ideſt chriſtus ſpargit polum ideſt illuminat mentes vel eccleſiam: ⁊ dico

ALEXANDER PP VI ... FERDINANDVS ... VALENTINVS

[L]abitur .i. immergitur terris: ꝛ ſpeculum .i. pulchritudo vel aſpectus: lucis .i. claritatis: reſultat: ꝛ ideo omne lubricum .i. omne pct̄m: diſcedat a nobis.

Phantaſma noctis decidat:
Mentis reatus ſubruat.
Quicquid tenebris horridū:
Nox attulit culpæ cadat.

¶ Phātaſma .i. fantaſia vel deceptio: noctis .i. diaboli: decidat. ideſt cadat vel ruat reatus ideſt culpa: mētis ſubruat .i. cadat a nobis ꝛ quicquid horridum ideſt difforme. culpe nox ideſt diabolꝰ: vel nocturna cogitatio. attulit nobis in tenebris: ideſt cadat a nobis.

Ut mane illud vltimum:
Quod preſtolamur cernui:
In lucem nobis effluat:
Dum hęc canore concrepat.

¶ Ut mane illud vltimum .i. iudiciū futurum: vel charitas. ideſt aduētus chriſti: quod mane cernui ideſt inclinati preſtolamur .i. ſperamus vel ſpectam[illegible] effluat ideſt eu[illegible]iat. nobis in lucem: dum hec .i. nox concrepat ideſt reſonat. canore ideſt cantu vel laude.

Carmē eſt quale illud Primo dierū. Canitur ad horas veſpertinas die ſabbati: quia iam ſol tendit ad occaſum: petit diuino lumine illuſtrari: hortaturq; deum omni tempore laudare.

O Lux beata trinitas:
Et principalis vnitas:
Iam ſol recedit igneus:
Infunde lumen cordibus.

¶ In hoc hymno materia ſumit circa qualitatem temporis die recedente ꝛ nocte adueniente. Intendit inuocare trinum deum in perſonis: ꝛ trinitatem in vnitate: vt fundat in cordibus noſtris lumen ſpiritusſāctivt ſupplices laudare mereamur deum. ſcȝ. in proſperis ꝛ in aduerſis: ꝛ ita concedat nobis tranſire diē ꝛ noctem ſine peccato ꝛ ſine impedimēto ſathane: ꝛ hoc eſt. O beata trinitas ideſt o deus lux hominum vel mūdi vel angelorum: ꝛ vnitas principalis .i. qui habet principatum ſuper angelos. ſol .i. xp̄s igneus recedit a nobis iā. ꝛ ideo infunde lumen .i. ſpm̄ſanctum in cordibus noſtris: ideſt ſenſibus: vt illud habere mereamur.

Te mane laudum carmine:
Te deprecemur veſperi.
Te noſtra ſupplex gloria:
Per cuncta laudet ſæcula.

¶ Dico infunde ſpm̄ſanctū: vt deprecemur te ꝛ vt adiuues nos in pĉipio vel mane .i. tempore matutino laudum carmine: ſero: mane meridie. ꝛ tota die debemus laudare deum: ꝛ orare per ſingulas horas. ſcȝ quotidie ꝛ in oībus horis: ꝛ in omni tempore. Unde ait ꝓpheta. Ueſpere ꝛ mane meridie ꝛc̄. ꝛ deprecemur veſperi .i. in fine mundi: nr̄a ſupplex. ideſt humilis: gloria laudet te per cūcta ſecula .i. per omnia ſecula. ꝛ hoc perpetue. ideſt ſine fine.

Carmen eſt dimetrum iambicū magna ex parte cacometrū Canitur aduentus tempore: itaq; & incarnationis chriſti & vtriuſq; aduentus illius mentionem facit.

Tempore aduentus.

Conditor alme ſyderum:
Eterna lux credentium:
Chriſte redẽptor omniũ:
Exaudi preces ſupplicum.

Materia hui⁹ hymni eſt de aduentu chriſti: ⁊ de incarnatione eiuſdem: quia deus deſcendens de celo ſe exinaniuit formã ſerui accipiens ⁊ humiliauit ſe uſq; ad mortem: ⁊ qualiter egreſſus eſt de honeſtiſſima clauſula virginis: tanq; ſpõſus de thalamo ſuo: cui ſponte omnia obediunt ſcilicet celeſtia: terreſtria: ⁊ infernalia. Intendit etiam rogare deum: vt per hanc incarnationem: noſtras preces exaudire dignetur. ⁊ a ſagitta diaboli liberare. O conditor: qui es compoſitor alme ſyderum. ideſt eſtellarum: o eterna lux credentium. ideſt chriſtianorum fideliũ o chriſte redemptor omnium hominum: exaudi preces ſupplicum. ideſt humilium tibi ſupplicantium.

Qui condolens interitu:
Mortis perire ſæculum:
Saluaſti mundũ languidum:
Donans reis remedium:

Qui condolens. ideſt nobiſcum dolẽs vel compatiens: ſeculũ. ideſt ſeculares: perire interitu mortis. ideſt pena infernali: ſaluaſti. ideſt liberaſti de poteſtate diaboli: mundum languidum. ideſt lãguentem in peccatis: donãs remediũ. ideſt redemptionem tui ſanguinis: reis. ideſt peccatoribus.

Vergente mundi veſpere:
Vti ſponſus de thalamo:
Egreſus honeſtiſſima:
Virginis matris clauſula.

Vergẽte mũdi veſpere. ideſt appropinquãte vel declinante fine mũdi: es ſic egreſſus ſupple: vti. pro ſicut: ſponſus egreditur: de thalamo: egreſſus inquã de honeſtiſſima. i. de caſtiſſima: clauſula. ideſt clauſtro virginis Marie matris tue.

Cuius forti potentiæ:
Genu curuantur omnia:
Cœleſtia terreſtria:
Nutu fatentur ſubdita.

Et ideo qz egreſſ⁹ es: vel qz ſaluaſti mundũ: forti potẽtie cuius. i. xpi oia curuant genu. i. laudãdo ipm: celeſti. i. angeli: terreſtria. i. hoies: fatentur ſubdita ideſt cõfitentur illi ſubiecta eſſe: nutu. i. ſponte. ſcz ad tuam volũtatem. ⁊ qz obediunt noſtro ſaluatori: ⁊ oia clamãt. Deus me fecit. ideo te deprecamur.

Te deprecamur agie.
Venture iudex ſæculi.
Conſerua nos in tempore:
Hoſtis a telo perfidi.

Ergo qz ita eſt depcamur te o agie. i. ſancte xpe vẽture iudex ſeculi. i. ad iudicium: conſerua nos in tempore. i. in hac vita a telo hoſtis perfidi. i. ſuggeſtione diaboli: que ſagitta dicitur.

Laus/honor/virtus/gloria:
Deo patri & filio:
Sancto ſimul paracleto:
In ſempiterna ſecula. amen.

Et qz de⁹ miſit filium ſuum xpm vt nos redimeret: referam⁹ gratias ei laus honor: virt⁹: gl̃ia: deo pr̃i ⁊ filio: ſancto ſimul paracleto. i. conſolatori: in ſempiterna ſecula. i. ſine fine. amen.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur tpē aduentus chriſti. itaqꝫ cōmemorata illius ęterna generatione primi aduēt⁹ in quo carnem aſſumpſit: & ſecūdi quo venturus eſt meminit.

Verbum ſupnū prodiēs:
A patre olim exiens.
Qui nat⁹ orbi ſubuenis:
Curſu decliui temporis

¶ Iſte hymnus agit de ſupradicta materia ⁊ continuatur ſuperiori: ita chriſt⁹ egreſſus eſt de vtero virginali: vti ſpōſus de thalamo ſuo. ⁊ ideo oīa ei humiliantur: ⁊ nō eſt mirū: qꝛ ipſe dſcēdit de patre. i. de celo. ⁊ hec eſt reſponſio contra hereticos qui dicebant xp̄m veniſſe. ſed nō de patre qbus reſpondendum eſt. O ſupnum verbum. i. dei filius. prodiens. i. manifeſtans te ineffabiliter a patre olim exiens: quādo incarnatus es. qui de matre natus: ſubuenis. i. ſuccurris: orbi perdito: cur[illegible] eſt plenitudine temporis decliui. i. proni vel decl[illegible]anti ad finem ſecu[illegible]

Illumina nunc pectora:
Tuoqꝫ amore concrema:
Audito vt præconio:
Sint pulſa tandem lubrica.

¶ Et tu qui talis es illumina nūc i pſenti tuo lumine noſtra pectora: ⁊ cōcrema. i. accēde tuo amore: ideſt tua gr̄a: vt audito preconio. i. p̄dicatiōe apl'oꝝ: vel audito p̄conio ꝓphetaꝝ: lubrica. i. pctā: ſint pulſa a nr̄is cordibus tādem in fine ſeparationis corporis ⁊ anime.

Iudexqꝫ cum poſt aderis:
Rimari facta pectoris.
Reddens vicē pro abditis:
Iuſtiſqꝫ regnum pro bonis.

¶ Et o tu ſupnū verbum. i. o fili dei. cū aderis. i. affueris vel adueneris: iudex poſt. i. in fine mūdi. rimari. i. experiri vel inquirere: facta pectoris. i. pctā cogitationū: ⁊ ſis reddens vicē. i. remunerationem: pro abditis ideſt pro occultis peccatis: ⁊ iuſtis. i. ſanctis regnū eternum: pro bonis operibus que in preſenti ſeculo operati ſunt.

Non demū arctemur malis.
Pro qualitate criminis:
Sed cum beatis compotes:
Simus perennes celibes

¶ Et nō arctemur. i. nō cōſtringamur: demū. i. ad vltimū malū: ꝑ q̄litate criminis. i. ꝑ magnitudine vl' cumulo peccatoꝝ: ſed ſimus cōpotes. i. ſimul potētes ſimus cū beatis. i. ſanctis: pēnes. i. perpetualr: vel perēnes. i. habitatores: celoꝝ celibes. i. celeſtē vitā ducentes.

Carmen eſt dimetrum iambicum ex parte cacometrum. Canitur aduentus Chriſti tempore. Et facit mentionem vtriuſqꝫ aduentus ſicut in ſuperioribus hymnis factum eſt.

Vox ecce clara intonat:
Obſcura queqꝫ increpat.
Pellantur eminus ſomnia.
Chriſtus ab æthere promicat.

¶ Materia huius hymni eſt: qđ in ſupradicto hymno. Dictum eſt ſuperius q̄ chriſt⁹ venit olim a patre: qꝛ ecce vox ideſt p̄dicatio xp̄i itonat: ecce clara vox. ideſt Ioannes celeſtis: intonat. i. terris

biliter predicat de nube carnis penitentiam: et increpat quecꝫ obſcura.ideſt omnia vitia vel peccata.⁊ ideo oia ſomnia.ideſt vana ⁊ muta peccata:pellātur eminus.ideſt longe.qꝛ chriſtus iam promicat ideſt fulget : et ab ethere id eſt de celo vel a diuina ſcriptura.

Mens iam reſurgat torpida:
Quæ ſorde extat ſaucia:
Sydus refulget iam nouum:
Vt tollat omne noxium.

¶ Et ideo mens noſtra torpida ideſt pigra reſurgat a vitijs: que mēs extat ſaucia. ideſt manet vulnerata : ſorde : ideſt peccato.bene dicit ꝙ ſurgat mens : quia ſydus ideſt chriſtus refulget per ſpiritū ſanctum. nouum ideſt de virgine natū vt tollat ideſt remoueat a nobis omne noxium ideſt peccatum.

E ſuru[illegible]gnus mittitur:
Laxare gratis debitum.
Omnes pro indulgentia:
Vocē demus cum lachrymis.

¶ Agnus ideſt dei filius mittitur: e ſurſum ideſt de celis: laxare ideſt condonare:debitum ideſt originale peccatum vel penas peccati.gratis ideſt dono vel ſpōte ſua et ſine aliqua remuneratione : et ideo omnes demus vocem cum lachrymis ideſt confeſſionem peccatorum : pro indulgentia. i. pro remiſſione peccatorum.

Secundo vt cum fulſerit:
Mundumqꝫ horror cinxerit:
Non pro reatu puniat:
Sed pius tunc nos protegat.

¶ Bene dico demus vocem cum lachrymis:vt cum ille agnus fulſerit.i.fulgens aduenerit : ſecūdo ſcilicet aduentu.ideſt in iudicio:⁊ horror ideſt pauor illius:cinxerit ideſt circūdederit mundū ideſt mūdanos: nos nō puniat.i. nō damnet:pro reatu.i.pro peccato : ſed pius. i. chriſtus propicius nobis:nos tunc protegat.i.defendat a poteſtate diaboli.

Carmen eſt quale illud Primo dierū. Canitur ad horas diurnas tempore natalis chriſti. In quo duplicis ortus eius mentionē facit.in tempore a matre:æternaliter a patre.

Veni redemptor gentiū:
Oſtēde partū virginis.
Miretur omne ſæculum:
Talis decet partus deum.

Materia huius hymni eſt inuocatio ad deum:.vt veniat oſtendere partum virginis:ſed non ex virili ſemine:ſꝫ diuino ſpiritu cooperante eſſe factum: et qualiter egreſſus eſt a patre: et regreſſus ad patrem.et qualiter eſt equalis patri : et loquitur de preſenti quaſi de futuro.Uel poſſumus dicere ſecundum litteram.Ueni redemptor gentium ideſt oſtende te illis qui in mundo habuerunt noticiam tui. hoc eſt veni redemptor. O chriſte: redemptor gentium ideſt gentilium vel iudeorum. veni in mentibus noſtris ⁊ oſtende partum virginis marie. et ideo omne ſeculum.ideſt ſeculares:miretur. i. mirentur. quia talis partus decet deum vt de ſpirituſancto et maria virgine permanente.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI

Tempore natiuitatis.

Non ex virili ſemine:
Sed myſtico ſpiramine:
Verbum dei factum caro:
Fructuſq; ventris floruit:

¶ Uere talis partus decet deū: q̄r nō ex virili ſemine: ſed myſtico ſpiramine. i. ſecreto ⁊ ſancto: verbū dei. i. filius dei: factū eſt caro. i. homo: et fructus ventris marie floruit ſicut flos creuit. Unde maria virga eſt: filius eius flos.

Aluus tumeſcit virginis:
Clauſtra pudoris permanent.
Vexilla virtutum micant:
Verſatur in templo deus.

¶ Et ecce aluus virginis. i. venter marie tumeſcit. i. creſcit. et tñ clauſtra pudoris. ideſt virginitatis permanent integra: q̄r virginitas nō eſt violata. ⁊ vexilla ſupple omniū virtutum. i. miracula: micant. i. fulgent. vel virtutum quarum deus eſt vexillum. i. cuſtos. et ideo deus verſatur in templo: quia receptus eſt a ſymeone. vel verſatur in templo i[illegible] aluo marie v[illegible]ginis.

Procedens de thalamo ſuo:
Pudoris aula regia.
Geminæ gigas ſubſtantiæ:
Alacris vt currat viam.

¶ Chriſtus procedens de thalamo ſuo. i. de vtero virginis: q̄r illa fuit illi lectus caſtitatis. ſcʒ de regia aula pudoris. i. de palacio regali exiſtēs. gigas gemine ſubſtantie. i. diuinitatis ⁊ humanitatis: quia deus eſt ⁊ homo. Gigas dr̄ eo q̄ inſeparabilis ⁊ irreuocabilis ad vitā huius mundi occurrit nobis. Unde dauid. Exultauit vt gigas ad currendam viā ſuam ⁊c. vt alacris currat viam. i. de hoc mundo tranſeat ad patrem.

Egreſſus eius a patre:
Regreſſus eius ad patrem.
Excurſus vſq; ad inferos:
Recurſus ad ſedem dei.

¶ Egreſſus ei⁹ a pr̄e: qñ deſcēdit in vterū virginis. regreſſus ei⁹ ad patrē qñ rediit in celū. vnde dauid. A ſummo celo egreſſio eius: ⁊ occurſus ei⁹ vſq; ad ſummum eius. Et ipſe ait in euāgelio. Ego veni a patre in mundū: iterum relinquo mundum: ⁊ vado ad patrem: excurſus vſq; ad inferos: quando deſcendit ad inferna. recurſus ad ſedem dei. ideſt ad dexteram patris.

Aequalis æterno patri:
Carnis tropheo accingere.
Infirma noſtri corporis:
Virtute firmans perpetim.

¶ Et o tu xp̄e equalis eterno pr̄i ſcd̄m diuinitatē: accingere tropheo. i. victoria carnis. ſ. īduere carnē q̄r p carnē triūphauit ſup diabolū. tu dico firmās. i. roborās ppetim. i. perēni virtute: infirma. i. vitia. ſ. fragilitates noſtri corporis et anime.

Præſepe iam fulget tuum:
Lumenq; nox ſpirat nouum.
Quod nulla nox interpollet:
Fideq; iugi luceat.

¶ Uere pcedis de thalamo. o tu xp̄e q̄r preſepe tuū. i. eccl'ia iā fulget virtutibus: et nox ſpirat. i. emittit: nouum lumē. i. natum ſine pctō. qd̄ lumē: interpollet. i. obſcuritas hereticorū: q̄r heretici dicunt te non accepiſſe carnem: interpollet. i. obſcuret: ⁊ luceat lumen tuum: iugi fide. i. aſſidua virtute.

Temporē natiuitatis.

Carmē eſt dimetrū iambicū cacometrū. Canitur ad horas diuinas tempore natalis chriſti. facit mentionem vtriuſq; ortus chriſti ſicut in ſuperiori hymno factum eſt.

Chriſte redemptor gētiū
Ex patre patris vnice
Solus ante principium
Natus ineffabiliter:

¶ Materia hui⁹ hymni eſt iuocatio quā facimus ad chriſtū: vt ſicut dignat⁹ eſt accipere carnē humanā: ⁊ illam ſibi vnire. ita preces nr̄as exaudire digneť ⁊ nos a peccatis liberare. O chriſte redemptor gentium: vel omnium. q: omnes gētes redemiſti tuo ſanguine. ⁊ o tu vnice. i. o tu vnigenite. p̄ris ex p̄re procedens. tu dico ſolus natus ineffabiliter ſcd̄m diuinitatem. Unde ait ſcriptura. Ge[illegible] ei⁹ quis enarrabit: ante principium. i. ante mundi conſtitutionem.

Tu lumen tu ſplendor patris
Tu ſpes perennis omnium
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem famuli.

¶ O xp̄e tu es lumen ⁊ ſplendor patris: quia per te pater innotuit mundo tu es perēnis idest perpetua ſpes omnium: intende idest exaudi: preces quas famuli tui fundunt per orbem idest per omnes gentes que per vniuerſum orbem orant aſſidue apud te.

¶ Dico q̄ debes ad p̄ces nr̄as intēdere: q: aſſumpſiſti humanā carnē. O author nr̄e ſalutis. i. redēptionis: memento. i. recordare q̄ ſumpſeris. quondā. i. in tēpore: formā. i. ſimilitudinē noſtri corporis: ex virgine illibata. i. intacta: q: ante partum et poſt partum et in partu virgo permanſit.

Memento ſalutis author
Quod nr̄i quondā corporis
Ex illibata virgine
Naſcendo formā ſumpſeris.

Sic præſens teſtatur dies:
Currens per anni circulum:
Quod ſolus a ſede patris:
Mundi ſalus adueneris.

¶ Preſens dies idest natiuitatis teſtatur ſic: ita currens per anni circulū idest per vnum quēq; annum: q: tu ſolus adueneris exiſtens ſalus mūdi: a ſede p̄ris idest veniens de celo operatus es ſalutem in medio terre.

Hūc cœlum: terra: hunc mare
Hunc omne quod in eis eſt
Authorem aduentus tui
Laudat exultans cantico.

¶ Hunc idest diem vel authorem. celum idest celeſtes: vel ſtelle: per celum ſtella que apparuit magis idest trib⁹ regib⁹: vel angeli intelliguntur qui paſtoribus cum nimio gaudio dixerunt. Gloria in excelſis deo. Et per mare tyranni vel quia mare ſe prebuit calcabile ipſi deo. terra idest terrena poteſtas vel paſtores. hunc mare: q: magi nauigio venerunt. ⁊ omne quod in eis eſt ſcilicet in celo ⁊ in terra: laudat hunc authorem idest deum vel patrem tui aduētus omne dico exultans cum cantico idest hymno.

Nos quoqꝫ qui ſancto tuo
Redempti ſanguine ſumus
Ob diem natalis tui
Hymnū nouū concinimus:

¶ Et nō ſolum terra ꝛ mare laudant te ſed etiam nos quoqꝫ. i. ſimiliter qui ſumus redēpti tuo ſancto ſanguine concinimus. i. canimus nouum hymnū. i. nouam laudem: ob diem idest ꝓpter diem natalis tui.

Carmē eſt quale illud Primo dierū. Canitur ad horas diuinas tēpore natalis chriſti: cōmemorat quēadmodū chriſtꝰ ſumpto homine natꝰ eſt ex maria virgine. Hymnus eſt Sedulii per ordinem alphabeti incipiens tetraſticha ab. a. vſqꝫ ad. g. litteram.

A Solis ortus cardine
Ad vſqꝫ terræ limitem
Chriſtū canamꝰ principē
Natum maria virgine.

¶ In hoc hymno agitur de incarnatiōe dn̄i: et de natiuitate quō puerper... ...ixa eſt xp̄m q̄ nō horruit ſtabulū ... ...ēpe. et ſic ꝯtinu... ...upiori. dixit ꝙ celū terra mare ꝛ omē qđ in eis eſt laudat eū ꝑncipē: et vere: qꝛ ab ortu ſolis vſqꝫ ad occaſum vniuerſus orbis canit deū. i. laudat. vel aliter dico ꝙ eiꝰ ꝑſepe iam fulget nouo lumine. ꝛ ideo canamꝰ ipm̄ natū de maria ꝟgine principē mundi a ſolis ortu vſqꝫ ad occaſum. A ſolis ortꝰ cardine. i. ab origine mundi. vel ſolis. ſ. ab oriēte ſolis vſqꝫ ad limitē terre. i. vſqꝫ ad occidentē. canamꝰ. i. laudemꝰ chriſtū eū. i. ꝑncipē: xp̄m dico natū de maria ꝟgine: vel natū. i. filiū marie virginis.

Beatus author ſæculi
Seruile corpus induit
Vt carne carnem liberans
Ne perderet quos condidit.

¶ Bn̄ dico ꝙ debemus laudare deū: qꝛ btūs author. i. factor ſeculi iduit. i. aſſumpſit ſeruile corpus. i. formā ſerui et conditor carnis nr̄e. liberās carnem noſtram carne ſua: qꝛ formā hominis aſſumēdo. carnē noſtrā liberauit. ꝛ quare ne perderet homines quos cōdidit idest creauit.

Caſtæ parentis viſcera
Cœleſtis intrat gratia
Venter puellæ baiulat
Secreta quæ non nouerat.

¶ Et vere induitur: quia gratia celeſtis. idest ipſe chriſtus intrat viſcera caſte parentis idest matris. ꝛ ſic vēter puelle baiulat idest portat. ſecreta ſcilicet celeſtia que non nouerat ante conceptionem.

Domus pudici pectoris
Templum repente fit dei
Intacta neſciens virum
Verbo concepit filium.

¶ Et vere baiulat ſecreta que non nouerat. quia domus. i. aluus pectoris marie: pudici. i. caſti: fit templum dei. i. domus dei, repente. i. cito. domus dico intacta neſciens virum: per carnis commixtionem cōcepit. i. portauit: filiū idest chriſtum: ꝛ hoc verbo operante idest virtute ſpiritus ſancti. vel verbo idest poſt verbum quod gabriel predixerat ipſum naſciturum. Vnde dicitur. Ecce concipies et paries filium, ꝛc̄.

In epiphania domini.

Enixa eſt puerpera
Quē gabriel prædixerat
Quem matris aluo geſtiens
Clauſus ioannes ſenſerat.

¶ Dico q̄ cōcepit: et vere q̄ puerpera .ſ. maria pariēs puerū enixa eſt .i. peperit filiū quē gabriel p̄dixerat naſciturum et quē Joānes clauſus aluo matris .ſ. eliſabeth: ſenſerat .i. cognouerat: geſtiens idest gaudens.

Feno iacere pertulit.
Præſepe non abhorruit
Paruoq̄ lacte paſtus eſt
Per quem nec ales eſurit.

¶ Ideo ptulit vel patit famē et ipſe puer .i. xp̄s: ptulit .i. paſſus ē iacere vel poni: feno p̄ſepis. etiā nō abhorruit .i. refutauit vel repudiauit p̄ſepe .i. ſtabulūq̄ p̄ et paſtus eſt .i. nutrit⁹ puo lacte virginis: p̄ quē .ſ. xp̄m. ales .i. nutrix maria a qua nutriebat ipſe xp̄s nō eſurit .i. non patit famē. Antonius. immo ales .i. aues .i. qui [...]ib⁹ cibū. iuxta illud. Maria em̄ xp̄m portabat. et xp̄s eam regebat. et quē celū et terra capere n[on] [p]otuit: aluus beate virginis portauit.

Gaudet chorus cœleſtium:
Et angeli canunt deo
Palamq̄ fit paſtoribus
Paſtor creator omnium.

¶ Et q̄ nat⁹ ē: chor⁹ .i. ſocietas: celeſtiū .i. ſpūum gaudet: et angeli .i. throni et dn̄ationes p̄ncipat⁹ et ptātes. et ſic de ceteris. canūt deo gl'ia: et paſtor .i. creator oium: fit palā .i. not⁹: et natiuitas ſua fit cognita et nūciata: paſtoribus iuxta turrim abnā: iuxta quē locum paſtores p̄ cōſuetudine aderant: et erat illa planicies apta paſtoribus illius regionis.

Carmen eſt quale illud Nocte ſurgētes. Canit in feſto epiphanię dn̄i: narrat quo pacto magi cum tribus muneribus venerunt ab oriente quæſitum ſaluatorem noſtrum.

Nunciū vobis fero de ſupnis
Nat⁹ eſt xp̄s dn̄ator orbis:
In bethlee iudæ. ſic em̄ p̄pheta
Dixerat ante.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt preparatio gaudij de natiuitate xp̄i redēptoris. et gaudiū annūciatū eſt nobis p̄ angelū apparētē et paſtorib⁹ in via dicētē. Annūcio vobis gaudiū magnū. etc. Cuius natiuitatē hec ſigna et miracula ſecuta ſunt. ſcz. ſtella apparuit magis q̄rētib⁹ deū: q̄ duxit eos preuia vſq̄ ad ip̄m. In cui⁹ natiuitate herodes: et q̄libet mal⁹ cōfundit vel doctrina mala et puſiciositas ſiue malicia tēporis eo naſcēte ceſſauerūt. ſcz idolorū cultura: et ſacrificia vana: ſeditiones et bella: q̄ i natiuitate xp̄i pax fuit p̄ vniuerſum orbē. et vox angeli loquētis: fero .i. affero nūciū vobis de ſupnis .i. de celo. xp̄s dico dn̄ato: orbis: fili⁹ dei nat⁹ eſt in bethleē iude .i. in ciuitate illa q̄ ſorte accidit tribui iude: em̄ pro: q̄ propheta dixerat .i. prophetauerat ſic futurū eſſe ante:

Hūc canit lætus chor⁹ angelorū:
Stella declarat veniunt eoi
Principes digna celebrare cultū:
Myſtica dona.

¶ Chor⁹ angelo⁊ canit hūc .ſ. xp̄m. chorus dico let⁹ et exultās et laudans deū ſtella q̄ duxit magos .i. ſapiētes. declarat .i. manifeſtat eis ſaluatorē. eoi. ideſt orientales. principes .i. reges: veniunt, celebrare .i. honorare deū. ſcz dignū cultū et offerre myſtica dona deo.

¶ illi

Th⁹ deo mirrhā trocletē hūando
Bracteas regi chryſeas decēti
Dū colū vnū meminere trino
Tres dare terna

¶ Iſti tres reges meminere .i. in memoria habuerūt afferre tria munera .ſ. aurū thus ⁊ myrrham . Et meminere dare.i.afferre deo thus ⁊ myrrham. trocletem.i.rotūdam. Antoni⁹.trocletē poti⁹ fluentē a trecho qđ eſt fluo:q̄ eſt arbor ita dicta a loco vbi naſcit̃.⁊ hʒ aureum colorem.⁊ declinat̃ hec trocletis:hui⁹.tis.humando q̄ mortalis erat. ⁊ meminere deo offerre bracteas chryſeas.i.laminas aureas: quia chryſion. grece:idem eſt qđ aurum latine.regi decēti.i. xp̄o dū colūt.i.venerat̃: vnum deum.⁊ meminere dare terna munera illi trino.i.trinitati.q̄ vnum ſunt pater ⁊ filius ⁊ ſpiritus ſanctus.

Gloriā trinæ monadi canam⁹
Cū deo diuæ genitæq; proli
Flamini ſancto ab vtroq; fuſo
Corde fideli.

¶ Gloriā canam⁹ monadi.i.vnitati trine.cū deo ⁊ ſpū ſctō fuſo ab v[...]o. vel trine m[on]adi.i.deo q̄ eſt trin⁹ in pſonis ⁊ vn⁹ in eſſētia.declinat̃ hec monas huius.dis.⁊ canamus ꝓli diue.i.genite a prē cum deo prē. ⁊ non tantū canam⁹ patri: ſed etiam flamini ideſt ſpiritui ſancto:fuſo.i.prodeunti ab vtroq;.

Carmen eſt quale illud primo dierū. Canitur in feſto epiphaniæ hoc ē apparitiōis dn̄i: & narrat queadmodū magi ſtella duce venerūt in bethleē preterea miraculū in nuptiis factū. Hymnus Sedulii per ordinem alphabeti continens tetraſtica ab.h.lr̃a vſq; ad.n.ſed intermiſit.K.&.m.litteras.

Hoſtis herodes impie
Chriſtū venire qd times?
Non arripit mortalia
Qui regna dat cœleſtia.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt cōclamatio quā facim⁹ cōtra herodē q̄ audita natiuitate xp̄i amittere regnū timuit.ideoq; multos pueros īterfecit. Intētio authoris eſt tractare đ trib⁹ miraculis die epiphanie factis.ſ.de magoꝝ apparitione. de aqua in vinū conuerſa.⁊ de xp̄i baptiſmate. Et nota q̄ hymnus iſte cōtinuat̃ ſuperiori:ita dixi q̄ xp̄s nat⁹ eſt ⁊ pertulit iacere feno. Unde herodes de natiuitate eius irat⁹ occidit multos pueros:timēs ne amitteret regnum: ſed non deberet:q̄ ille qui rex eſt regū ⁊ dn̄s dn̄antium non venit : vt ei regnū auferret ſed vt totum mūdū in tanto crimine inuolutum a peccatis liberaret. O impie herodes hoſtis quid ideſt cur times venire chriſtum : ipſe non arripit mortalia qui regna dat celeſtia.

Ibant magi quam viderant
Stellam ſequentes præuiam
Lumen requirunt lumine
Deum fatentur munere.

¶ Magi ibant queſitū chriſtum ⁊ adorare eum ſequentes ſtellam preuiam : ideſt precedentem:quam viderant ⁊ requirunt:lumen ideſt chriſtū lumine id eſt ſtella.⁊ fatentur deum munere:ſcilicet thure:auro:⁊ myrrha.

In feſtis beatæ mariæ virginis.

Lauacra puri gurgitis
Cœleſtis agnus atigit
Peccata quæ non detulit
Nos abluendo ſuſtulit.

¶ Celeſtis agnus ideſt chriſtus: attigit ideſt ſuſcepit : lauacra ideſt baptiſmū. puri gurgitis. ideſt iordanis. ⁊ ſuſtulit a nobis abluēdo nos per baptiſmū pctā que nō detulit ideſt ſecū nō portauit: qꝛ immunis erat ⁊ abſqȝ peccato.

Nouum genus potentiæ:
Aquæ rubeſcunt hydriæ:
Vinumqȝ iuſſa fundere
Mutauit vnda originem.

¶ Et ideo dice nouū .i. inauditū genꝰ potētie: hydrie rubeſcūt .i. flaueſcunt .ſ. aque intromiſſe. ponit enim cōtinēs ꝓ contento. ⁊ vnda .i. aqua iuſſa fundere vinum mutauit originem: ideſt naturam precepto dei.

C... men eſt omni lege carminis ſolutū. Canitur ad horas veſpertinas in feſto diuæ ma... æ. Cuius patrocinium atqȝ fauorem multipliciter nobis imploramus.

Ave maris ſtella:
Dei mater alma:
Atqȝ ſemper virgo:
Fœlix celi porta.

¶ Materia huius hymni eſt ſalutatio ab angelo facta: ſic dicente. Aue gratia plena dn̄s tecū. q̄ virtute altiſſimi obūbrata fuit: ⁊ ſolo verbo cōcepit. Intēdit etiā author ipam mariā inuocare: vt nomē eue: per quā mors intrauit mutet ⁊ vt ſoluat vincula peccatorū: ⁊ preſtet nobis vitā eternam a cūctis reatibꝰ abſolutis. Hinc etiam laudare nos hortatur ⁊ glorificare hunc diem propter hoc ꝙ euaſimus de domo diaboli: ⁊ venimus potius per fidem ⁊ grām dei ad ipſam. ⁊ dicit hoc per ſimile ⁊ facit cōparationē. Sicut enī ſtella p̄ſtat ducatum nautis vt veniant ad portum : ita ducatu virginis marie venimꝰ ad portū .i. ad xp̄m. O ſtella maris .i. mūdi. aue .i. ſalue: o alma. ideſt ſancta mater dei atqȝ aue: ſemper ideſt eternaliter: virgo quia ante partum: ⁊ in partu: ⁊ poſt partum. o porta felix celi aue ideſt ſalue.

Sumens illud aue
Gabrielis ore
Funda nos in pace
Mutans nomen euæ.

¶ Et qꝛ tu es: ſumēs illd aue .i. ſalutationē q̄ fert ab ore gabrielis funda nos in pace .i. i eterna beatitudine: tu dico mutās nomē eue i aue .i. maledictionē eue in vitā eternā .i. in tuā benedictionem.

Solue vincla reis:
Profer lumen cæcis:
Mala noſtra pelle.
Bona cuncta poſce.

¶ Et qꝛ tu es virgo. facta es ſtella maris. ⁊ qꝛ tu mutaſti nomē eue .i. maledictionē eue deleſti: ⁊ dediſti nobis benedictionē: ⁊ confudiſti mortē: ⁊ dediſti nobis vitam perpetuam. ideo ſolue vincla .i. ligamenta peccati humani. reis .i. peccatoribus. ⁊ profer ideſt tribue: lumen cecis ideſt infidelibus: ⁊ pelle .i. abijce a nobis mala noſtra: ⁊ poſce ideſt poſtula a filio tuo cuncta bona.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI

Monſtra te eſſe matrem:
Sumat per te preces
Qui pro nobis natus
Tulit eſſe tuus.

¶ Mõſtra te eſſe matrẽ.i.oſtẽde te placando filium tuum: ⁊ filiꝰ. tuus ſumãt preces tuas per te: filius dico ille q̃ tulit ideſt ſuſtinuit eſſe tuus natus ꝓ nobis vt nos ſaluaret.

Virgo ſingularis
Inter omnes mitis *&c maria*
Nos culpis ſolutos
Mites fac & caſtos.

¶ Et q꞉ ſuſtinuit eſſe filiꝰ tuus. ideo/o virgo ſingularis q꞉ nulla ſimilis ẽ tibi q꞉ poſt partũ virgo inpartu ꝟgo:⁊ ante partum.mitis ĩter oẽs alias mulieres. ⁊ o virgo caſtitatis mater:fac nos ſolutos a culpis:⁊ fac nos mites ideſt manſuetos ⁊ caſtos ſcilicet in corpore ⁊ anima fac nos mundos.

Vitam præſta puram:
Iter para tutum:
Vt videntes ieſum:
Semper collectemur.

¶ Et q꞉ mat̃ es caſtitatis ⁊ ſi[...]itatis: o virg[...]ſta.i. dona vitã purã nobis: ⁊ para ideſt tribue:ĩter tutũ:vt vidẽtes ieſum filiũ tuũ ſemper collectemur.i.gaudeamꝰ ĩ eo.ſ.in preſenti et laudes pſoluẽtes. ⁊ in futuro eũ plenius ⁊ perfectꝰ cognoſcẽtes ⁊ gaudeamus ⁊ exultemus cum domino noſtro filio tuo.

Sit laus deo patri:
Summo chriſto decus:
Spirituiſancto:
Trinus honor vnus. amen.

¶ Et q꞉ deſcẽdit dominꝰ noſter in vterũ virginis.ideo laꝰ ideſt gloria ſit deo patri:decus ideſt honor ſit ſummo chriſto excelſo ⁊ ſpũiſancto ſit honor trinus propter trinitatem perſonarum:⁊ vnus propter vnitatem eſſentie:vel vnus honor ſit trinus. Antonius.quid ſi legas tribus ideſt patri ⁊ filio ⁊ ſpirituiſancto.Amen.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur ad horas nocturnas in diebus feſtis diuæ mariæ: Cuius laudibus annumerat quod deum genuit. & in lucem effudit.

QVẽ terra põthus ęthera
Colũt.adorãt.prędicãt
Trinã regentẽ machinã
Clauſtrum mariæ baiulat.

¶ Intẽtio huiꝰ hymni ẽ ꝙ author vult oſtendere hoc qđ prophete de xp̃o nũciauerunt ĩ genitrice dei maria eſſe cõpletũ:oſtendit ſiſr gualr clauſtrũ marie baiulat xp̃m. Et nota ꝙ deꝰ fecit hominem ⁊ poſuit eum in paradiſo terreſtri: ⁊ precepit ei ne comederet de ligno vite ideſt de pomo qđ erat in medio paradiſi. ſed diabolo ſuadente eue: ⁊ eua poſtmodum ade ſimiliter ſuadente: ambo comedentes. ⁊ ſic diabolo placentes: mortaliter peccauerunt.⁊ poſt peccatum tante corruptionis de paradiſo ſtatim a domino electi ſe nudos eſſe cognouerunt. Uidens ergo deus ꝙ aliter non poſſet redimere genus humanum niſi per feminam:in vterum virginis filium ſuum deſtinauit:⁊

incarnari voluit:per quem ſumus redempti:⁊ a peccato liberati. Unde gra-tes reddere tenemur. Dictũ eſt ſuperius ꝙ maria ſtella maris eſt mater dei. eſt etiam quem celum ⁊ terra capere non poterant: tamen clauſtrum marie eum baiulat. ¶Conſtrue. clauſtrum ideſt venter beate marie baiulat: illum deum quem regentem trinam machinam mundi ſcilicet celum terram: ma-re. vel machinam ideſt anime concupiſcibilitatem: rationabilitatem. ſenſua-litatẽ:quem ſcilicet chriſtũ terra.i.boni.ponthus.i.mali.ethera.i.celeſtes.co-lunt.i.honorant.adorant.i.commendant.predicant.i.nunciant.

Cui luna ſol & omnia
Deſeruiunt per tempora
Perfuſa cœli gratia
Geſtant puellæ viſcera.

¶Dico ꝙ celum.i.celeſtes.terra.i.terre-ni:⁊ oia celeſtia ſiue terreſtria laudant.i. adorant illum quem celum ⁊ terra cape-re non poterant:et vere qꝫ viſcera puelle i. beate marie perfuſa.i.repleta: gratia celi ideſt rore celeſti. geſtãt chriſtum cui ſcilicet chriſto.luna ideſt variatio lune:ſol in curſu ſuo : et omnia deſeruiunt ideſt famulantur:per tempora ideſt temporaliter.

Beata mater munere
Cuius ſupernus artifex
Mundum pugillo continens
Ventris ſub arca clauſus eſt.

¶Et quia tulit xp̄m poſſumus dicere ꝙ eſt beata mater munere.i.donis filij ſub arca ideſt circũdatione ⁊ ſecreto: ventris cuius.i.matris. ſupernus artifex.i. cele-ſtis creator clauſus eſt.ille dico continẽs mundum ideſt vniuerſitatem omnium rerum. pugillo ideſt in diſpoſitione.

Beata cœli nuncio
Fœcunda ſancto ſpiritu
Deſideratus gentibus
Cuius per aluum fuſus eſt.

¶Et quia ſupernus artifex clauſus eſt ſub pectore virginis marie : poſſumus dicere ꝙ virgo maria ſit beata nũcio ce-li ideſt angelica ſalutatione. maria dico. fecunda ideſt fertilis ſpiritu ſancto : per aluum cuiꝰ ideſt marie : ⁊ fuſus eſt ideſt miſſus:⁊ natus eſt de virgine maria:deſideratus a iudeis : et gentibus ſcili-cet chriſtus.

Carmen eſt quale illud Primo dierũ. Canitur ad laudes matu-tinas diebus feſtis diuę mariæ . Eius laudi attribuit ꝙ deũ lactauit & per eam recepimus quod per euam amiſimus.

O Glorioſa domina
Excelſa ſupra ſidera
Qui te creauit prouide
Lactaſti ſacro ubere.

¶Materia huiꝰ hymni eſt ꝙ maria pe-perit ſaluatorem.⁊ quia deus contulit ei tantam gratiam ꝙ peperit ſaluatorem. et facit author apoſtropham ideſt cõuer-ſionem ſermonis : quia deus contulit ei tantam gratiam ꝙ peperit ſaluatorem conuertit ſermonem ſuum ad ipſam oſtendendo eam eſſe glorioſam dicẽs. O glorioſa domina : excelſa ſupra ſidera ideſt o ſponſa domini [illegible]

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DE ARAGONIA

excelſa ideſt alta: ſupra ſidera.i.in ſummo celo: vbi nō eſt aliqua vis vento-rum: tu lactaſti ſacro vbere: illum qui te creauit: prouide.i.ſua ſapientia.

Quod eua triſtis abſtulit
Tu reddis almo germine:
Intrent vt aſtra flebiles:
Cœli feneſtra facta es.

¶ Tu reddis ideſt reſtituis: almo germine ideſt ſancto filio tuo: illud ſcilicet paradiſum quod eua triſtis ideſt miſera: abſtulit a nobis. et es facta feneſtra celi. i. chriſti. vt flebiles. i. flentes peccata ſua: intrent aſtra ideſt celos.

Tu regis alti ianua:
Et porta lucis fulgida:
Vitam datam per virginem:
Gentes redemptę plaudite.

¶ Dico ꝙ homines flentes ſua peccata intrent celos. ⁊ vere quia facta es ianua ideſt oſtium. alti regis fulgida ideſt ſplēdida. porta lucis.i.xp̄i. et o gētes redēpte ſcilicet a chriſto plaudite.i.ga…ete: vitā eſſe da…m per virginem.ſ.mariam.

Carmē eſt quale illud Nocte ſurgentes. Canitur in feſto hypopantes hoc eſt præſentationis ſiue purificationis diuæ mariæ. Cuius auxilium atqꝫ fauorem implorat.

Quē chorꝰ vatū venerādꝰ olim
Spiritu ſc̄tō cecinit repletus
In dei factū gēitrice cōſtat
Eſſe maria.

¶ In hoc hymno agit author de natiuitate xp̄i: ⁊ qualr̄ debet eſſe cōpletū in maria qđ ꝓphete nūciauerūt ꝙ cōcepit ⁊ pepit filiū: ⁊ ſymeō gauiſus ſuſcepit eū in tēplo. Dicimꝰ ergo ꝓphete ſenſerūt de aduentu ⁊ de natiuitate xp̄i. Eſaias eñ dicit. In medio duū aīaliū cognoſceris.i.inter bouē ⁊ aſinū: ⁊ alibi. Egredietur virga de radice ieſſe. Et abacuc ſentiēs de xp̄o ſimilr̄ ait. In mediū duū aīaliū. ⁊c. Multi ꝓphete annūciauerūt ⁊ ꝓphetauerunt de xp̄o. hoc totū cōpletū eſt in maria: qꝛ natus: baptizatꝰ: crucifixꝰ: ⁊ in tēplo p̄ſentatus: ⁊ a iuſto ſymeone: ⁊ ab anna vidua ſuſceptꝰ. vñ a pſonis illis q̄ dn̄o obuiauerūt: dictū eſt feſtū illđ i q̄ hymnus iſte cātat̄. hypopāte dn̄i.i.obuiatio. Cōſtrue. Qđ chorꝰ vatū.i.exercitꝰ ꝓphetaꝝ.ſ.dđ ⁊ alioꝝ: chorꝰ dico venerandꝰ cecinit.i.ꝓphetauit. olim repletꝰ.i. adimpletꝰ ſp̄ū ſc̄tō. cōſtat.i.manifeſtū eſt: eſſe factū.i.cōpletū i maria gēitrice dei.

Hęc deum cœli dominūqꝫ terræ
Virgo quē geſſit peperitqꝫ virgo
Atqꝫ poſt partum meruit manere
Inuiolata.

¶ Et vere cōſtat eſſe factū qꝛ. ſ. beata v̄go geſſit dn̄m.i.xp̄m deū celi ⁊ terre et v̄go.i. maria peperit illū quē geſſit vel concepit.i.portauit. atqꝫ pro ⁊. meruit inuiolata manere ideſt māſit incorrupta poſt partum.

Quē ſenex iuſtꝰ ſymēon in vlnis
In domo ſumpſit dn̄i: gauiſus:
Hoc quod optauit proprio videre
L… mine chriſtum.

¶ Quē.ſ.xp̄m ſymeon iuſtꝰ ⁊ ſenex.i. ſymeon annoſus ſa…rdos ſumpſit.i. ſuſcepit in vlnis.i.in brachijs ſuis. in domo.i.in tēplo: dn̄i gauiſus.i.letꝰ videre ſuo ꝓprio lumine. qđ op…auit.i.

xp̄m q̄ꝺ optauit p̄ multa tp̄a: vel ſi textus habeat: ob hoc optatum ꝓprio vi-
dere lumine xp̄m. Conſtrue ſic. ob hoc ergo q̄ꝺ videret proprio lumine. ſ. ocu-
lis carnalibus: xp̄m optatū quē diu anteꝗ̄ moreretur videre deſiderauit.

Tu libēs votis petimꝰ p̄cantū:
Regis ęterni genitrix faueto.
Clara quæ celſi renitēs olympi:
Regna petiſti.

¶ O tu genitrix. i. mater eterni regis. ſcꝫ xp̄i q̄ caret p̄ncipio ꝛ fine: petimus te faueto. i. cōcede: votis. i. precibꝰ: precātum. i. famuloꝝ libens. i. libenter: qꝫ ꝓ ꝛ: tu renitēs. i. ſplēdēs: petiſti. i. accepiſti vel acceſſiſti: clara regna olympi celſi. i. alti celi. vel ſic ꝛ clara et retinens petiſti. i. accepiſti: regna celſi olympi.

Sit deo noſtro decꝰ & poteſtas:
Sit [illegible] ppes: ſit honor pēnis:
Qui poli ſumma reſidet in arce:
Trinus & vnus.

¶ Decus ꝛ poteſtas ſit deo noſtro: perpes ſalus vel laus. ideſt perpetua gloria ſit illi: ꝛ perennis honor ſit illi. ideſt deo noſtro: qui reſidet in ſumma arce poli. i. in altitudine celi: trinus in perſonis et vnus in ſubſtantia.

Carmen eſt aſclepiadeum: conſtans ſpondeo duobus coriambis & pyrrhichio: ſed deficit vna ſyllaba: quia cathalecticon eſt. Canitur in tranſitu beatæ mariæ.

O Quā glo͞ifica/luce coruſcās:
Stirps dauiticę regia ꝓles:
Sublimis reſidēs v͞gomaria
Supra cœligenas ętheris omnes.

¶ Materia huiꝰ hymni eſt duplex cōmēdatio ipſius marie tā a genere q̄ꝫ a meritis. Commendatio a genere eſt: qꝛ ipſa eſt de regia ſtirpe. ſ. dauid. Cōmendatio a meritis eſt: qꝛ ip̄a peperit chriſtū ſaluatorē nr̄m. Canitur hymnus iſte in trāſitu bt̄e marie qualiter trāſiuit de hoc mundo ad patrē. vel ſi mauis dicere qualr̄ in aſſumptiōe ſpūs eā aſſumpſit. Utrū aſſumpta fuerit cū corpe: an ſine corpe dubitat̄. Sꝫ meliꝰ eſt vt eā credamꝰ aſſumptā cum corpore. O regia ꝓles ſtirpis dauitice. o maria que es ramus ipſiꝰ dauid. Ipſe em̄ fuit quercus a qua rami ꝓcedūt: et tu es ramꝰ ꝛ ſtirps ꝛ ꝓles q̄ ponūtur ꝓ eodē: ſed nō idē ſignificāt. eſt em̄ ꝓles q̄ꝺ aliūde habet initiū. Stirps idē eſt q̄ꝺ trūcus. a quo ramꝰ vel a p̄re filius ꝓcedit. O q̄ꝫ. i. q̄ꝫtum glorifica luce. i. glorioſa: coruſcans. i. ſplendida parens: o virgo maria tu dico ſublimis. i. in ſublimi. ſ. in celo tu es reſidens. i. ſedens ſupra oēs etheris celigenas. i. ſup oēs angelos genitos in celo: quia in celo fuerunt creati angeli a deo.

Tu cū virgineo mater honore:
Angelorū dn̄o pectoris aulā:
Sacris viſceribus caſta paraſti:
Natus hinc [illegible] corpore chriſtꝰ.

¶ O maria mater cū virgineo honore. hoc eſt exiſtens mater ꝛ virgo: tu virgo inquā caſta paraſti aulam pectus tuum domino. ꝛ quia paraſti viſcera tam munda: ideo hinc. i. ex illis viſceribus: natꝰ eſt chriſtꝰ deus: ideſt dignatus eſt naſci corpo[re]. i. quantum ad corpꝰ. quia humanitatem ſumpſit in te.

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DE

De ſancta Agatha.

Quē cūct⁹ venerās orbis adorat:
Cui nūc rite genu flectitur omne.
A quo nos petimus te veniente:
Abiectis tenebris gaudia lucis.

¶ Quē cunctus venerans orbis adorat.i. quē oēs hoies venerant ⁊ adorant:cui.i. ad honorē cuius omne genu flectit.i.oēs flectunt genua:a quo ſ.xpo: nos petimus te veniēte.i. intercedente gaudia lucis eterne:abiectis tenebris.i.peccatis remotis a nobis.

Hoc largire pater luminis omnis:
Natū per propriū flamine ſacro.
Qui tecū nitida viuit in ethera:
Regnās ac moderās ſcl'a cūcta.amē

¶ Supius fecit author apoſtropham ad btām mariā:ſed in hoc loco ad patremvt ipſe dignetur nobis dare que predicta ſunt dicēs·O pater luminis omnis.i. origo ⁊ factor totius claritatis.largire nobis hoc.ſ.gaudiū virginre inq₃ per ꝓpriū natum.i.amore filij tui:⁊ ſacro flamine.i.amore ſpiritus ſancti.qui xps viuit tecum in nitida.i.mun[illegible] ethera.i.in celo regnās ac moderans ſecula cuncta.i.omnes gentes exiſtentes in hoc ſeculo.

Carmen eſt omni lege carminis ſolutum. Canitur in feſto beatæ virginis Agathæ.

MArtyris ecce dies agathę
Virgis emicat eximię:
Qua xps eā ſibi ſociat:
Et diadema duplex decorat.

¶ Prudētius qui hūc hymnū in honorem btē Agathe cōpoſuit : laudat deū q̄ tantā ꝯſtantiā cōtulit ſancte Agathe virgini. Ecce.i. videte dies agathe martyris:eximie.i.magne ꝟginis:emicat.i.valde ſplēdet:qua.ſ.die xps ſociat.i.cōiūgit eā ſibi vel accedere facit ad ſe:et duplex diadema.i.duplex corona.ſ.martyrij ⁊ caſtitatis:decorat.i.honorat eam.

Stirpe decens elegans ſpecie:
Sed magis actibus atq₃ fide.
Terrea proſpera nil reputans:
Iuſſa dei ſibi corde ligans.

¶ Decens.i.nobilis ſtirpe fuit ⁊ ꝓgenie elegans ſpecie.i. decus conueniēs ⁊ pulchra facie : ſed magis pulchra actibus atq₃ fide.i.operibus fidei: illa dico reputans nil ꝓ nihilo ducens : terrea.i.terrena:proſpera.i. terrenorum ꝓſperitatē: et ligans.i.retinens:ſibi corde.i.in mente iuſſa.i.precepta dei.

Fortior hæc trucibuſq₃ viris:
Expoſuit ſua membra flagris.
Pectore q̄₃ fuit valido:
Torta mamilla docet patulo.

¶ Hec. ſcilicet Agatha fortior viris trucibus. ideſt crudelibus: expoſuit ſua mēbra. ideſt dedit flagris. ideſt verberibus et flagellis : mamilla torta a carnificibus : docet. ideſt manifeſtat patulo. ideſt aperte. q̄₃ ideſt quantum ipſa Agatha fuit valido pectore ideſt forti mente et corpore.

Delitiæ cui carcer erat:
Paſtor ouē petrus hāc recreat.
Inde gauiſa magiſq₃ flagrans:
Cu[illegible]cta flagella cucurrit ouans.

¶ Cui Agathe carcer er[illegible] delicie. i. pro delicijs vel loco deliciarū. pa[illegible]or petrus recreat.i. conſolatur : hanc ouen[illegible] i. aga-

tham et inde gauiſa.i.leta. et magis flagrans.i.amore dei.cucurrit.i.ſuſtinuit cuncta flagella:ouans.i.gaudens.

Ethnica turba rogum fugiēs:
Huius & ipſa meretur opem.
Quos fidei titulus decorat.
His venerem magis premat.

Ethnica turba.i.gētilis vel pagana que iuxta ethnam habitauit:fugiēs rogū.i.cōbuſtionē ipſa turba meret opem ipſi⁹ agathe.i. meruit auxiliū: ergo deus premat magis et reſtringat venerē.i.luxuriam:his.i.oibus:quos titulus.i. honor vel ſignū fidei decorat. ideſt honorat. Et nota quod quodā tempore ethna cepit comburere totam ciuitatem cathenienſium. et ideo pagani venerunt ad ſepulchrum ſancte agathe: et acceperunt velum et proiecerunt in ignem:et ſtatim ignis extinctus eſt.

Iam veniēs quaſi ſpōſa polo·
Pro miſeris ſupplica domino.
Sic ſua feſta coli faciat:
Se celebrantibus vt faueat.

Tu ſtella renidēs.i. ſplendēs polo.i. in celo.q̄ſi ſpōſa xpi ſupplica dn̄o pro miſeris.i. pro nobis pctōrib⁹: vt faciat coli.i.celebrari ſua feſta ſicut faueat.i.det auxilium celebrantibus ſe.

Gloria cum patre ſit genito:
Spiritui proinde ſacro:
Qui deus vnus eſt oīpotens:
Hāc mēorū faciat memorē.am̄.

Glia et laus ſit genito.i.filio:et cū pře et ſpū ſacro.i.ſctō. proinde q̄ deus vn⁹ eſt oīpotens faciat hanc.ſ.agathā: memorem memorū ſuoꝝ nr̄oꝝ: q̄ eius feſtū et memoriā celebram⁹ meminerit et nos adiuuet ſuis precibus.Amen.

Carmen eſt quale illud Nocte ſurgentes [illegible] cacon[illegible]um.Canitur in feſto ſancti Benedicti abbatis.

Chriſte ſctōꝝ dec⁹ atq; virt⁹:
Vita& forma via lux & ſal⁹:
Supplicū vota piterq; hymnum.
Suſcipe clemens.

In hoc hymno agit author de vita et habitu ſancti Bn̄dicti et de miraculis eius.ſcȝ. de capiſterio fracto in pueritia ſua ſanato.et de puero a lacte tracto.Intendit rogare deū q̄ eſt vita et lux omnium fideliū vt nr̄a vota ſuſcipiat:et nr̄a pctā expellat et fauorē ſuū tribuat.et gřam ſuam cōcedat meritis ſcti Bn̄dicti.O xpe:tu decus.i. honor atq; virt⁹ ſanctorū:q2 p te virtuoſi ſunt.et vita:q2 p te viuunt.et forma: quia te imitari debent.vn̄ dixiſti.Ego ſum via et veritas et vita.via:q2 per te eūt ad patrē.et lux:q2 per te illuminant̄:et ſalus:q2 p te ſalui facti ſunt.et tu q̄ talis es o clemēs.i. o miſericors.ſuſcipe vota ſupplicū.i.ſupplicātium: q; pariter hymnum.

Qui tuū dudū benedictū ad te:
Attrahēs mire ſegregaſti mūdo:
Vt pbra mū[illegible] reprobare diſcēs:
Te ſequere[illegible]ur.

Qui attrahens dudū.i. olim tuū bn̄dictum ad te et virtuoſa opa:ſegregaſti: mire.i.mirabiliter: mūdo.i.a mundo.et quare vt diſcens reprobare.contrahere vel ſpernere:probra mūdi.i. pctā mūdi et iniquitates:et ſequetur te:q2 tu dixiſti. Qui ſ[illegible] me nō ambulat in tenebris: ſȝ habebit lumē vite et miſerico[illegible] lie.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DE

In feſto ſancte benedicti.

Cuius deuotū animū pueri:
Gratia præſtans fidei valere:
Qua valēs mira p̄cibus pegit:
Mente fideli.

¶ Deuotum animū.i. religioſum: cu[i] pueri.i.benedicti: gr̄a fidei: de q̄ plenus erat ſctūs benedictus p̄ſtās valere .ſcʒ. poſſe: qua gr̄a fidei valens benedictus peregit mira.i. miracula q̄ in dialogo-rū libro poſſunt inueniri. ꝑprecibus ⁊ mente fideli.i.firma fide.

Dehinc extedēs pedē ī remotis:
Ardua ſcandēs cruciari malens:
Corporis artꝰ iuuenilis ardēs:
Caſto amore.

¶ De hinc.i.deinde. extēdens pedē in remotis locis.i.eremo: malēs.i.magis volens cruciari q̄ꝫ fouere. artus iuuenilis corporis. ⁊ quare: quia erat ardens caſto amore dei: ſcādens ideſt aſcēdēs: ardua ideſt excelſa.

Gloriam p̄ri reſonemus oēs:
Et tibi cōpar vtriuſqꝫ ſemper
Sp̄us alme deus vnus omni
Tempore ſecli.

¶ Oēs reſonemus .i. pſoluamꝰ glīa .i. laude p̄ri: et o alme.i.ſctē ſp̄us cōpar.i. equalis: vtriuſqꝫ ſ.p̄ris ⁊ filij. tu dico vnꝰ deus oi tp̄e ſecli reſonemꝰ .i. pſoluamꝰ gloriam: ſemper.i.in omni tēpore: tibi ideſt ad honorē tui:

Imbuit poſt hinc hoīes beatos:
Regulis arctis animos retūdi:
Et iugo ſemp domini polorū:
Subdere colla.

¶ Cōſtrue. ībuit.i.docuit vl' ipleuit: poſt hinc.i.deinde hoies btōs.i.bonos vl' benedictos: regulis arctis.i.ſtrictis: retūdi.i.refrenari aīos ſupbos: ⁊ docuit ſubdere colla.i. mētē ſemper iugo dn̄i polorum.i.preceptis domini.

Ex qbꝰ maurꝰ ſedulꝰ miniſter:
Obſequēs patri latice leuatū:
Gurgite fontis puerū retractū:
Equore traxit.

¶ Ex quibꝰ factis ſctūs maurꝰ fuit ſedulus.i.aſſiduus miniſter.ſ.ſcti benedicti. obſeq̄ns.i.obediens: p̄ri. i. bn̄dicto. traxit puerū.ſ.merſum pueꝝ dico retractū gurgite fontꝭ latice.i. ex aqua equoris: leuatum ideſt exiſtentem ſuper planiciem aque.

Huius o xp̄e meritis p̄camur:
Vt arceas irā: tribuas fauorē.
Gratiam p̄ſtans veniaqꝫ nobis:
Mitis ad omnes.

¶ O xp̄e p̄camur veniā meritꝭ eiꝰ ſcti benedicti: vt arceas.i.repellas a nobis irā ⁊ tribuas fauorē.i.auxiliū: p̄ſtās gratiā virtutū ⁊ veniā pctōꝝ nobis: tu dico mitis.i. ſuauis reſpiciendo ad omnes.

Prebe oramꝰ deꝰ alme rector.
Vt fides noſtra vitiis reſiſtat.
Atqꝫ virtutū ſtudiis miniſtra:
Pectore puro.

¶ O alme deꝰ .i. ſancte rector.i.gubernator: oramus ideſt de precamur: p̄be nobis vt fides noſtra reſiſtat vitijs: atqꝫ miniſtra ſtudijs vi[illegible]rum pectore puro. Gloriam patri. ⁊c̄. [illegible]ne.

Carmē eſt dimetrū iambicū cacom[illegible]trū. Canit in q[illegible]drage-[illegible]imali ieiunio. q̄d eſt tp̄s ad penitētiam peccatorū aptiſſi[illegible].

In quadrageſima.

Iam chriſte ſol iuſticiæ
Noctis recedant tenebræ
Nunc mentis eat cæcitas
Virtutum & lux redeat.

¶ In hoc hymno rogat author deũ: vt in hoc tẽpore tribuat nobis cor penitẽs: et quos longanimitate pietas expectauit: ſua benignitate ad ſe cõuertat. O xp̄e ſol iuſticie. i. ſplẽdor pietatis tenebre noctis. idest peccata nr̄e mẽtis. ſ. cecitas: eat. i. recedat: nũc. i. in hoc tẽpore & lux virtutum redeat. i. virtutes bonorum operũ in nobis redeant. i. reuertantur.

Da tempus acceptabile
Et pœnitens cor tribue
Non noxios tranſeat hoc
Quod benigne prærogas.

¶ Da tẽpus acceptabile. congruũ ad penitẽtiã: qđ ante paſſionẽ. ſ. in veteri teſtamẽto nõ erat q2 oculus ꝓ oculo: et dens ꝓ dẽte dabat: modo aũt nõ ſic. et tribue nobis cor penitẽs: vt nõ trãſeat. i. nõ reddat nos noxios hoc. i. ꝑpter hoc. qđ ꝑrogas. i. interpellas deum patre. pro nobis: benigne. i. miſericorditer.

Quiddamq; penitentiæ
Da ferre licet grandium
Maiori tuo munere
Quod demptio ſit criminum

¶ O xp̄e da qddã. i. paululũ penitentie ferre. i. agere nobis qđ. i. ꝑpter quam penitentiã demptio. i. ablutio criminũ ſit. et hoc tuo munere maiori criminibus: q delet crimina. licet ꝓ quãuis. grãdium. i. magnorum peccatorum.

Dies venit dies tua
In qua reflorent omnia
Lætemur in hac vt tuam
Per hanc reducti gratiam.

¶ Vere debes dare penitẽtiã q2 tua dies iudicij vel paſchalis feſtiuitas venit. q2 nos ſumus in quo fines ſeculoꝝ deuenerunt: dies. ſ. paſchalis venit. i. accedit dies dico illa in qua. ſ. die: omnia. ſ. mentes hominũ. reflorent. i. micant virtutibꝰ. ideo letemur in hac die. vt ꝓ ſicut reducti ſumꝰ. i. redẽpti: ꝑ hãc tuam gr̄am. i. gratis. & redemiſti nos et ſaluaſti.

Te rerum vniuerſitas
Clæmens adoret trinitas
Et nos noui per veniam
Nouum canamus canticum.

¶ Et ideo o clemẽs trinitas in ꝑſonis & vnitas in eſſentia vniuerſitas rerum. i. vniuerſa res adoret te: & nos facti noui ꝑ veniam. i. per tuam gr̄am: canamus cãticum nouum idest iubileum: quod mẽte nec ore poteſt exprimi.

Præſta beata trinitas
Concede ſimplex vnitas
Vt fructuoſa ſint tuis
Ieiuniorum munera. Amen.

¶ O beata trinitas preſta idest dona. ſ. trinus deus in perſonis. & o ſimplex vnitas ſcilicet ſubſtantia concede idest iube vt munera ieiuniorum noſtrorũ ſint fructuoſa idest fructus bonorum ferentia: tuis fidelibus ieiunantibus idest vt ieiunia noſtra ſint acceptabilia & tibi placentia.

Ca… nen eſt quale illu… Primo dierum. Canitur a principio qu… ageſimalis ieiun…

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI

A Udi benigne conditor
Noſtras preces cū fletib⁹
In hoc ſacro ieiunio
Fuſas quadragenario.

¶ Materia hui⁹ hymni eſt commendatio ieiunij: ⁊ hortatur nos ieiunare ⁊ deo ſeruire: et in hoc tēpore ieiunij in orōnibus pluſq̄ in alijs diebus inſiſtere vt in die iudicij habeamus vitam eternā.

O benigne conditor ideſt creator omnium rerum: audi preces noſtras cum fletibus preces dico fuſas in hoc ſacro ieiunio quadragenario .i. in numero quadraginta dierum. in quibus digne ieiunare debemus.

Scrutator alme cordium
Infirma tu ſcis virium
Ad te reuerſis exhibe
Remiſſionis gratiam.

¶ Et quia fundim⁹ preces o alme ſcrutator .i. inquiſitor omnium cordium noſtrorū: bene dico ſcrutator: quia tu ſcis .i. cognoſcis infirma virium: exhibe .i. eſt oſtēde vel da gratiam remiſſiōis tue: reuerſis a[d te] .i. penitentibus.

Multum quidem peccauimus
Sed parce confitentibus
Ad laudem tui nominis
Confer medelam languidis.

¶ Bene dixi reuerſis: quia peccauimus multū quidem .i. certe: ſed parce .i. condona cōfitentibus peccata: ⁊ cōfer .i. tribue medelā languidis .i. medicinā peccatoribus: ad laudem tui nominis .i. ad hoc vt nomen tuum laudetur.

Sic corpus extra conteri
Dona per abſtinentiam
Ieiunet vt mens ſobria
A labe prorſus criminum.

¶ Et conferendo medicinam dona conteri .i. minui per abſtinentiam comeſtionis: corpus noſtrum extra ſe: ſic vt mens ſobria ideſt abſtinens vel modeſta: ieiunet prorſus .i. omnino: a labe ideſt a putredine criminum .i. peccatorum.

E Cce tempus idoneum
Medicina peccaminum
Quibus deum offendim⁹
Corde verbis operibus.

¶ In hoc hymno hortatur nos author vt ab omni peccato abſtineamus: et rogemus deum cum lachrymis et precibus: vt ipſe remittat peccata noſtra nobis: et nos mundet ab omni vitio .i. peccato: quibus ſcilicet peccatis: offendim⁹ deum contra nos: corde ideſt vana cogitatione: verbis ideſt iniquis ſermonibus et turpiloquijs: operibus ideſt prauis et illicitis actibus.

Qui pius & propicius
Nobis pepercit hactenus
Ne nos cum noſtris perderet
Tantis iniquitatibus.

¶ Dico ꝙ verbo et opere deum offendimus: qui ſcilicet deus exiſtens pius et propicius ideſt miſericors: pepercit nobis hactenus ideſt huſq̄: ne ſecūdum mala noſtra nos pariter cū noſtris iniquitatibus perderet: [illegible] ita pepercit vt mediante paterno auxilio ad ipſum veniam[us]: et ammodo [illegible] bonis operibus perſeueremus.

Hunc igitur ieiuniis
Cum precibus & lachrymis
Multiſq; bonis aliis
Placemus deuotiſſime.

¶ Et quia pepercit nobis miſericorditer. placemus. ideſt placatum nobis faciamus hunc ſcilicet deum ⁊ quomodo: cum ieiuniis. i. cum abſtinentia cibi ⁊ potus: ⁊ cum precibus. ideſt orationibus aſſiduis: quia ipſe ait. Petite ⁊ accipietis. ⁊ alibi. Amen dico vobis: quicquid orantes petitis credite ⁊ fiet vobis. ⁊ cum lachrymis compunctionis: ⁊ cum multis bonis aliis placemus ei deuotiſſime ideſt cum magna deuotione.

Vt nos a cunctis ſordibus.
Purgans ornet virtutibus
Angelicis & cœtibus
Nos iungant in cœleſtibus.

¶ Dixit ꝙ placem⁹ eũ deuotiſſime: vt ipſe purgans nos a cunctis ſordibus ideſt peccatis ornet nos virtutib⁹: ⁊ faciat nos pſeuerare in eis: ⁊ iungat nos in celeſtib⁹ ideſt in regno celorum: angelicis cetibus ideſt ſocietatibus angelorum.

Sit benedictus genitor
Eiuſq; vnigenitus
Cum ſpiritu paracleto
In ſempiterna ſæcula. Amen.

¶ Genitor ideſt deus pater ſit benedictus. q; pro ⁊: eius vnigenitus ideſt chriſtus qui eſt filius vnicus eius ſit benedictus cum ſpiritu paracleto ideſt conſolatore in ſempiterna ſecula. Amen.

Clarum decus ieiunii
Monſtratur orbi cœlitus
Quod xp̃s autor omniũ
Cibis ditauit abſtinens.

¶ In hoc hymno hortatur nos ⁊ admonet autor: ieiunium humilitatem autoritatem habere a chriſto ⁊ efficaciam: ⁊ vt antiqui patres moyſes ⁊ helias conſecuti ſunt vitam eternam: ita conſequamur. Conſtrue: clarum decus ieiunii ideſt commendabile ieiunium: monſtratur ideſt datur: celitus orbi ideſt mundo: quod ieiunium chriſt⁹ authoꝛ omnium rerum: abſtinens a cibis ditauit ideſt ſanctificauit: vel autoꝛ ideſt factoꝛ omnium rerum: ditauit ieiunium.

Hoc moyſes charus deo
Legiſq; lator factus eſt.
Hoc heliam per aera
Curru leuauit igneo.

¶ Hoc ideſt ex hoc ieiunio moyſes cui data eſt lex in tabulis lapideis: factus eſt charus lator ideſt datoꝛ legis vel legiſlatoꝛ: hoc heliam leuauit in curru igneo per aera ideſt per aerem ad celum quia helias tranſgreſſus iordanem cũ ſocio ſuo Hel[illegible]: dimiſſo pallio raptus eſt curru igneo in celum. Poſtea heliſeus r[illegible]ius: percuſſit [illegible]rdanem cum pallio: ⁊ aqua receſſit: et tranſiuit ſicco [illegible]eſtigio.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI GR

Hoc daniel myſteria
Victor leonum viderat
Per hoc amicus intimus
Sponſi ioannes claruit.

¶ Hoc.i.ex hoc ieiunio. Daniel viderat myſteria: ⁊ hoc cognouerat ꝑ ſpiritũ ſanctũ: victor.i. ſuperator: leonum. ⁊ ꝑ hoc ſanctum ieiuniũ ioannes amicus intimus ſpõſi ideſt chriſti fideliſſimus. claruit ideſt clarus factus eſt.

Hæc nos ſequi dona deus
Exempla parſimoniæ.
Tu robur auge mentium
Dans ſpiritale gaudium.

¶ Et quia iſti facti ſunt ſancti vł beati. O deꝰ: dona nobis vt nos poſſimꝰ hec ſequi per exempla eorũ parſimonie. i. abſtinentie cibi ⁊ potꝰ. ⁊ tu auge robur ideſt fortitudinem mẽtium dans ſpiritale gaudium.

Præſta pater per filium.
præſta per almum ſpiritum.
Cum his per æuum triplici
Vnus deus cognomine.

¶ O pater pſta nobis hec: ſcilicet que ſupra [illegible] imꝰ. per filium ideſt amore filij. ⁊ per almum ideſt ſpiritum ſanctũ tu dico exiſtens vnus deus: per euũ. i. in eternum cum his ſcilicet filio ⁊ ſpũ paracleto triplici cognomine.

Carmen eſt quale illud primo dierũ. Cantitur a principio quadrageſimalis ieiunii. commemorata ieiunii ratiõe multipliciter dei miſericordiam atq; peccatorum veniam implorat.

Ex more docte myſtico
Seruemus hoc ieiunium
Deno dierum circulo
Ductum quater notiſſimo.

¶ Materia huius hymni eſt cõmẽdatio ieiunij: ⁊ hor[illegible] vt nos ieiũare ⁊ deo ſeruire hoc tẽpore ieiunij in orationibꝰ ⁊ bonis operibus pluſq; alijs diebus: vt inde habeamus vitam eternam. O fratres ſeruemus hoc ieiuniũ: in quo modo ſumus ſcilicet caſte ⁊ honeſte: nos docti ideſt inſtructi. ex more ideſt ex cõſuetudine. myſtico ideſt figurato: ieiunium dico: ductum notiſſimo circulo ideſt reuolutione: quater deno dierum ideſt per quadraginta dies: vel ducto ſcilicet circulo.

Lex & ꝓphetæ primitus
Hoc prętulerũt: poſtmodũ
Chriſtus ſacrauit omnium
Rex atq; factor temporum.

¶ Lex data per moyſem ⁊ ꝓphete ſcilicet helias ⁊ alij pretulerũt hoc ieiunium: ⁊ Chriſtꝰ ſacrauit illud poſtmodũ ideſt poſtea: q꜡ ꝑ quadraginta dies donans nobis exemplum: vt tẽpore ieiunij valeamus redimere totius anni deperdita tempora pe[illegible]nera noſtra praua: ieiunando per quadraginta dies ⁊ a malis abſtinendo [illegible] bene debemus ieiunare. quia prophete ieiunauerunt. ⁊ [illegible]hriſtus rex ⁊ fa[illegible] omnium con[illegible]crauit illud ieiunium.

Vtamur ergo parcius
Verbis: cibis: & potibus:
Somno: locis: & arctius
Perſtemus in cuſtodia.

¶ Et qꝛ ꝓphete et poſtea xp̄s conſecrauit hoc ieiunium: vtamur ergo parcius. i. temperantius q̄ȝ in alijs diebus: verbis malis: et cibis: et potibus. i. a ſuperfluitate comeſtiōis et ebrietate abſtineamus: quia mediante crapula in peccatis labimur: ⁊ venter mero eſtuās de facili ſpumeſcit in libidinem. ⁊ non ſolum in iſtis vtamur parcius: ſed etiam locis illicitis: ⁊ ſomno. i. dormitione: et arctius. i. ſtrictius perſtemus. i. perſeueremus: in cuſtodia anime noſtre.

Vitemus autem peſſima:
Que ſubruunt mentes vagas:
Nullumqȝ demus callido
Hoſti locum tyrannidis.

¶ Dico ꝙ relictis vitijs perſtem⁹ in cuſtodia virtutum/ ⁊ vitemus ideſt abijciamus a nobis peſſima ideſt peccata vel praua opera que ſubruunt mentes vagas ideſt aggrauāt. qȝ pro ⁊; non demus vllum locum ideſt vllam cauſam nocendi: tyrannidis ideſt peccati vel crudelitatis callido hoſti ideſt diabolo.

Dicamus omnes cernui:
Clamemus atqȝ ſinguli:
Ploremus ante iudicem:
Flectamus iram vindicem.

¶ In hoc hymno hortaꝛ nos authoꝛ vt rogemus deum precib⁹ et lachrymis: vt ipſe auertat a nobis ſuā irā et remitt. nobis delicta noſtra. Nos oēs cernui. inclinati ⁊ humiles dicamus. i. confiteamur. ſ. peccata noſtra: ⁊ ſinguli. i. quilibet nr̄m clamem⁹. i. vociferemur ꝓ venia. ⁊ ploremus. i. defleam⁹. ſ. pctā noſtra: ante iudicē. i. xp̄m q̄ eſt futur⁹ iudex iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊ ſeculum per ignem. ⁊ quare dico ꝙ clamemus. ſ. vt flectamus iram vindicem. i. iracundiā vindicantem: et vindictam accipientem: de commiſſis peccatis.

Noſtris malis offendimus
Tuam deus clementiam:
Effunde nobis deſuper
Remiſſor indulgentiam.

¶ O de⁹ nos offendim⁹. i. irritauimus: tuā clementiā. i. tuam benignitatē: nr̄is malis. i. carnalibus operibus: ⁊ quia tu pi⁹ et miſericoꝛs es: et dixiſti. Nolo moꝛtem peccatorum: ſed vitam: et vt conuertantur ⁊ viuant: per cordis compunctionem. O remiſſoꝛ ideſt condonatoꝛ delictorum: effunde ideſt emitte nobis deſuper ideſt de ſuperno ſolio: indulgentiam peccatorum.

Memento ꝙ ſumus tui
Licet caduci plaſmatis:
Ne des honorem nominis
Tui precamur alteri.

¶ Et mittere debes de celo nobis veniam: qꝛ nos redemiſti ſanguine tuo. et ideo memēto. O domine: quia tui ſumus redempti: licet: ꝓ quamuis: caduci plaſmatis ideſt fragilis nature: quia de limo terre. et precamur te domine ne tu des ideſt permittas: alteri ideſt inimico humani generis: honorem nominis tui ſcilicet nos: qui a nomine tuo chriſtiani vocati ſumus.

Laxa malum quod geſſimus:
Auge bonum quod poſcimus:
Placere quo tandem tibi
Poſſimus hic & perpetim.

¶ Et q̄ alter nō debet occupare honorē tui nominis: rogamus te laxa. i. dimitte nobis malū. i. peccatum quod geſſimus i. q̄d male ꝑpetrauimꝰ: ꝛ auge. i. augmenta: bonum quod poſcimus a te: quo pro vt: poſſimus ideſt valeamus: placere tibi tandem ideſt hic in preſenti ideſt in conſpectu tuo: et perpetim ideſt perenniter.

Carmen eſt quale illud Primo dierū. Canitur in quadrageſimali ieiunio a dominica in paſſione. Cōmemorata chriſti paſſione crucem maximis laudibus proſequitur.

Vexilla regis prodeunt
Fulget crucis myſterium
Quo carne carnis cōditor
Suſpenſus eſt patibulo.

¶ Materia huius hymni eſt talis: [illegible] dicit beatus ambroſius. Paſſio dn̄i venit: et q̄ venit debemus de paſſione aliquid agere. [illegible] q̄ debemus de paſſione aliq̄d dicere: ergo dicamus. Vexilla regis. Vexilla dn̄i ſunt iſta. Baptiſmꝰ: de quo ipſe dicit. Niſi quis renatꝰ fuerit. ꝛc. Itē vexilla ſunt corpꝰ ꝛ ſanguis eius. Unde [illegible]e dicit. Niſi māducaueritis carnē filij hōis. ꝛc. Cōſtrue. Vexilla. i. ſigna re[gi]s. i. chriſti: ꝓdeunt. i. apparēt: myſteriū. i. ſacrificiū. ſ. paſſio chriſti crucis fulget: q̄ expugnauit diabolū quo myſterio: cōditor. i. creator carnis: ſuſpenſus eſt patibulo: et hoc carne pro humano genere vel in carne ſua propria.

Confixa clauis viſcera/
Tendens/manus/veſtigia/
Redemptionis gratia
Hic immolata eſt hoſtia.

¶ Ego dixi q̄ chriſtꝰ ſuſpēſus eſt patibulo. i. cruce. ꝛ ideo xp̄s imolata eſt hoſtia: vel talis eſt lr̄a. ſ. in ara crucis: gratia redemptionis. i. ſaluatio humani generis: tendens. i. extendens manus. ſ. ſuas in cruce. et tendens veſtigia ſanguinis ipſius. et per hoc notatur q̄ ſanguis fluxerat per totum corpus ipſius. tēdens dico viſcera numerabilia: quia in tantum fuit extenſus chriſtus in cruce q̄ omnia membra ipſius poterant numerari: confixa. i. perforata: clauis. Claui enim ſunt poſiti in manibus ſuis ꝛ pedibus: et lancea in latere: ꝛ inde exiuit ſanguis ꝛ aqua. Et inde dico manauit ſanguis redēptionis et aqua baptiſmatis: ex q̄bus nos xp̄iani regeneramur in fonte et in ſacro baptiſmate.

Quo vulneratus inſuper
Mucrone diræ lanceæ:
Vt nos lauaret crimine
Manauit vnda ſanguine.

¶ Ecce myſterium crucis fulget per totum mundum: quia per crucem habemus altare. per corpus chriſti hoſtiam. per ſanguinem vinum. et per ſudorem aquam ex quibus ſacrificium facimus ſingulari[ter: q]uia ex immolatione crucis ſibi fit altare. et ideo per crucem habemus a[ltare] in quo ſacrificamus: quo ideſt in quo patibulo: vulne[ra]tus inſuper ſcilic[et] ſuper clauos mucrone ideſt acumine: lancee dire ideſt [c]rudelis: et ad qu[o]d hoc

ſcilicet vt nos lauaret crimine ideſt a peccato: vnda ideſt aqua: manauit ideſt perfluxit cum ſanguine.

Impleta ſunt quæ concinit
Dauid fidelis carmine
Dicendo nationibus
Regnauit a ligno deus.

¶ Et eo tempore perpetrata ſunt que ſcripta ſunt de chriſto per prophetas. Unde ipſe ſumens acetū in cruce cum ſpongia: dixit. Conſumatum eſt. que dauid concinit ideſt prophetauit fideli carmine in pſalterio: ſunt impleta iſta dicendo nationibus ideſt gentibus diuerſis: deus regnauit a ligno ideſt paſſione ſurrexit.

Ar[illegible]or decora/fulgida/
Ornata regis purpura/
Electa digno ſtipite/
Tam ſancta membra tangere.

¶ Et qr pependit in cruce poſſumus proferre vocem admirationis. O quātum fuit ornata: arbor decora ideſt pulchra: fulgida ideſt ſplendida. ornata ideſt decora purpura regis. ideſt purpureis membris chriſti. arbor dico electa tangere ideſt ſuſtinere tā ſancta membra digno ſtipite ideſt ſancto trunco.

Beata cuius brachiis
Precium pependit ſeculi
Stathera facta corporis:
Prædamqꝫ tulit tartaris.

¶ Uere beata fuit arbor vel crux in q̄ pependit precium mundi: ſcilicet chriſtus: brachijs ideſt cornibꝰ: cuius. ideſt crucis precium ſeculi intus pependit: arbor dico ſtathera ideſt libra corporis chriſti: tulit predam tartaris. nam. deſcendens dominus de cruce ad tartara: nullum de ſuis ibi reliqt. In hoc loco ſermo dirigitur ad crucem.

O crux aue ſpes vnica
Hoc paſſionis tempore:
Auge piis iuſticiam:
Reiſqꝫ dona veniam.

¶ Et qr es ſtathera facta. O crux aue ideſt ſalue. tu dico vnica ſpes nr̄a: auge ideſt multiplica iuſtitiam pijs. i. pietatem habentibus: hoc tempore paſſionis: ⁊ dona veniam ideſt remiſſionem peccatorum. ſcilicet reis.

Te ſumma deus trinitas
Collaudet omnis ſpiritus:
Quos per crucis myſterium
Saluas rege per ſecula. Amen.

¶ Et qr nos redimiſti tuo ſanguine: ideo O ſumma trinitas deus oīpotēs omnis ſpūs collaudet te ⁊ quos ſcilicet homines per myſteriū crucis. ideſt per paſſionem ſaluas ideſt liberas: rege ꝑ ſecula cuncta. Amen.

Carmē ſaphicū trochaicum conſtans trocheis in locis imparibus: in loc[illegible]ero paribus trocheo vel ſpondeo eſt catalecticū. i. vna ſylla[illegible] deficiēs. Cantatur in quadrageſimali ieiunio a dominica in [illegible]paſſione. Narrat q[illegible]eadmodum pro redēptione generis hu[illegible] chriſtus natus a[illegible] paſſus eſt.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI G

Dominica in paſſione.

PAnge lingua glorioſi prælium certaminis:
Et ſup crucis tropheū dic triūphū nobile
Qualiter redēptor orbis immolat⁹ vicerit.

¶ Hymnus iſte cōtinuat ſuperiori. dixerat enī ꝙ dñs poſitus fuit in cruce. ⁊ latus eius pforatū ⁊ ſic depcamur eū: ꝙ ſicut mortuus eſt. i. ſicut corp⁹ qđ aſſumpſit in virgine: ⁊ in cruce mortificari paſſus eſt ꝓ nr̄a redēptione: ⁊ ad infernū deſcēdit: cū diabolo pugnauit: ⁊ eū ſupauit. ſic faciat nos vincere cuncta nobis aduerſantia. ſcʒ diabolū mūdū ⁊ cōcupiſcētiam ei⁹: ⁊ domeſticū inimicū. ſcʒ carnē: de qua dicit. Quāto familiaris magis eſt peſtis: tāto piculoſior. O lingua pāge. i. manifeſta. plīū certaminis glorioſi. i. victoriā quā xp̄s obtinuit moriēdo ſm carnē: qn̄ vicit mortē morte ſua. Vn̄ ipe ait. O mors ero mors tua. ⁊c. ⁊ ſup tropheū. i. de victoria crucis: dic triūphū nobilē de in[...]cis fugatis: qualiter redēptor. i. liberator: orbis. i. toti⁹ mūdi: immolat⁹ in ara crucis. i. vicerit. i. vicit diabolū. Et nota ꝙ a[...] paſſionē xp̄i diabolus duas manus. i. duas poteſtates. ſcʒ in corpore ⁊ in aīa hoīs habuit. qꝛ quoſdam in corpore ⁊ in aīa. quoſdā tātum in aīa poſt mortē trahebat ad ſe. Sed modo poſt paſſionem vnam habet. ſcʒ de duabus poteſtatibus amiſit vnam.

[D]e parētis protoplaſti fraude facta condolens
[Q]uando pomi noxialis morte morſu corruit:
[I]pſe lignū tūc notauit: dāna ligni vt ſolueret.

¶ In hoc loco apoſtrophat ſe autor. ſi aliqs forte diceret q̄re fuit imolat⁹ xp̄s. reſpōdeo ſic. qꝛ cōdoluit de deceptione primi parētis. ſ. ade. xp̄s cōdolēs de facta fraude parētis nr̄i ade ꝓtoplaſti. i. primo formati quando corruit primus parens morte. i. in mortē: ⁊ hoc morſu vetito pomi noxialis. i. nociui: ipe chriſtus tunc notauit. i. pordinando ſignificauit lignū ſue crucis: vt ſolueret. i. recuperaret: damna ligni ſcilicet que venerāt per lignum ideſt pomum vetitum.

Hoc opus noſtræ ſalutis ordo depopoſcerat:
Multiformis proditoris ars vt artem falleret:
Et medelam ferret inde: hoſtis vnde leſerat.

¶ Bene dico ꝙ xp̄s tūc notauit lignum vt ſolueret damna ligni: qꝛ nullo alio mō poteramus recupari. ⁊ hoc agredit dicere. Ordo ſalutis nr̄e depopoſcerat hoc op⁹: ſcʒ vt deus carnē ſumeret: ⁊ patibulū crucis ſubiret ⁊ p lignū dāna ligni ſoluerentur: vt ars. i. de⁹ q̄ eſt artifex omnium rerū: falleret: i. deſtrueret: artē multiformis ꝓdictoris. i. diaboli. ⁊ xp̄s ferret medelā. i. ſalutē omniū gētiū: inde. i. ex illa re ſcilicet a ligno. vnde. i. de quo ligno: hoſtis. i. diabolus: leſerat. i. nocuerat.

Quando venit ergo ſacri plenitudo temporis
Miſſus eſt ab arce patris natus orbis conditor:
Atqꝫ ventre virginali caro factus prodiit.

¶ Ergo quando. i. poſtqꝫ: plenitudo tē[...] p[...] quando vltima [...] venit. i. vt deus fac[...]ret filium [...] conditor orbis. i. xp̄s natus: miſus ab arce [p]atris in mundum [...]ʒ fa[...]

ctus caro: vel carnalis: prodijt. idest exijt de ventre virginali. Et nota q ſicut flos ſine macula pulcher ꝛ olens ac ſuauis naſcitur. ita chriſtus ſine ſemine ꝛ ſine crimine de vtero virginis marie prodijt.

Vagit in fans inter arcta poſitus præſepia:
Membra pannis inuoluta virgo mater alligat:
Et manus pedeſqꝫ crura: ſtricta cingit faſcia:

Infans .i. xps poſitꝰ inter arcta .i. anguſta preſepia: vagit .i. plangit. Et nota q vagire eſt proprium puerorum: virgo maria mater ſua/ alligat membra ſua inuoluta pannis. ꝛ faſcia idest vittela. cingit pedes manus ꝛ crura ſtricta.

G[lo]ria & honor deo vſqꝫ quo altiſſimo
Vna patri filioqꝫ inclyto paracleto:
Cui laus eſt & poteſtas per æ[ter]na ſecula. Amen.

Gloria ꝛ honor deo ſit vſqꝫ quo altiſſimo idest equaliter: pri ꝛ filio inclito idest glorioſo pacleto .i. ſpūi ſancto ſit laus ꝛ gloria: ſimiliter equalis gloria coeterna maieſtas: ꝛ tribu[s] perſonis ꝛ vni deo: cui laus ꝛ poteſtas per eterna ſecula. Amen.

Carmē eſt ſimile ſuperiori. Canitꝰ tēpore ieiunij a dominica in paſſione comemorata chriſti paſſione: cōuertit ſe ad laudes crucis in qua paſſus eſt.

LVſtra ſex q iā peracta tēpꝰ implens corpis
Se volente natus ad hoc paſſioni deditus
Agnꝰ in cruce leuatꝰ immolādꝰ ſtipite.

Nota qd luſtra [di]citꝰ ſpacium qnqꝫ annorū. ꝛ dr a luſtrādo. eo q romani luſtrabant per ſpaciū qnqꝫ annoꝝ totā romā. ꝛ nos ſiliter per quinqꝫ etates debemus luſtrare totam romā .i. ſanctā eccleſiā vincētē inimicos. Hymnꝰ iſte ſic continuatꝰ. Chriſtus carnalr erat triginta annorū cū eſſet deditꝰ paſſioni. Luſtra ſex dies .ꝛc. Et nota q accuſatiui: vel ablatiui caſus poſſunt ibi legi. Ablatiui ſic leguntur. Chriſtꝰ q eſt implēs tps .i. etatē corpis humani ſex luſtris iā peractis. ꝛ textꝰ poteſt habere. Luſtris ſex iā peractis. Freqntiꝰ tn̄ eſt vt accuſatiui ibi legātꝰ ſic. Xps q eſt implēs tps .i. etatē: corporis hūani .i. p ſex luſtra iā peracta natꝰ ſe volente .i. ſpōte natꝰ: ad hoc vt pateretꝰ agnꝰ .i. xps ſine macula deditꝰ paſſioni: leuatꝰ in cruce a iudeis immolādꝰ .i. ſacrificādꝰ: ſtipite .i. ligno. imo in ſtipite crucis neverſus claudicet: neqꝫ legi poteſt ſex luſtris: qꝛ nō ſtaret verſus.

Hic acetum. fel. arundo. ſputa. claui lancea.
Mite corpus perforatur: ſanguis vnda profluit
Terra/ pōtus/ aſtra/ mūdus/ quo lauātur flumine.

Hic .i. in cruce dederunt ei fel ꝛ acetū vel fel mixtū aceto. arūdo .i. calamꝰ traditꝰ ei in ſignū derſionis p ſcept[ro]. [pr]ꝰter hec ſputa adhibita ſunt ei: corpꝰ mite .i. ſuaue pforatꝰ clauis: ꝛ la[nce]a: ꝛ inde ſangu[is] ꝛ vnda .i. aq: pfluit .i. exiuit d corpe eiꝰ. q flumine .i. p[ro]... a ſāguinis effuſi[on]e: terra .i. humiles. pōtꝰ .i. fluctuātes vitio: [aſ]tra .i. iuſt[i] [m]ūdus .i. mūdani. [lau]antꝰ .i. purgantꝰ. Per aquā habemus in[...]

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DEI

re baptiſmū.per ſanguinē cbriſma: ⁊ dicūt qdā q̄ āgeli boni purgati ſunt de labe quā habuerūt de illis q̄ ceciderūt: vt lucifer ⁊ ſui cōplices. ⁊ iō dic̄ aſtra.

Crux fidelis inter omnes arbor vna nobilis
Nulla ſilua talē profert/fronde/flore/germine/
Dulce lignū/dulces clauos/dulce pōdꝰ ſuſtinet.

¶ Et q̄ redemit nos i cruce leuatꝰ oēs ōbemꝰ clamare. O crux fidelis arbor int̄ oēs vna .i. ſola nobilis: q̄ nulla ſilua ꝓfert talē arborē: frōde.i. ꝓtectione: flore.i. decore: germine.i. fructu vel radice: vel flore.i. xp̄o q̄ vocatꝰ eſt flos a prophetis: q̄ ſicut flos procedit ſine feditate vel aliqua putredine: ita xp̄s ex utero ỽginis ꝓceſſit ſine aliquo peccato: dulce lignū fuit illud qđ ſuſtinet dulces clauos xp̄i ⁊ dulce pōdꝰ .i. xp̄m.

Flecte ramos arbor alta: tenſa laxa viſcera:
Et rigor lenteſcat ille quem dedit natiuit[as]
Vt ſuperni membra regis miti tendas ſtipite.

¶ Et p̄ciū mūdi pendit in te.ideo . O arbor alta flecte .i. hūilia: ramos.i. brachia crucis: ⁊ laxa idest relaxa viſcera xp̄i: tēſa.i. extēſa i te: ⁊ ille rigor.i. duritia.lēteſcat.i. molleſcat quē rigorē natiuit[as].i. natura dedit tibi: vt tēdas ſtipite.i. in cruce: miti.i. humili. mēbra ſup̄ni [reg]is.i. chriſti.

[S]ola digna tu fuiſti ferre ſec̄li precium:
Atq̄ portū p̄parare nauta mūdo naufrago
Quē ſacer cruor perunxit fuſus agni corpore.

¶ Tu ſola fuiſti digna ferre preciū ſec̄li.i. ſuſtinere illū q̄ fuit app̄ciatꝰ trigīta argēteis: atq̄ p̄parare portū: q̄ſi nauta mūdo naufrago.i. periclitauit .i. oibꝰ p̄iclitātibꝰ: quē mūdum ſacer cruor: idest ſanctus ſanguis perūxit.i. mūdauit ille dico fuſus corpore agni.

Metrū eſt iambicū: autor eſt ambroſius. Cantat̄ tēpore pachali.

Chorus noue ieruſalē
Noua melos dulcedīe
Promat colēs cū ſo[brijs]
Paſchale feſtū gaudiis.

¶ Materia huiꝰ hymni ē iuitare nos ad laudē feſti paſchalis cū militauerimꝰ cōtra diabolū. dicit em̄. chorꝰ noue. ⁊c̄. Notādum.eſt q̄ p̄mo vocabat̄ ciuitas illa Jebꝰ. ſc̄do iebuſalē. tertio ſalē. quarto hierl̄m. p qđ ſignificat̄ multiplex hois ſtatꝰ. Jebꝰ em̄ interp̄tat̄ ꝯculcamē ⁊ hoc ē qn̄ aliqs in adoleſcētia intōſus efficit̄. Jebuſalē iterp̄tat̄ pax cōculcationis. ⁊ hoc ē qn̄ aliqs habitat ⁊ delectat̄ in p̄dict̄. Salē interp̄tat̄ pax hoc ē qn̄ aliqs reuerſus ē a vitijs. Hierl̄m interp̄tat̄ viſio pacis. ⁊ hoc eſt qn̄ aliqs fruet̄ celeſti gaudio. Vn̄ hoc nomē hierl̄m q̄tuor modis accipit̄ ad liter[am] .i. Hierl̄m ē illa ciuitas paleſtine. Anagogice hierl̄m eſt eccl̄a triūphans ſc̄z. chorꝰ celeſtis p̄rie. In hoc loco accipit̄ ſic. Chorꝰ noue hierl̄z.i. noue aie.ſ. cuiuſlibet hois bn̄ inouati ⁊ purgati a vitijs: p̄mat noua [d]ulcedine.i. dulce melos. Melos. dr̄ a mel: q̄ ſic̄ mel fit ex diuerſis generibꝰ [...] itaꝫ melos ē qđ fit ex diuerſis notulis nouū. vn̄ Cātate dn̄o [c]āticū nouū. Me[...] a miſcēdo. Vn̄ ꝓhibebat̄ in lege q̄ nemo i ſacrificio p[...]ret mel: ſꝫ ſemp[...] Mel [...] fi[t] [e]x diuerſis generibꝰ rerū. Homo nō dꝫ eſ[...] diuerſꝰ: ſed vniform[...] in bon[...] Vn̄ vinū ⁊ ſicerā nō bibit. etiā ſumit̄ hic vi[...] mala ſignificatiōe.

nū ſit ex vno genere rerū: illi bibūt q̄ tale q̄d faciūt ſemꝑ quod ſit reprehenſibile. Sicera ſit ex diuerſis generib⁹ rerū: q̄bus mixtis vnū corrūpit aliud: vt in ceruiſia. aut granū corrūpit aquā: aut aqua granū. Ille ergo bibit ſiceram q̄ facit aliq̄d q̄d videt̄ de gñe bonoꝝ: cū nō ſit. chor⁹. dico colens feſtū paſchale: cū gaudijs ſobrijs cōuenit ad corp⁹. Vñ Sobrie iuſte ꝛ pie viuam⁹ in hoc ſeculo. iuſte quo ad ꝓximum pie quo ad deum: ſobrie quo ad noſmetipſos.

Quo chriſtus inuictus leo
Dracone ſurgēs obruto
Dum voce viua perſonat
A mortis functos excitat.

¶ Quo. ſ. feſto paſchali xp̄s inuict⁹ leo vt narrat phiſiolog⁹. ſicut leo rugitu ſuo reſuſcitat catulū poſt triduū. ita pater filiū. quare dictus eſt leo. ille dico ſurgēs dracone. i. diabolo: obruto i. lapſo: dū viua voce pſonat vt genere viperarū. Vñ docuit vos fugere a vētura ira vel generalr̄ pōt legi de angelis: q̄ viua voce reſuſcitabūt mortuos ad iudiciū: excitat functos a morte ſm̄ primā lr̄am: a morte. i. a mortali pctō ſm̄ aliā lr̄am: a morte quā oīs homo habebit.

Quā deuorarat improb⁹
Prædam refulſit tartarus.
Captiuata te libera
Ieſum ſequuntur agmina

¶ Ipſe. ſ. deus refudit. i. retrofudit vel reddidit predā quā tartarus. i. infernus: improb⁹. i. inſatiabilis. deuorarat. i. ad ſe traxerat: captiuata libera agmina. ſ. anime ſanctoꝝ ſequuntur teſum vnde illud quocunq̄ pergis. ꝛc̄.

Ieſum canendo ſupplices
Regem precemur milites
Vt in ſuo clariſſimo
Nos ordinet palacio.

¶ Nos ſupplices. i. hūiles: ꝑcemur ip̄m regē xp̄m nos dico milites: ꝑcemur inq̄ xp̄m cum prece ꝛ laudib⁹: vt ordinet nos ī ſuo clariſſimo palacio. i. in celo inter ſctōs. Unde in euāgelio In domo patris mei manſiones multe ſunt.

Per ſecla mente neſcia
Patri ſupremo gloria
Honorq̄ ſit & filio
Et ſpiritui paracleto. Amē.

¶ Gloria ſit pr̄i ſupremo. i. excelſo p ſecla. i. per ſecula. ꝛ eſt ibi ſincopa. glia dico neſcia mente i. incōprehenſibilis poſſibilitate humana. Vñ de⁹ regnauit in eternū et vltra: ꝛ honor ſit ei. ſ. patri cum filio et ſpiritui paracleto. Amen.

Carmē eſt dimetrū iābicū cacometrū. Canit̄ tp̄e paſchalis reſurrectionis. Cōmemorat bñficia q̄ ex xp̄i paſſiōe atq̄ reſurrectione accepim⁹.

Rex eterne domine
Rerū creator omniū
Qui es & ante ſcl'a
Semper cum patre filius

¶ Oēs iſti hymni habēt vnā materiā et vnam intētionē q2 de paſſiōe xp̄i ꝛ de reſurrectiōe tractāt. oſtēdit em̄ q̄ ſicut mortu⁹ eſt ꝑpter delicta nr̄a: ſic ꝛ reſurrexit ꝑpter iuſtitiā ꝛ iuſtificationē nr̄am: ꝛ cōtulit nobis verū paſcha. i. tranſitū de terra ad celū de inferno ad paradiſum. Item rogat vt ſua reſurrectio nr̄a redēptio: ꝛ ī paſchali tp̄e vel gaudio. i. ī die iudicij defendat nos a periculo mortis. i. a dānatiōe. Vel materia hui⁹ hymni ē vt deū dep̄cemur: vt ſicut ille plaſmau[illegible]a: ꝛ accepit corpis eius formā: vt nos redimeret a poteſtate diaboli. [illegible]ret nos deo p̄[illegible] ita liberet nos ab omni delicto in hoc paſchali gau[illegible] O dñe eterne re[illegible] q2 in oī tp̄e es rex regū tu dico: creator o[illegible]nium reru[illegible] qui ſemper es fi[illegible]s cū patre ante ſecula. i. ante mūdi cōſtit[illegible]

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DE

Qui mundi in primordio
Adam plaſmaſti hominem:
Cui tuæ imagini
Vultum dediſti ſimilem:

¶ Qui plaſmaſti.i.formaſti de nihilo hominem adam in primordio.i. in principio mundi:cui.i.ade dediſti vultũ ſimilem.i. mẽtem ſimilẽ per rationẽ tue imagini.i. tue forme. Unde i geneſi. Formauit deus hominem ad ſimilitudinem ſuam.

Quem diabolus deceperat
Hoſtis humani generis:
Cuius tu formam corporis
Aſſumere dignatus es.

¶ Quem adam.ſ.diabolus hoſtis.i.inſidiator humani generis vel hoſtis quia nos in adã deceperat:ideo tu formã ade dignatus es aſſumere : vt ſic nos redimeres et hoc eſt cuius ade dignatus es aſſumere corporis formam.

Vt hominem redimeres
Quem ante iam plaſmaueras:
Et nos deo coniungeres
Per carnis contubernium:

¶ Dico q dignatus es formã ſerui tui accipe ad hoc vt redimeres hominem.ſ. adã et nos quẽ hoiem iam ãte plaſmaueras.et nos redimẽdo coniungeres deo patri per contuberniũ ideſt per vnionẽ i.per habitaculum:vel per coniunctionem carnis.i.humanitatis.

Quem editum ex virgine
Paueſcit omnis anima:
Per quem & nos reſurgere
Deuota mente credimus.

¶ Quem editũ.i. natũ ex virgine maria: omnis anima.i. ſpũs rõnalis paueſcit.i. miratur : per quẽ credim⁹ reſurgere nos dum veneris iudicare viuos et mortuos deuota mente.

Qui nobis & per baptiſmum
Donaſti indulgentiam:
Qui tenebamur vinculis
Ligati conſcientiæ.

¶ O tu xpe qui donaſti nobis.ſ. omnib⁹ credentibus pie. et q donaſti indulgentiã originalis peccati ideſt remiſſionem per baptiſmum qui tenebamur ligati vinculis conſcientie.

Qui crucem propter hominẽ
Suſcipere dignatus es
Dediſti tuum ſanguinem
Noſtrę ſalutis precium:

¶ Qui dignatus es ſuſcipere crucem.i. paſſionem crucis propter hominem : et dediſti tuũ ſanguinẽ preciũ nrẽ ſalutis: quia cũ ſanguine tuo emiſti nos et redemiſti.

Quæſumus author omnium
In hoc paſchali gaudio
[illegible] omni mortis impetu
Tuum defende populum.

¶ Et quia tot et tanta feciſti et q nos a morte liberaſti.ideo o author oim rerũ queſumus.i. rogemus te.in hoc paſchali gaudio.i.in tua reſurrectiõe:defende.i. protege populũ tuũ a morte eterna iam redẽptũ: ab omni mortis impetu.i. ab omni periculo ne denuo in morte corruam⁹.

Carmen eſt dimetrum iambicũ cacometrum . Ca[illegible]tur tẽpore paſchalis reſurrectionis. Cõmemorati[illegible]s quæ in reſur[illegible]one [illegible]iſti contigerunt:petit corda noſtra ab[illegible]o poſſideri.

Tempore paſchali.

Aurora lucis rutilat
Cœlū laudibus intonat
Mundus exultans iubilat
Gemens infernus vlulat.

¶ Materia huiꝰ hymni ē laudare deū ꝛ extirpare vitia ꝛ adherere virtutibus. Et nota ꝙ eccleſia dicitur aurora: qꝛ ſicut aurora expellit tenebras: ita eccl'ia penitꝰ extirpat vitia ꝛ peccata. Aurora dici: quia chriſtus reſurrexit. celeſtes creature intonant laudibus: ꝛ homines exultantes laudant: ꝛ diabolus vlulat ꝛ gemit. Expone ergo ſic. Aurora lucis rutilat ideſt quando aurora pullulat: ꝛ incipit dieſcere: celum ideſt celeſtis creatura: intonat ideſt reſonat laudibus : mundus exultans iubilat ideſt homines credentes in deum cantant . et infernus gemens ideſt diabo[lus] vlulat ideſt plāgit: qꝛ dolet in amiſſione eorum quos tenebat mortuos [sc]i[licet] adam ꝛ alios quos ſecum deus traxit ad requiem.

Cum rex ille fortiſſimus
Mortis confractis viribus
Pede conculcans tartara
Soluit a pœna miſeros.

¶ Dico ꝙ celū tunc intonat laudibus: cum rex ille fortiſſimus ideſt chriſtꝰ: cō culcās pede ideſt pietate ſua tartara ideſt diabolum: ſoluit. i. liberauit miſeros homines a pena diaboli. ꝛ hoc confractis viribus mortis. i. diaboli.

Ille qui clauſus lapide
Cuſtoditur ſub milite.
Triumphans pompa nobili
Victor ſurgit de funere.

¶ Vere fractis viribꝰ mortis ideſt diaboli ſoluit a pena miſeros hoīes: quia ille clauſus lapide ideſt monumēto: cuſtoditur ideſt vigilatur ſub milite ideſt ſub militibꝰ. ſingulare pro plurali per ſinecdochem: qui triumphās. ideſt vincens pompa nobili ideſt victoria: quia tunc animas ab inferis extraxit: ſurgit: ideſt ſe ſurſum exigit: de funere ideſt de morte: victor. i. triūphator.

Solutis iam gemitibus
Et inferni doloribus
Quod ſurrexit dominus
Reſplendens clamat angelus.

¶ Accipe de predicto verſu. Chriſtus erat victor: ſolutis iam gemitibus: ꝛ inferni doloribus angelus reſplēdens. i. valde nitens: clamat dicēs mulieribꝰ. Ite dicite diſcipulis eius ꝛ petro: qꝛ ſurrexit dominus.

Triſtes erant apoſtoli
De nece ſui domini
Quem pœna mortis crudeli
Serui damnarant impii.

¶ Ita dixerunt angeli mulieribus: qꝛ apoſtoli erāt triſtes de nece. i. de morte ſui domini quem dn̄m: ſerui impij. i. iudei damnarant ideſt damnauerāt: crudeli pena mortis.

Sermone bland[o a]ngelus
Prædixit m[uli]eribus
In galila[ea iam e]ſt dominus
Vide[ndus] [ci]us eſt quam otiu

¶ Et qꝛ apoſtoli erāt triſtes d̄ nece ſui domini. ideo angelus predixit mulieribus blando ſermone: dominus videndus eſt in galilea: a vobis quam otius ideſt ſubito.

Illæ dum pergunt concitæ
Apoſtolis hoc dicere
Videntes eum viuere
Oſculantur pedes domini.

¶ Ille mulieres dum pergunt concite idest ſolicite. dicere hoc apoſtolis videntes eum viuere idest chriſtum: oſculantur pedes domini idest locum vbi perfoderant eum per fidi iudei.

Quo agnito diſcipuli
In galilæam propere
Pergunt videre faciem
Deſideratam domini.

¶ Quo agnito .i. quo audito: quia ſurrexit dominus: diſcipuli idest apoſtoli pgunt propere idest feſtinanter: in galileam videre faciem domini deſideratam ſcilicet ab eis.

Claro paſchali gaudio
Sol mundo nitet radio
Cum chriſtum iam apoſtoli
Viſu cernunt corporeo.

¶ Sol nitet idest ſplendet: radio ſuo mundo .ſcʒ. paſchali gaudio claro. cum idest quando apoſtoli cernūt iam chriſtum viſu corporeo.

Oſtenſa ſibi vulnera
In chriſti carne fulgida
Reſurrexiſſe dominum
Voce fatentur publica.

¶ Dicimus ꝙ tunc apparuit diſcipulis: ſed quidam illorū ſcilicet thomas cum abeſſet in apparitione: narrātibus alijs non credidit. vnde dn̄s oſtendit ei ſua vulnera: ⁊ ait. Noli eſſe incredulus ſed fidelis. Et nota ꝙ quatuor de cauſis cicatrices vulnerū oſtēdit dominus ſcilʒ vt eſſet ſignū victorie: vt deinceps de reſurrectione nō dubitarent: ⁊ nō crederent eum phātaſticum corpus accepiſſe. aut vt eſſet ad patrem interceſſio. Conſtructio. Oſtēſa vulnera .i. oſtēſis vulneribꝰ: ſibi. idest apoſtolis: in fulgida carne xp̄i: illi apoſtoli fatētur .i. predicant: voce publica. idest manifeſta dominum reſurrexiſſe.

Rex chriſte clementiſſime
Tu corda noſtra poſſide
Vt tibi laudes debitas
Reddamus omni tempore.

¶ O chriſte clementiſſime rex tu poſſide idest guberna: corda noſtra idest mētes ſimul cum corporibus vt reddamꝰ idest perſoluamus ad honorem tuum omni tempore laudes tibi debitas.

Carmen eſt dimetrū iambicū cacometrum. Canitur in tempore paſchalis reſurrectiōis. dicit ꝙ chriſtus eſt noſtrū verū paſcha: facitqʒ memoriam paſſionis & reſurrectionis eius.

Ad cœnam agni prouidi
Et ſtolis albis candidi
Poſt tranſitū maris rubri
Chriſto canamus principi.

¶ Materia huius hymni eſt ꝙ nos inuitat autor ad cenam agni illiꝰ qui tollit peccata mundi ſcilicet ad accipiendum corpus ⁊ ſanguinem domini: de quo dictum eſt. Qui manducat corpus xp̄i indigne iudiciū ſibi manducat ⁊ bibit Qui vero digne: habet vitam eternam. Nos pro poſiti ad cenam prouidi

agni.i.ad accipiendũ corpus ⁊ ſanguinẽ dñi.vel ad vltimũ preceptum chriſti:q₂ ſicut poſt cenã nullum reſtat prandiũ.ita poſt nouum teſtamẽtum nullum reſtat ꝓceptum. Ad cenam agni ꝓuidi.i. ad prandium veri ⁊ ſapientis agni:⁊ candidi ſtolis albis.i.cum virtutibus:canamus principi chriſto.i.laudemus eum de reſurrectione:poſt tranſitum maris rubri.i. poſt baptiſmum vel poſt gloriam reſurrectionis.

Cuius corpus ſanctiſſimum
In ara crucis torridum
Cruore eius roſeo
G[illegible]ſtando viuimus deo

¶ Sanctiſſimum corpus cuius chriſti torridum ideſt crematum: q₂ paſſum in ara crucis guſtando ideſt ſuſcipiendo ⁊ eius roſeo cruore viuimus deo: ideſt diuine.

Protecti paſchæ veſpere
A deuaſtante angelo
Erepti de duriſſimo
Pharaonis imperio.

¶ Dico ꝙ viuimus deo protecti ideſt defenſi vel ſeruati: veſpere paſche.i. in vltima etate vel myſterio reſurrectiõis chriſti:quod nocte paſche factum eſt: ab angelo deuaſtante ideſt percutiẽte primogenita egypti:erepti ideſt liberati de duriſſimo imperio pharaonis.i.diaboli.

Iam paſcha noſtrũ chriſtus eſt
Qui immolatus agnus eſt
Synceritatis azima
Caro eius oblata eſt.

¶ Conſtrue: xp̄s eſt iam nr̄m paſcha.i. tranſitꝰ de vitijs ad virtutes:qui xp̄s eſt agnus.i. patiens immolatus pro omnibus nobis. Vel ſic: quia xp̄s immolatꝰ pro nobis eſt agnꝰ ſynceritatis ideſt puritatis: caro eius oblata ideſt ſacrificata: eſt azima.i.ſine fermento vel ſine amaritudine. Azima dicitur ab a quod eſt ſine: ⁊ zima qđ eſt fermentum vel amarũ.in azima. quaſi ſine amaritudine.

O vere digna hoſtia
Per quem fracta ſunt tartara
Redempta plebs captiuata
Redit ad vite præmia.

¶ O vere digna hoſtia.i.ſacra per quẽ.ſ. xp̄m:tartara ſunt fracta ⁊ per quẽ plebs captiuata.i. aie ſanctoꝝ in inferno detente ſunt redẽpte.et ꝑ quẽ ꝓmia vite eterne ſunt reddita. plebs dico captiuata redit i. reuertitur ad ꝓmia vite ſupple eterne.

Cum ſurgit chriſtus tumulo
Victor redit de baratro
Tyrannum trudens vinculo
Et reſerans paradiſum.

¶ Cum.i.quãdo chriſtꝰ ſurgit tumulo.i. de ſepulchro:victor redit de baratro ideſt de fouea inferni trudens ideſt claudens tyrãnum.i.diabolum vinculo.i.cum poteſtate ſua ligans eum: ⁊ reſerans paradiſum fidelibus tuis: quia in miſericordia hoc feciſti.ideo [illegible]gamus te.

Carme[illegible] qualeillud Primo dierũ. Canitur in re diuina aſcẽſionis d[illegible]minicæ.cõme[illegible]orata chriſti aſcẽſione:& regno illi a patre [illegible]dito: petit benef[illegible]um in die iudicii.

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DEI GRATIA

In aſcenſione domini.

Eterne rex altiſſime
Redemptor & fidelium
Quo mors ſoluta deperit
Datur triumphus gratiæ.

O eterne rex altiſſime ꝛ redemptor fideliū. quo .i. per quem mors ſoluta deperit .i. deſtructa extitit vel periit: vel mors .i. deſceſus ad inferna: q2 ſancti illuc modo non deſcendunt: vt ante paſſionē xp̄i triūphus .i. victoria gratie datur iam glorificatis in anima ꝛ corpore glorificandis in reſurrectione.

Scandens tribunal dexteræ
Patris poteſtas omnium
Collata eſt ieſu cœlitus
Quæ non erat humanitus.

Tu es ſcandēs .i. aſcēdens: tribunal .i. ſedē: dextere patris .i. ad equalitatem patris: poteſtas oīm rerū eſt collata .i. attributa: ieſu ſcilicet chriſto: ꝛ hoc .ſ. celitus .i. diuinitus. poſſumus dicere ꝙ ſoli[us] eſt ad dexteram patris. Ceteri ordines ſanctorum ad ſiniſtram reſpectu claritatis fili[i] que poteſtas non erat ei collata humanitus .i. q̄diu vel quando erat [in] mundo.

Vt trina rerum machina
Cœleſtium terreſtrium
Et infernorum condita
Flectant genu iam ſubdita.

Dico ꝙ poteſtas dat̄ diuinitus xp̄o q̄ nō erat humanit⁹ vt trina rerū machina .ſ. celeſtiū terreſtrium ꝛ infernorū: condita a te: flectāt genu iā ſubdita .i. flectētes genua celeſtes terreni et infernales ſunt ſubdita .i. humiliata tibi ad honorē tuī.

Tremunt videntes angeli
Vice verſa mortalium
Culpat caro purgat caro
Regnat deus dei caro.

Angeli videntes: humanā formā: vel naturam tremūt .i. mirātur .ſ. q2 videbant hūanā naturā p̄ ip̄m xp̄z ad dexterā p̄ris collocatā ꝛ exaltatā: ꝛ hoc vice verſa mortalium: tremebāt ꝛ mirabant̄. Et nota ꝙ ante natiuitatē xp̄i āgeli ab hoib⁹ ſe adorari patiebant̄. ſ3 nō poſtea. ſicut legim⁹ de ioāne: q̄ cū vellet angelum adorare: inq̄t angel⁹ ioāni. Noli me adorare: ſeruus tuus enim ſum: ꝛ fratrū tuorū. caro ade culpat nos .i. p̄ adā i pct̄m cadim⁹. caro xp̄i purgat nos .i. p̄ xp̄m de vitijs ad virtutes ſurgimus: caro dei: et deus regnat: q2 xp̄s deus eſt homo.

Tu eſto noſtrum gaudium
Manens olympo prẽditum
Mundi regis qui fabricam
Mundana vincens gaudia

O xp̄e tu eſto nr̄m gaudiū: manēs p̄ditum .i. nobis partū honoratū vel ſublimatū olympo .i. in celo: tu q̄ regis .i. gubernas fabricā mūdi vincens mūdana gaudia idest amor tu⁹ ſuperexcellit omnes delectationes mundi.

Hinc te precantes quæſumus
Ignoſce culpis omnibus
Et corda ſurſum ſubleua
Ad te ſuperna gratia.

Quaſi diceret ſuperexcellit gaudia mūdi: ꝛ hinc nos p̄cant[es] q̄ſumus .i. deprecamur te ignoſce culpis o[mnibus] .i. dimitte nobis pecca[ta] nr̄a ꝛ ſubleua .i. ſurſum leua corda noſt[ra] ad te. ſuperna gr[ati]a: idest pro ſumma [mi]ſericordia.

In aſcenſione domini.

Vt cum rubente cœperis
Clarere nube iudicis
Pœnas repellas debitas:
Reddas coronas perditas.

¶ Nos quęſumus te: vt cu. i. quando nube iudicis. i. chriſti: ceperis clarere ideſt fulgere: nube iudicis rubēte ideſt clareſcente. i. te ipſo iudice aduenıente nobis: repellas penas debitas per adam: ꝛ reddas ideſt tribuas per gratiam: coronas perditas: et culpam inuentam ꝛ collatam ſecundum meritum per gratiam: quia non neceſſitate cogente: ſed volente et gratis a morte liberauit ꝛ ſaluauit nos.

Gloria tibi domine
Qui ſcandis ſupra ſidera
Cum patre & ſancto ſpiritu
In ſempiterna ſecula. Amen.

¶ O domine ieſu chriſte qui ſcandis ſupra ſidera; ideſt ſuper omnes celos: gloria; ideſt laus ꝛ honor ſit tibi cum patre et ſpiritu ſancto in ſempiterna ſecla: amen ideſt ſine fine.

Carmen eſt dimetrum iambicum cacometrum. Canitur in feſto aſceſionis dominicæ. Agit chriſto gratias ꝙ pro nobis paſſus mortem nos a morte liberauit.

IEſu noſtra redemptio
Amor & deſiderium
Deus creator omnium
Homo in fine temporum

¶ O ieſu noſtra redemptio: tu dico amor et deſiderium noſtrū ideſt amor deſiderabilis deus creator omnium: qui es in fine tempoꝝ factus homo. Unde deus et homo: ꝛ hoc in vltima etate.

Quæ te vicit clementia
Vt ferres noſtra crimina
Crudelem mortem patiens
Vt nos a morte tolleres.

¶ Que ideſt quanta clementia ideſt pietas: vicit ideſt cōpulit te: vt ferres ideſt portares vel deleres noſtra crimina: ſcilicet peccata patiens crudelem mortem crucis pro peccatis noſtris et quare vt tolleres ideſt liberares nos a morte ideſt a diabolo.

Inferni clauſtra penetrans
Tuos captiuos redimens
Victor triumpho nobili
Ad dexteram patris reſidens

¶ Tu penetrans ideſt frangens clauſtra inferni: redimēs ſanguine tuo captiuos qui tenebantur iuſte in inferno: reſidens ad dexteram patris manens victor triumpho nobili ideſt mirabili victoria.

Ipſa te cogat pietas
Vt mala noſtra ſuperes
Parcendo: & vo[...] compotes
Nos tuo vu[...] ſaties.

¶ Ipſa pietas que cogit te vt ſubires mortē crucis cogat ideſt impellat te vt ſuperes noſtra mala ideſt dimittas nobis debita nr̄a: et ſaties. i. impleas et frui facias nos cōpotes noſtri voti ideſt de[...]erij: tuo vultu ideſt [...]a preſentia.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI GRATIA REX

In ſeſto pentecoſtes.

Tu eſto noſtrum gaudium.
Qui es futurus premium:
Sit in te noſtra gloria
Per cuncta ſemper ſecula. Amen.

¶ Et tu qui es futurus noſtrũ premium eſto noſtrum gaudiũ ideſt in preſenti ⁊ in futuro: ⁊ noſtra gloria ideſt laus ſit in te ſemper ideſt in omni tēpore: per cuncta ſecula. Amen.

Carmen eſt quale illud Primo dierũ. Canitur in feſto pētecoſtes: hoc eſt quinquageſimæ. Spiritumſanctum implorans petit vt illius more nos inflammet & in dei gratia confirmet.

Veni creator ſpiritus
Mentes tuorum viſita:
Imple ſuperna gratia
Quæ tu creaſti pectora.

¶ Materia huiꝰ hymni eſt ſpūſſctū [illegible] quē pater ꝓmiſerat qñ dixit Ioh[illegible] Effundā de ſpū meo ſup oēm [illegible]. Filiꝰ ꝓmiſit qñ dixit. Si aſſūptꝰ fuero i celū mittā vobis paracletū. ⁊ apoſ[illegible] ſimul orātibꝰ in hora tertia mūdus itonuit. ⁊ ſubito venit ſpūſſctū ⁊ apli iſlāmati ſpūſctō. diuerſis loqbant linguis magnalia dei. Intētio ē rogare deū: vt purget pectora nr̄a ſupno ſplēdore: ⁊ illuminet gratia ſpūſſcti: ⁊ expellat a nobis viſibiles ⁊ inuiſibiles hoſtes: vt habeamꝰ vitā permanētē cū ipſo. O creator ſctē ſpūs dei veni ⁊ viſita mentes tuoꝝ fideliū ⁊ veniēdo imple pectora: ſupna grā: q̄ tu creaſti. i. feciſti.

Qui paracletus diceris
Donum dei altiſſimi
Fons viuus: ignis: charitas:
Et ſpiritalis vnctio.

¶ Qui pacletꝰ. i. cōſolator diceris donū dei altiſſimi: ⁊ diceris fons viuus: de quo nō ꝯmunicat alienis. vel fons viuꝰ aque ſaliētis in vitā eternā ⁊ diceris ignis: qꝛ corda hominū ad dilectionē dei ⁊ ꝓximi accendis: ⁊ vitia. ſ. pctā ꝯſumis. ⁊ diceris charitas: qꝛ facis diligere deū et ꝓximū. ⁊ diceris ſpiritalis vnctio: qꝛ de ſpiritus vnctione ideſt de ſpiritu ſancto vngis corda hominum: vt humilientur in baptiſmo.

Tu ſeptiformis gratiæ
Dextræ dei tu digitus.
Tu rite promiſſo patris
Sermone ditans guttura.

¶ Tu es ſeptiformis grē. i. donis grē i. propter ſeptiformē grām. Septē enī ſunt dona ſpirituſſancti. ſpūs ſapiētie et intellectꝰ. ſpūs ꝯſilij ⁊ fortitudinis. ſpūs ſcientie ⁊ pietatis ⁊ amoris. Tu es digitꝰ. i. potētia dextre dei: qꝛ ſicut modi digitoꝝ varij ſunt: ita varia ſunt dona ſpūſſcti. ⁊ tu es ꝓmiſſum pris: ditās. i. faciēs diuites: guttura vel pectora ſermone rite. i. recte: vel tu es ditās pectora ꝓmiſſo. i. ex ꝓmiſſo.

Accende lumen ſenſibus
Infunde amorem cordibus
Infirma noſtri corporis
Virtute firmans perpetim.

¶ Et tu q̄ oparis oīa accēde lumē ſēſibꝰ. i. mentibꝰ nr̄is: ⁊ infunde cordibꝰ nr̄is amorē. i. di[illegible]tionē dei firmās infirma. i. debilia nr̄i coꝛp[illegible]opeti. i. pēniter vel [illegible] ꝟtute: ꝟtute. i. mira[illegible] cū ꝟtute ꝑpetu[illegible] ſemp nos firmās. [illegible] ꝓtegēs.

FERDINANDVS DEI GRA REX

In feſto pentecoſtes.

Hoſtem repellas longius:
Pacemq; dones protinus;
Ductore ſic te præuio
Vitemus omne noxium.

¶ Repellas hoſtē longius ideſt remoueas eū procul a nobis: ⁊ dones pacē protinus ideſt cito vitem⁹ omne noxium ideſt peccatum. ſic te p̄uio ideſt ductore.

Per te ſciamus da patrem
Noſcamus atq; filiū
Te vtriuſq; ſpiritum
Credamus omni tempore.

¶ Da o ſancteſpiritus vt per te ſciamus patrem: atq; noſcamus filiū: ⁊ credamus te vtriuſq; ſpiritum. i. procedentem a patre ⁊ filio omni tēpore. Amen.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur in feſto pentecoſtes: quo ſpiritusſanctus miſſus eſt ad diſcipulos chriſti: narratq; que in eius miſſione facta ſunt.

IAm chriſtus aſtra aſcenderat
Regreſſus vnde venerat
Promiſſa patris munera
Sanctum daturus ſpiritum.

¶ Materia hui⁹ hymni ē eadē que ... Spiritusſāct⁹ cōſolator vl' aduocat⁹ dicit: q2 cōſolat nos cū ſum⁹ in peccatis trahēdo nos ad celeſtē patriā. Ipſe ſpiritusſanctus cum ſplēdore feruēti apparuit diſcipulis ſuis: ⁊ q2 ſermo igneus futurus erat. ideo in ignea lingua eis apparuit: quia fecit eos ardentes in dilectione dei ⁊ proximi ⁊ perito ſermone affluētes. Cōſtrue. xp̄s aſcenderat iā ſm̄ humanitatē. aſtra. i. celos: xp̄s dico: regreſſus. i. reuerſus vn̄ venerat: datur⁹ apoſtolis munera promiſſa patris. i. ſpiritūſanctū.

Solemnis vrgebat dies
Quo myſtico ſeptemplici.
Orbis volutus ſepties
Signat beata tempora.

¶ Solēnis. i. feſtiualis dies vrgebat i. feſtinabat: vel imminebat ſepties ſeptem: q̄ ſunt quadraginta ⁊ nouē. ⁊ vno addito q̄nquaginta. p ſeptē intelligimus tēporalia. i. corporalia: p que ſeptē totū tp̄s vite nr̄e voluitur in quo debemus liberari a peccatis. vt perueniamus ad illam beatitudinē: que intelligitur per quadraginta dies: in quibus ieiunare debemus: vt peruenire poſſimus ad diem ſabbati ideſt ad requiem quo die myſtico. ideſt figurato: ſeptemplici ideſt per figuram ſeptemplicem: orbis ideſt ſeptima: volutus ſepties ideſt per quadraginta ⁊ nouem dies: ſignat beata tēpora. ſcilicet futura. ideſt eternam requiem.

Dum hora cunctis tertia
Repente mundus intonat
Orantibus apo[illegible]lis
Deum veniſ[illegible] nunciat.

¶ Et quia chriſtus aſcenderat dum hora tertia videbat eſſe cunctis omnibus apoſtolis: mūdus intonat repente ideſt ſubito ⁊ ille ſon⁹ vel mūdus nunciat deum veniſſe orātibus apoſtolis ideſt ſimul in vnū locum congreg[illegible]s: ⁊ orantibus ⁊ [illegible]ectantibus promiſſionem domini ſui ſcilicet

E ij

ALEXANDER PP VI VALENTINVS. FERDINANDVS DEI

chriſti cum ipſe de illa promiſſione eis ante aſcenſionem locutus fuiſſet dicens. Vado ⁊ venio ad vos ⁊ mittam vobis paracletum ideſt conſolatorem qui docebit vos omnẽ veritatẽ. ⁊ ita facti perfectiores in omni ſciẽtia erant: quia diuerſa genera linguarum loquebantur: ⁊ predicabant magnalia dei.

De patris ergo lumine
Decorus ignis almus eſt:
Qui fida chriſti pectora
Calore verbi compleuit.

¶ Et qm̄ quidẽ pater miſit ſpũm: ergo ignis.i.ſpũs. decor⁹ .i. pulcher eſt alm⁹ de lumine patris: qui ſpũs cõpleuit.ſcꝫ vt haberent ſciẽtiam loquendi: pectora apoſtolorũ vel hominum fida.i. fidelia xp̄i ⁊ hoc calore.i.ardore.verbi.i.filij.

Impleta gaudent viſcera
Afflata ſancto ſpiritu:
Voces diuerſas intonant
Fantur dei magnalia.

¶ Viſcera apoſtolorũ impleta ideſt [illegible]tiata: gaudent quia fecit eos loqui [illegible]es ⁊ etiam ardentes in amore: ⁊ afflata .i. inflammata ſpiritu ſancto: intonant di[illegible] voces ideſt loquuntur idiomata omnium linguarum: ⁊ fatentur vel fantur magnalia dei.i.mirabilia dei ideſt predicant nomen chriſti.

Ex omni gente cogniti.
Græcis: latinis: barbaris:
Cunctiſq; admirantibus:
Linguis loquuntur omnibus.

¶ Ex omni gẽte ideſt ex omnibus gẽtibus cogniti ſunt apoſtoli ſcilicet a grecis: latinis: barbaris: cunctiſq; admirãtibus apoſtoli loquuntur linguis omnibus que ſunt.lxxij.

Iudæa tunc incredula
Væſana toruo ſpiritu
Ructare muſti crapula
Alumnos chriſti concrepat.

¶ Cum apoſtoli ita loquebantur: oẽs admirabantur ſic loquentes: credentes deum in eis eſſe: ſꝫ iudea increpat eos. ideſt plebs iudeorum: incredula.i.infidelis.illa dico veſana.ideſt iſana: toruo ſpiritu.i. ſuperbo: cõcrepat alumnos.i. diſcipulos chriſti ructare crapula muſti.i.affirmat eos vino inebriari.

Sed ſignis & virtutibus
Occurrit & docet petrus
Falſa profari perfidos
Iohelis teſtimonio.

¶ Eſtimabãt iudei ꝙ pre nimio potu muſti.ideſt per ebrietatem apoſtoli taliter loquebantur ſed petrus occurrit ſignis. ideſt miraculis ⁊ virtutib⁹ docet ideſt probat perfidos iudeos ꝓfari.i.loqui falſa: iohelis prophete teſtimonio: prophetauit enim iohel ſic. Effundam de ſpiritu meo ſuper omnẽ carnẽ.et prophetabunt filij veſtri ⁊ filie veſtre.

Sit laus patri cum filio
Sancto ſimul paracleto:
Nobiſq; mittat filius
Chariſma ſanctiſpiritus. Amen.

¶ Laus ſit patri cum filio ſimul ⁊ ſancto paracleto ideſt ſpirituſancto: ⁊ filius mittat nobis omni[illegible] fidelibus: chariſma.ideſt donum ſpiri[illegible]ſancti.vel gratiam ſp[illegible]tuſſancti.

In feſto pentecoſtes.

Carmen eſt quale illud Primo dierū. Canitur in feſto pentecoſtes ſicut & ſuperiores hymni. Narrat quid ex hac miſſione conſolatoris ſpiritus euenerit. petitq; illius dona nobis infundi.

Beata nobis gaudia
Anni reduxit orbita
Cū ſpiritus paracletus
Effulſit in diſcipulos.

¶ Materia huius hymni eſt ſpūſſanctꝰ quem pater ⁊ filius ꝓmiſerūt: iohele dicēte. Effundā de ſpiritu meo ſup omnem carnē ⁊ ꝓphetabūt filij veſtri ⁊ filie vre. et filiꝰ dicit. Si aſſumptꝰ fuero a vobis in celū mittā vobis paracletū. Et aplis orantibus mundus intonat: ⁊ venit ſpūſſanctus in ſpecie ignis: quo apli inebriati loquebant magnalia dei varijs linguis. Queritur hic vtrū filius ſit a patre nō factꝰ ſ3 genitꝰ ex preiacēti materia dico ex ſubſtātia patris: ⁊ nō ex aliquo: ſed ex patre. Similiter dico de ꝓceſſione ſpūſſancti: quia fit ex patre et filio: ⁊ de ſubſtantia vtriuſq; coequalis eis. ⁊ non ex aliquo factus: nec ex nihilo. Cōſtrue. orbita. i. reuolutio anni reduxit nobis beata gaudia: cum ſpiritus paracletus effulſit ideſt reſplenduit in diſcipulos.

Ignis vibrante lumine
Linguæ figuram detulit:
Verbis vt eſſent proflui
Et charitate feruidi.

¶ Cōſtrue: ignis. i. ſpūſſctūs cum ſplendore feruente apparuit diſcipulis: q2 ſermo eoꝝ futurꝰ igneꝰ erat ⁊ ideo in lingua et igne apparuit: q2 fecit eos ardentes in dilectione dei ⁊ proximi: ⁊ pariter ſermone affluentes quod dicitur hic ignis ideſt ſpirituſſanctus: detulit figuram lingue vibrante. i. feruente: lumine ſuo ideſt ſplendore: vt illi apoſtoli ⁊ diſcipuli eſſent ꝓflui. i. facundi ⁊ loquentes: verbis ideſt varijs linguis: ⁊ feruidi ideſt ardentes et inflammati charitate.

Linguis loquuntur omnium.
Turbæ pauent gentilium.
Muſto madere deputant
Quos ſpiritus repleuerat.

¶ Illi apoſtoli loquuntur linguis omnium: ⁊ ideo turbe gentilium pauent ideſt mirantur. et turbe ille deputant: ideſt valde putant: madere ideſt abundare: muſto ideſt vino illos quos ſpirituſſanctus ſuo ſplendore repleuerat.

Patrata ſunt hæc myſtice
Paſchæ peracto tempore
Sacro dierum numero
Quo lege fit remiſſio.

¶ Cum filij iſrael quadraginta et nouem annis per deſertum erraſſent: in quinquageſimo anno iuxta montem ſynai cum fulgore et tonitru legem acceperunt. Itē in lege moyſi filij iſrael emebant ſeruos et ancillas et agros: et poſſidebant quadraginta et nouem annos: in quinquageſimo anno omnes liberabant. inde dicitur annus iubileus. ideſt remiſſionis. et ſignificat octauam diem reſurrectionis in qua omnes liberati erant a ſeruitute diaboli. et hoc eſt myſtice ideſt figuratiue: ſunt parata ideſt completa: peracto ideſt completo: tempore paſche ſacro numero dierum: in quinquageſimo: quo numero: fit remiſſio in lege moyſi: vel myſtice ideſt figuratiue.

Eiſſ

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DEI

Te nunc deus piiſſime
Vultu precamur cernuo
Illapſa nobis coelitus
Largire dona ſpiritus.

¶ O piiſſime deus precamur te:nūc idest i pſenti:vultu cernuo.i.pno:largire dona ſpiritusſancti:illapſa nobis celitus idest diuinitus infuſa.

Carmē est quale illud Luſtra ſex q iā pacta: ſed cacometrū. Canit in feſto euchariſtie.i.bone grē:hoc est corporis xpi. Narrat quēadmodū hoc ſacramētū in coena inſtitutū est a xpo.

¶ Materia hui⁹ hymni glorioſiſſimi(qr de xpo infinite glorioſo ⁊ ſolēniſſimo)ē quoddā pceptū obſeruātia dignū ab [illegible]

Pange lingua glorioſi corporis myſteriū:
Sanguiniſq; pcioſi: quē in mūdi pcium
Fruct⁹ vētris generoſi rex effudit gētium.

cleſia militāti approbatū ⁊ dictū. Unde diligētiſſime huic fides adhibenda: iuxta aurelij Auguſtini dictū in epla ad fundamētū. Euāgelio non crederē: niſi qr eccleſia approbat. Qd qdē pceptū [illegible] vt pāgam⁹ ⁊ cātem⁹ corde ⁊ lingua euchariſtie ſiue corpis xpi myſte[illegible] Pro quo est aduertendū:q differēcia talis est inter iſta tria vocabu[illegible] repta.ſ.myſteriū:ſacrificiū:⁊ ſacramentū. Nā pmo myſteriū dr ſacrū ſecretū vel ſacrū abſcōditū. Et ratio est ex ſua deriuatiōe ſumpta qr dicit a myſtis: vel myſticē grece qd idē est qd ſecretum latine. Sacrificiū vō generalr nō pprie ſm Iſidoꝝ est victima:⁊ qcūq; i ara cremant ⁊ ponunt ⁊ ſic ſumit p oblationib⁹ quas antiq faciebant.ſ. vituloꝝ hircoꝝ.⁊c. Sacramētū tn intelligit ſic.idē est q ſacre rei ſignum:qtū ad etymologiā vocabuli.vel ſacramētū est rē ſacratā ptinēs. Nā aliud cernit:aliud intelligit. Et dr a ſacer ſacramētū ſacramēti. qd idem est qd pign⁹ ſpōſionis. ſicut iuſiurādū datur alicui: vt ſit fideiuſſor. Quapropter tm ergo ſacramētū ſ.euchariſtie de quo hymnus cātat est dat⁹ nobis in pign⁹ beatitudinis ⁊ pmiſſi aduēt⁹ ad iudiciū. Nā pmiſit xps q hz alias oues ducere ad vnū ouile:⁊ erit vn⁹ paſtor ſm math. Et in alio loco:veniet filius hois in nubib⁹ celi.⁊c. Et etiā i alio loco quaſi pollicēdo dixit. Eſtote parati:qr q hora non putatis filius hominis veniet:ſicut iam antea iuſiurandū fecerat ⁊ cōpleuit ad abraā teſtāte zacharia. Iuſiurandū qd iurauit ad abraā patrē nrm daturū ſe nobis:qd de facto ppletū reuera accepim⁹ i die natiuitatis. Qd qdē ſacramētū ⁊ myſteriū ⁊ mirabile a ſeculis nō auditū iſtituit i die paſceue exiſtēs ille rex manſuetus:cū diſcipulis facto ſermone pſolatiuo ex vno latere: ⁊ ex altero multe amaritudinis: qr dixerat:nocte hac ſcādalū propter me patiemini. Circa qd poteſt eſſe vnū dubiū:quare magis inſtitutū est tali die a xpo iſtud ſacramētū:⁊ nō i alio tpe:cū ratio dubij poteſt eſſe iſta. Prima diſpoſitio ſm philoſophos debet pcedere formā.qr in ſcdo de anima. ⁊ ſeptimo metaphiſice. Act⁹ actiuoꝝ ſunt in patiēte diſpoſito. Sed baptiſm⁹ est diſpoſitio ad hoc ſacramētū:ergo baptiſmus est prior.vltra:cū baptiſm⁹ [illegible] inſtitut⁹ poſt paſſionē:ergo ſacramentū altaris debuiſſet inſtitui poſt paſſio[illegible]. Reſpondeo q hoc ſacramētū tota eccleſie curia ducēte in h[illegible] die inſtitui debu[illegible]et nō ante nec poſt:qd plurimis:⁊ preſertim quatuor rōn[illegible]⁹ arcta ⁊ mota. P[illegible]ma est ratione huius ſacramenti neceſſarie aſſignationis. Nā neceſſitas qua [illegible]

quare hoc ſacramentū inſtitui debuit: eſt ſignū: qꝛ ad ꝑfectionē nr̃am exige-
bat: vi. ſcꝫ caput nr̃m xp̃s realiter corpi ↄiūgeret ſed toto tēpore ꝓcedēti xp̃s
ſub propria ſpecie nobiſcū cōſtitutꝰ eſt: ergo nō oportuit ante hoc ſacramentū
inſtitui: ſed tunc in illo tp̄e qn̄ corpus aſſumptū oblaturꝰ erat. Euſebio atte-
ſtāte. Secūda ratio eſt ratiōe legalis figurationis. Nam xp̃s q̄diu fuit i mū
do cōuerſatꝰ figuras legis obſeruare voluit: factꝰ ſub lege: vt eos q̄ ſub lege
erāt redimeret a pctō ſc̄m aplm̄. Sꝫ veniēte veritate ceſſat figura ⁊ vmbra
veniente luce: ergo xp̃o recedente p mortē: qn̄ figure legis termināde erāt de
buit inſtitui. Tertia rō eſt rōne repſentationis. Nā hoc ſacramētū eſt repſen-
[illegible] terminū dn̄ice paſſionis. ergo cōgruū erat ineūte iā paſſiōe inſtitui. Quar
ta [illegible]o. rōne fortioris impreſſionis: qꝛ q̄ vltimo fiūt magis memorie impri-
munt ⁊ cōmēdant. ergo vltimo poſt cenā īſtitui debuit diſcipulis xp̃o receſ-
ſuro. Et hec rō tāgit in decretiſ. de cōſecra. diſt. ij. ca. Liqdo. vbi dr̄ q̄ in memo
ria ⁊ in exp̄ſſione paſſionis xp̄i eſt [illegible]ſtitutū. Reſtat dicere ⁊ reſpōdere ad rōs
nē factā: qꝛ nō eſt neceſſariū eūdē e[illegible]dinē inſtitutionis ſacramētoꝝ: ⁊ pce
ptiōis. ⁊ cauſa eſt qꝛ ad finē q̄ nobis ꝓſti[illegible]no ꝑuenimꝰ. Jō euchariſtia
quoddāmodo eſt finis baptiſmi: qꝛ p baptiſmū aliq̄ conſecrat ad euchariſtie
perceptionē ſicut p ordinē ad eiꝰ ꝑceptionē. Hoc peracto redeamꝰ vn̄ digreſ
ſi ſumꝰ: q̄ ſi illi tres pueri a camino ignis liberati. i laudē dei quoddā cāticū
cecinere. ſcꝫ. Bn̄dicite oīa opa dn̄i dn̄o. ⁊ zacharias ꝓpheta aliud canticū ⁊
iuſtꝰ ſymeō aliud cāticū ⁊ hymnū non parua iocūditate cecinit: ob hoc q̄ ve-
rum redēptorē ieſum in vlnis ſuis tenuit: hinc de certero factꝰ vidēs ⁊ gau-
dens ita dixit. Nūc dimittis ſeruū tuū dn̄e. Et eccl̄ia talia ſupradicta cantat
⁊ ꝓcipit canere. Quātomagis iſtud ſacramētū ſacramētoꝝ quātū verbis poſ
ſumus exprimamꝰ canēdo ⁊ iubilādo: p qd̄ nō mō tres pueri: immo infiniti
hoīes ab inferi igne liberāt. Qd̄ etiā nō ſolū vnū illuminauit: immo totum
mūdū qd̄ nō ſolū in brachijs illū eūdē ieſum recipimꝰ. ſed i pectoribꝰ tāq̄ in
tabernaculo ſuo nobiſcū cenās ⁊ congaudēs. Et illud de quo pſalmiſta da-
uid in pſona dei mādat q̄ cātemꝰ pſalmo. xcv. Cātate dn̄o cāticū nouū: can-
tate dn̄o oīs terra. Cātate dn̄o ⁊ benedicite nomini eiꝰ: annūciate de die i diē
ſalutare eiꝰ. i. xp̄m ↄtentū in hoc ſacramēto. Nā iſtud ē nouū in tp̄e: qꝛ añ in
nulla lege. nec nature: nec ſcripture. Nouū in excellētia: qꝛ nullū antea nec
poſt excellētiꝰ. Nouū in cōſecratione: qꝛ nuſq̄ verbis ſimilibꝰ aliquod ſacra-
mētū fuit conſecratū. nec veteris nec noue legis. Nouū in aſſumptione: qꝛ in
alijs qd̄ ſumit. maſticat: frāgit: decoquit: digerit. Jbi ſemꝑ aſſumptū realiter
integre: ⁊ abſq̄ vlla mutatiōe augmēti: nec detrimēti eſt. Quāobrē eccl̄ia mi
litans abſq̄ nulla ruga ꝓpter tm̄ ſacramētū ſaluberrimū omnibꝰ p̄linatu.
Publice letāter verbis in celū eleuatis nō parua harmonia cātat ⁊ ꝓcipit cane
re iuxta dictū ſpōſ[illegible]. xp̄i. Exēplū do vobis. vt queadmodū ego facio q̄ ſic
faciatis. vt patet in expoſitione lr̃e. Ad quā veniamꝰ. ſic dicēdo. O lingua mi
litie xp̄iane: nō perfidie iude[illegible]: nō porci mahometi ſuorūq̄ cōplicū: pange
idest ca[illegible]: vel tanq̄ tuba ex[illegible]ta vocem laudādo. ⁊ quid dicitur myſteriū. i.
diuinū ſecretū: vel diuinū [illegible]cōditū ex eo quia aliud cernitur aliud creditur

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DE

vel intelligit: glorioſi corporis. ſcʒ ieſu xp̄i iã glorioſi ⁊ immortalis ⁊ impaſſibilis. Et pange myſteriũ ſupple ſanguinis ꝓcioſi: q2 lauit nos in ſanguine ſuo quẽ. ſcʒ ſanguinẽ ꝓcioſum. ille rex gẽtiũ. i. gẽtiliũ ⁊ omniũ gẽtiũ q2 cũ iudei abdicarũt ⁊ negarũt eſſe regẽ: quẽ pilat⁹ gẽtilis ꝑſona omniũ gẽtiliũ cognouit eſſe regẽ iudeorũ dicẽs. Regẽ vr̄m crucifigã: effudit. i. ſparſit pro peccatorib⁹ ⁊ pctõ primi parentis: in mũdi ꝓciũ. i. in ſatiſfactionẽ ꝓ mũdo: q cũ ſit finit⁹: infinitũ nõ valebat ſoluere. Rex dico ſupple: fruct⁹ ventris generoſi. i. fili⁹ itemerate ꝟginis marie. ⁊ poteſt itelligi vna figura grãmaticalis ſm quã ꝑmittit poni pars ꝓ toto: vel etiã fruct⁹ vētris generoſi. i. ꝓles illi⁹ q ex vtraq3 ꝑte eſſentiali. ſ. corporis ⁊ aīe ex ꝓſapia regia ẽ ꝓcedẽs. Nã matthei. i. Fili⁹ dauid q rex excellẽs in veteri teſtamẽto fert. ⁊ hoc ſm carnẽ ⁊ cũ p[illegible] teſt debet legi. vt patet intuenti.

Nobis dat⁹ / nobis nat⁹ / ex intacta vir[illegible]e
Et in mũdo cõuerſat⁹ ſparſo verb[illegible]mine
Sui moras incolatus miro clauſit ordine.

Et iſte nãq3 rex nobis dat⁹ ẽ ſupple a dõ pr̄e. nobis nat⁹. i. ꝓpter nos: non ꝓpter angelos: vt nos redimeret ⁊ liberaret a peccato: ⁊ nos gl̄ificaret. ⁊ hoc ex intacta virgine. ſ. nõ corrupta: nõ ſolũ corpore. verũ etiã mẽte ⁊ aīo: q2 voto ſe deo obtulit ſpõſam: ⁊ in mũdo cõuerſat⁹. i. in terra ſctã: q mediũ mundi dicit: cũ doctorib⁹ legis diſputauit: ⁊ cũ alijs dũ ꝑdicabat: ⁊ miracula innumerabilia faciebat: vt cõpleretur qð dixit abacuch. Et in terris viſus eſt: ⁊ cum hominib⁹ cõuerſat⁹ eſt. ⁊ etiã cõuerſat⁹ eſt in mũdo: ſparſo verbi ſemine. i. mediãte ſemine diffuſo verbi diuini. dũ ꝑdicabat ꝑ partes illas. iuxta illud. Semẽ eſt verbũ dei: q2 iude naſcit fruct⁹ gr̄e ꝑ cõuerſionẽ ab eo: fruct⁹ ſaluationis per verã obſeruãtiã ⁊ cuſtodiã illius verbi diuini. iuxta illud. Beati q audiũt verbũ dei: ⁊ cuſtodiũt illud. ⁊ ſeqtur. Sui moras incolatus. i. tarditates ⁊ dilationes ſui in colat⁹. i. exilij a ſua patria vnde exiuit. ⁊ ꝑegrinationis ꝑ triginta ⁊ tres annos clauſit. i. cõcluſit ⁊ compleuit ⁊ ꝑfecit miro ordine. i. nouo. ideo miro q2 nouo. Nam prius voluit miniſtrare q̄3 miniſtrari. ꝓus voluit facere q̄3 docere. ⁊ poſt docere operando. ⁊ voluit pri⁹ miracula facere: vt oſtẽderet ſe verum deum: quod nõ docuit vſq3 ad etatẽ triginta annorum. Voluit pati: vt nos patiamur propter ipm. vt pote voluit oẽs deriſiones ꝓpri⁹ pati. vt nos quaſcũq3 illatas cõtumelias ſine murmuratione pateremur: voluit nobis mori: vt nos ꝓpter ipm parati ſim⁹ mori. Vltimate anteq̄3 illam immaniſſimã mortẽ ſuſcepit diſponit medicamẽ ſufficiẽtiſſimũ ad ſurgẽdũ ab infirmitate ad ſanitatẽ. ⁊ a morte peccati ad vitã aīe vt non oporteret ieſum crucifigi. vt rurſus a peccato liberarent hoies. quib⁹ diſpoſitis: pie miſericorditer ordinãs finit peregrinationẽ ad patrẽ vnde exiuit ꝑ tẽporalẽ generationẽ reuertendo cum quo ſemper eſt idem quant[illegible] ad diuinitatem.

In ſupreme nocte cœne recũbẽs cũ fratrib⁹
Obſeruata lege plene cibis in legalibus
Cibũ turbe duodene ſe dat ſuis manibus.

Et ſeq[illegible]t. deuote xp̄iane cupis ſcire q in tpe ordinauit tãtã medicinã [illegible] ſubſidiũ ꝓ bis q i lucta demonũ

cadūt. hoc fuit qn̄ ille ſumm⁹ rex regū: dn̄s dn̄antium fuit recūbēs. i. ſedens: cū fratrib⁹. i. diſcipulis ſuis: q̄ iā nō ſerui ſʒ amici ꝛ fratres erant: qꝛ ab vno eodē dn̄o ꝑ creationē qꝛ ſub vno iugo amoris: qꝛ ſub mortalitate tunc vna oēs erāt. ꝛ hoc ſupple in nocte illa die iouis ſupme cene. i. vltime in corpe mortali ſup. ꝛ obſuata lege plene. ꝛc̄. i. poſtq̄ʒ legē moyſi ꝑfecte ꝛ cōplete obſeruauit qꝛ comedit agnū paſchalē more legis. Nā nō venit ſoluere legē: ſʒ adiplere vt ſepe dixit taliter ꝙ tūc: ꝛ nūc ſupple: dat ſe. i. porrigit corp⁹ ſuū: cibū. i. in cibū aīe ꝛ angeloꝝ turbe duodene. i. toti cōgregationi duodeci apl̄oꝝ ſupple vt augeret grā ꝛ fortitudo: ad reſiſtēdū indagationi iudeoꝝ: corpus ſuū dat ſupple: ſuis manib⁹ nō alicui⁹ miniſtri. Dādo ad intelligēdū adhuc nō eſſe [illegible] ꝛ cōceſſam poteſtatē miniſtrandi ꝛ cōficiendi alijs tantū ſacramentū.

Verbū caro panē verū verbo carnē efficit:
Fitq̄ʒ ſanguis xp̄i merū: & ſi ſe[nſ]us deficit
Ad firmandū cor ſyncerū/ ſola fide[s] ſufficit.

¶ Et ſequit. Nā poſtq̄ʒ in vltima cena accepit panē i ſctās ac venerabiles manꝰ ꝟbū caro. i. hō vel xp̄s: panē verū. ſ. quē i man⁹ ſuas ſuſcepit ſup. efficit. i. conuertit: carnē. i. ſuū corp⁹. iuxta illō. Panē quē ego do: caro mea ē ꝓ mūdi vita. ꝛ hoc ſup. ꝟbo. i. i ꝟtute ꝟboꝝ. ſ. Hoc ē corp⁹ meū ꝙ ꝓ ꝛ merū. i. vinū vitꝫ ſup. fit ſanguis xp̄i. i. verbis cōſecrationis cōuertit in verū ſanguinē xp̄i: ꝛ ſi ſenſus ſup. tact⁹ tāgendo deficit: ꝛ ſenſus viſus videndo decipit accidētia q̄libet tm̄ ſentiens. attn̄ ſup. ad firmādū. i. ad ſaluādū cor ſynceꝝ ſup. nō fractū cōtagione infidelitatꝫ: no fractū duricia ꝛ pertinatia peccati. nō fractū malicia iudeoꝝ: ſola fides ſufficit. i. ſol⁹ aſſenſus voluntatis ab intelligētia ꝛ ſenſu audit⁹ ꝓcedens. iuxta illō. Fides nō hʒ meritū: vbi hūana ratio p̄bet expimentū.

Tantū ergo ſacramētū veneremur cernui:
Et antiquū documentū nouo cedat ritui:
Preſtet fides ſupplemētū ſenſuū defectui.

¶ Et ſeqtur: poſtq̄ʒ ꝟtuoſus eſt honorād⁹. Ethi. iiij. q̄ꝫto magꝫ vas oīm ꝟtutū. Tm̄ ergo ſacramētū. i. tā maximā rē ꝛ ſecretā ꝛ ineffabilē omnium virtutum plenā veneremur nos cernui. i. humiles ꝛ manſueti cū reuerētia ꝛ genu flexione: ꝛ honore latrie tāq̄ʒ ad deū ꝛ antiquū documētū ſup. doctrina legalis de agno paſchali: cedat. det locū nouo ritui. i. nouo gn̄i cibi. vel doctrina legalis tanq̄ʒ vmbra: figura ꝛ q̄ſi impfectū cedat. i. ceſſet dādo locū ſup. nouo ritui. i. ſoli figurato ꝛ ꝑfectiſſimo iuxta illō. Qn̄ venerit quod ꝑfectū eſt ceſſabit quod ex pte: ſicut adueniēte luce cedit vmbra. p̄ſtet fides ſupplemētū: vt rite bene veneremur qō nō videm⁹. ꝛc̄. fides. i. illa noticia enigmatica tāq̄ʒ ꝑ ſpeculū p̄ſtet. i. exhibeat ꝛ ordinet ſupplemētū. ꝛ ſic vice fungēs: ſenſuū defectui ſup. virtuti limitate ſēſuū exterioꝝ: q̄ circa tale obiectū ſūt deficiētes ꝛ fallūt.

Genitori genitoq̄ʒ laus & iubilatio
Salus/ honor/ virt⁹ quoq̄ [ſ]it & benedictio:
Procedēti ab vtroq̄ʒ cō[pa]r ſit laudatio. amē.

¶ Ideo ꝓpter infinitū bonū nobis collatū a ſctiſſima trinitate la⁹ ſit genitori p̄ri ꝛ genito. i. filio ſit ca

ALEXANDER PP VI VALENTINVS ... FERDINANDVS DEI

dem laus ꝛ iubilatio: quod eſt gaudium quod verbis explicari nõ poteſt: ꝛ ſalus ſimiliter que ab vtroq; nobis euenit ꝛ procedit ꝛ non ex nobis. Similiter honoꝛ ꝛ reuerentia: latria. ſimiliter virtus que anthonomatice charitas dici poteſt: ꝛ que omnes virtutes comprehendit: qua redẽpti ſumus. ꝛ quoq;. ideſt ſimul benedictio ſit atribuenda predictis. iuxta illud. Benedictionem a domino qui fecit celum ꝛ terram: q; pro ꝛ: laudatio compar tota predicta ſupple. ideſt ſimul equalis ſit ſpiritui ſancto ſupple. ideſt ꝓcedenti per eternalem proceſſionem paſſiuam: ab vtroq;. ideſt a patre ꝛ filio. iuxta determinationem eccleſie. Amen. ideſt ſine fine in perpetuum. Expoſitoꝛ ſubmittit ſe determinationi ꝛ cõſilio eccleſie militantis.

SAcris ſolenniis iuncta ſint gaudia:
Et ex præcordiis ſonent præconia:
Recedant vetera noua ſint omnia
Corda. voces. & opera.
Noctis recolitur cœna nouiſſima:
Qua christus creditur agnum & azima
Dediſſe fratribus iuxta legitima
Priſcis indulta patribus.
Poſt agnum typicum expletis epulis
Corpus dominicum datum diſcipulis:
Sic totum omnibus quod totum ſingulis
Eius fatentur manibus.
Dedit fragilibus corporis ferculum.
Dedit & triſtibus. ſanguinis poculum
Dicens accipite. quod trado vaſculum
Omnes ex eo bibite.
Sic ſacrificium iſtud inſtituit:
Cuius officium committi voluit
Solis preſbyteris: quibus ſic congruit
Vt ſumant & dent cæteris.
Panis angelicus fit panis hominum.
Dat panis cœlicus figuris terminum.
O res mirabilis manducat dominum
Pauper/ſeruus/& humilis.
Te trina deitas vnaq; poſcimus
Sic tu nos viſita ſicut te colimus:
Per tuas ſemitas duc nos quo tendimus
Ad lucem quam inhabitas. Amen.

ARAGONVM · ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI REX

De ſancto Ioanne baptiſta.

Carmē eſt ſapphicū mixtum adonico. Canitur in feſto natalicio ſancti Ioānis baptiſte: cuius generationem educationem laudeſq; proſequitur atq; auxilium implorat.

Ut queāt laxis reſonare fibris
Mira geſtorū famuli tuorū
Solue polluti labii reatum
Sancte Ioannes.

Hymnꝰ iſte vitā ⁊ mores habitum et cōuerſationē ſancti Ioānis baptiſte deſcribit: orās ⁊ pſuadēs vt eius ɔſuetudinē imitemur: vt ad eiꝰ beatitudinē peruenire mereamur. O ſancte Ioannes ſolue. i. relaxa reatum labij. i. ... polluti. i. inquinati. vt famuli tui queāt. i. poſſint reſonare mira. i. miracu... ſtorum tuoꝝ: fibris. i. venis: laxis. i. reſolutis vel vocibus apertis.

Nuncius celſo veniens olympo
Te patri magnū fore naſciturū
Nomen & vite ſeriem gerende
Ordine promit.

Nūciꝰ celſo veniēs olympo. i. de celo. ſ. angelus gabriel veniēs olympo: pmit. i. nūciat: te fore magnū naſciturum patri tuo zacharie. ⁊ nomē tuum ... pmit: q2 dixit. Ioānes vocet... et pmit ſeriē. i. ordinē: vite gerende: dicens. Uinum et ſiceram non bibet: ordine. i. ſecundum ordinem quē geſſit.

Ille promiſſi dubius ſuperni
Perdidit prompte modulos loq̄le
Sed reformaſti genitꝰ perempte
Organa vocis.

Ille. ſcilicet zacharias dubius. i. incredulus pmiſſi ſuperni. i. celeſtis pmiſſiōis perdidit prompte modulos loquele. i. modum locutionis. Ambroſius dixit ꝙ zacharias vocē ammiſerat in conſonantibus: quia eas formare nō poterat: ſed tu reformaſti o ſancte Ioannes genitus ideſt natus organa vocis perempte. i. extincte vocis.

Ventris obſtruſo poſitus cubili
Senſeras regē thalamo manentē
Hinc parens nati meritis vterq;
Abdita pandit.

Et tu poſitꝰ. i. recūbēs cubili. i. ventre mrīs tue obſtruſo. i. clauſo ſenſeras regē. i. xp̄m: manētē. i. iacentē: thalamo. i. ventre marie: hinc. i. ex hoc qđ tu nouiſti xp̄m o Ioānes. parēs vterq; ſcꝫ zacharias et elizabeth pandit abdita. i. pphetauerant abſcondita. Pater dixit. Benedictus dn̄s deus iſrael: et hoc non ſuis meritis: ſed meritis. i. propter merita: nati. i. filij. ſ. Ioannis. Mater autem dixit. Unde hoc mihi vt mater domini veniat ad me.

Antra deſerti teneris ſub annis
Ciuium turmas fugiens petiſti:
Ne leui ſaltem maculare vitam
Famine poſſes.

O ſancte Ioannes tu fugiens turmas. i. turbas ciuium: petiſti antra. i. obſcuram ſpeluncā deſerti: ſub teneris annis. i. in etate duodecim annorū ne poſſes maculare vitā ſctām: famine. i. verbo ocioſo. Ocioſum eſt verbum quod aut vtilitatis re...tudinis. aut iuſte rationis neceſſitatis caret. famine dico ſaltem leui. i. ſine bono fructu.

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DEI

De ſancto Ioanne baptiſta.

Præbuit hirtum tegimẽ camelus
Artub⁹ ſacris: ſtrophiũ bidentes
Cui latex hauſtũ: ſociata paſtum
Mella locuſtis.

¶ Camelus prebuit hirtũ tegimen.i. aſperũ veſtimẽtũ ſacris artub⁹: bidentes.i. oues ꝓbuerũt ſtrophiũ.i. cigulũ. cui.ſ. ioanni: latex ideſt aqua: prebuit hauſtum: ⁊ cui mella prebuerunt paſtum: mella dico ſociata: locuſtis ideſt volatilibus.

Cæteri tantum cecinere vatum
Corde preſago iubar affuturum:
Tu quidẽ mũdi ſcelus auferentem
Indice prodis.

¶ Ceteri vatum.i. alij ꝓphete cecinere.i. ꝓphetauerunt tantum.i. tantum modo corde ꝑſago.i. ꝓuido: iubar eſſe affuturum.i. chriſtum venturum: ſed tu diſcretius ab alijs prophe[...]cens. Ecce agn⁹ dei. ⁊c. prodis ideſt oſtendis: chriſtum ſupple: auferentem ſcelus mundi.i. peccatum: indice ideſt cum digito dicens. Ecce agnus dei. ⁊c.

Non fuit vaſti ſpaciũ per orbis
Sanctior quiſquã genitus ioanne:
Qui nephas ſecli meruit lauantẽ
Tingere limphis.

Quiſquam homo genitus nõ fuit ſanctior ioanne per ſpacium vaſti orbis.i. ampli mũdi. Unde veritas ait. Inter natos mulierum non ſurrexit. ⁊c. ſcilicet corruptarũ mulierum. Quidam opponunt de chriſto: ſed non valent: qꝛ de virgine natus eſt. qui ioannes meruit tingere ideſt baptizare: limphis ideſt aquis iordanis: lauantem.i. chriſtum purgantem: ne nephas.i. peccatum: ſecli ideſt ſeculi. et eſt ibi ſincopa.

O Nimis fœlix meritiq̃ celſi/
Neſciẽs labẽ niuei pudoris/
Prepotẽs martyr/eremiq̃ cultor.
Maxime vatum.

¶ Et qm̃ meruiſti chriſtũ tingere limphis. tu dico. O nimis felix celſi meriti neſciens.i. ignorans: labem.i. ſordem niuei pudoris.i. pulchre caſtitatis: martyr.i. teſtis prepotens dixiſti. Ecce agnus dei. ⁊c. vel martyr.i. decollatus: et cultor ideſt habitator: eremi ideſt loci ſolitarij. tu dico: maxime vatum: quia propheta ⁊ pluſq̃ propheta.

Serta terdenis alios coronant:
Aucta cremẽtis duplicata quoſdã:
Trina centeno cumulata fructu
Te ſacer ornant.

¶ Tres ordines hic notantur ſcilicet triceſimus. ſexageſimus. et centeſimus. in quibus continẽtur omnium hominum ordines. ſcilicet continentes/coniugati/et virgines/qui et deſignant per tres viros. ſcilicet per Noe. per Danielem. et per Iob. per Noe coniugati. per Iob continentes. per Danielem virgines deſignantur. Unde in euangelio. Alij ſunt in lecto. Alij in villa. Alij in agro. Hoc tractum de euangelio: vbi dicitur de ſemine iacto in terram Aliud ſexageſimum. Aliud triceſimum. Aliud centeſimum fructum attulit. ideo dicitur hic ſerta terdenis. Serta ideſt corone: terdenis ideſt triginta coronant: alios ſcilicet coniugatos qui habent ſecum

fide trinitatis ⁊ adherētes decē p̄ceptis legis ⁊ alia vta. aucta. i. augmentata ⁊ duplicata cremētis. i. ad duplū creſcētia. ſcz. i ſexageſimū fructū coronāt q̄ſdā. ſcz cōtinētes q̄ vixerūt i charitate. ⁊ habent ſex opa miſicordie ⁊ caſtitatis. vel charitatis: vt paſcere ieiunos: veſtire nudos. ⁊c. ⁊ trina. i. tria vta cumulata. i. aggregata exter triginta: aucta p additionē denarij· ſcz p decē coronā tte: o ſctē Ioānes q̄ es virgo: cēteno fructu. q2 centeſimus fruct9. coronat. i. ornat ꝟgines9 ⁊ vt breui9 exponam9 a triceſimo fructu vł ordine cōiugati a ſexageſimo: cōtinentes. a cēteſimo ꝟgines poſt diſſolutionē corporis ⁊ aīe coronāt in eterna beatitudine. Et nota q tríceſim9 numer9 ſurgit a ternario ⁊ denario cōiugati hn̄t fidē ſctē trinitatis: ⁊ ad herēt decē p̄ceptis. Sexageſim9 numer9 a ſenario ⁊ denario ſurgit. q2 cōtinētes hn̄t ſex opa miſicordie ⁊ charitatis. ſ. paſcere ieiunos. ⁊c. Virgines in cēteſimo ordine ponunt: ⁊ ſignificāt pfectionē: q2 cētenari9 numer9 ſurgit a trino trigeſimo: ⁊ denario. i. decem ſuperaddito. ⁊ ita ſunt cētū. p cētū numer9 pfect9 intelligit: ⁊ hoc ordine fuit btūs Ioānes nō abſurde: imo ap[illegible] loqlā digitoꝝ. Per triceſimū numerū cōiugatoꝝ. ⁊ p ſexageſimū cōtinētiu[illegible] virginū merces accipit. Meriti. eni pma cōputatione articuloꝝ: quā appellāt loqlā digitorū in ſiniſtra manu: p quā vita tēporalis intelligit vſq3 in nonaginta nouē ſolebāt cōputare. Cētū aūt. ⁊ deinde in dextera pte p quā celeſtis vita deſignat. Vn̄ de quodā cētenario habem9 in quodā libro ſic. Iā dextera cōputat annos. In hoc loco facit autor numerū ſuū p quinq3 digitos manus. ſcz p pollicē. p indicē per mediū medicū: ⁊ auricularē. Auricularis in palma poſit9 ſignificat vnitatē: medic9 cū ipo poſit9 duo ſignificat. medic9 cū ipis poſit9. ſ. in medio tria: Deinde auricularis erect9 medico ⁊ medio iacētib9 q̄tuor ſignificat. Medic9 cū illo erect9 medio iacēte i palma quinq3 deſignat. Medi9 cū illis erect9 ſex ſignificat. Itē auricularis in palma extēſus ſeptē ſignificat. Medic9 eodē mō poſit9 in palma octo ſignificat. Medi9 ſimili mō poſit9 nouē ſignificat. Index q̄ vſq3 huc nil fecit p̄dicto mō poſit9 decē ſignificat. amplexu pollicis adiūct9 triginta ſiggnificat p quē numerū ſatis ↄgrue accipit merces cōiugatorū ꝓpter illoꝝ mollē amplexū: ⁊ vite dilectionē ⁊ cōcordiā. Pollex ſiqdem cū indice firmiter aſtrict9 ſexaginta ſignificat: p quē numerū ſatis cōpetenter accipit merces cōtinētiū. Graue eni ē ab āplexu ⁊ voluptuoſa dlectatiōe ⁊ cōſuetudine abſtinere. Vn̄ ſcriptū eſt. Nil conſuetudine maius. In dextera dicit centum. per quē numerū: q2 fit in dextera parte: vita celeſtis intelligitur. Nō immerito accipitur merces virginū: q2 in hac vita mūdā ⁊ immaculatā vitam ducentes: celeſtem ⁊ angelicam in quantum poſſunt ducunt.

Hinc potens nr̄i meritis opimis
Pectoris duros lapides repelle
Aſperū planans iter: & reflexos
Dirige calles.

¶ Et q2 tu talis es: o ſancte Ioannes potens repelle. i. remoue hinc idest inde: duros lapides idest in crudelitates noſtri pectoris meritis opimis idest fertilibus ⁊ magnis fecundis: planans iter aſperum. idest petroſum: dirige calles reflexos. idest curuos in peccatis ⁊ tortuoſos.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI GRA

Vt pius mundi ſator & redēptor
Mentibus pulſa liuione puris
Rite dignetur veniens ſacratos
Ponere greſſus.

Laudibus ciues celebrāt ſupni
Te deus ſimplex pariterq; trine
Supplices & nos veniā precamur
Parce redemptis. Amen.

¶ Ut piꝰ ſator: ⁊ dicit a ſerō ſeris. ſ. creator mūdi: ⁊ redēptor mētibꝰ puris pulſa liuiōe. i. liuore abiecta ⁊ venenoſa ſorde viciorū veniēs dignet ponere greſſus ſacratos. i. ſancta itinera: rite ideſt ſine offenſione.
¶ Supni ciues. i. celeſtes ā.. li celebrāt te laudibꝰ. o deꝰ ſimple.. ..ſubſtātia: ⁊ trine. ſ. i pſonꝭ parit n.. ſupplices. i. humiles: ꝓcamur vem.. ..dulgētiā: parce redēptis dimitt.. bis redēptis pctā nr̄a: q: redemiſti nos ſanguine tuo ꝓprio. amē. i. ſine ...e.

Carmen eſt trimetrū iambicum. Canitur in feſtis apoſtolorum petri & pauli: proſequitur ipſorum ..udes.

F..elix p oēs feſtū ..
Apoſtolorū ꝓpollet alacriter
Petri beati pauli ſacratiſſimi:
Quos xp̄s almo cōſecrauit ſāguine
Eccleſiarū deputauit principes.

¶ Hic laudat autor deū i cōmemoratiōe petri ⁊ pauli: q̄ ꝯputauit illos eſſe ꝑncipes eccl̄ie: ⁊ ptātē dedit illis ligādi atq; ſoluēdi vīcla pctoꝝ. Unū rogamꝰ eos vt reddāt nos deuotos fide ⁊ ſpe robuſtos: ⁊ repletos fōte gemine charitatis. impetrare ab eis viuere poſt mortē apl̄oꝝ. Feſtū felix. i. beatū vel letū: ꝓpollet alacriter. i. ioco ſe p̄alijs ſplēdet p oēs cardines. i. p oēs ptes mūdi apoſtolorū dico. ſ. beati petri ⁊ pauli ſacratiſſimi: quos apoſtolos xp̄s conſecrauit almo ſanguine: ⁊ deputauit ideſt conſtituit eos eſſe principes eccleſiarum.

Hi ſunt duæ oliuę corā domino
Et candelabra luce radiantia:
Præclara cœli duo luminaria
Fortia ſoluunt peccatorū vincula
Portas olympi reſerāt fidelibus.

¶ Hi ſunt due oliue ⁊ due arbores fructuoſe ⁊ redolētes ⁊ ſūt cādelabra luce radiātia corā dn̄o. ſ. lumine ꝟtutū. q: dn̄s nō poſuit eos ſub modio abſcōditos. ſꝫ ſup cādelabra. i. i maiore claritate. ſcilꝫ romana ciuitate: ⁊ duo ꝓclra lumiaria celi: ⁊ ſoluūt. i. rūpūt fortia vincula pctoꝝ: ⁊ reſerāt iſti duo. i. apiūt. portas olympi. i. celi fidelibꝰ. i. xp̄ianis.

Habēt ſupnā poteſtatē claudere
Sermone ſedes: & pādere ſplēdētia
Limina poli: ſuper alta ſidera:
Linguę eorū claues cœli factę ſunt:
Laruas repellūt vltra mūdi limitē.

¶ Et ipi. ſ. petrꝰ ⁊ paulꝰ hn̄t poteſtatē claudere ſupnas ſedes. i. celeſtes hn̄t poteſtatē claudere ſmone. i. ſolo verbo: ſicut clauſit ananie ⁊ ſaphire cū dexit petrꝰ. Pecunia tua tecū ſit. i. pctā tecū ſint i ..ditionē: ⁊ pādere. i. apire ſplēdētia lūina poli: ligue eoꝝ claues facte: ſūt: ſup alta ſidera. i. ſup oēs doctores eccl̄iaꝝ: ⁊ repellunt laruas. i. culturas idolatrie. Larua quoddā mōſtrū eſt: ⁊ .. .. .. a hois eſt vt pauorē inferat p q̄ſdā phātaſias nocturnas

FERDINANDVS

intelligimꝰ pctã q̃ apli repellũt ab eis q̃ eos ſequunt vltra limitẽ mũdi. i. extra ecclʹiam. Nota ꝙ aliud eſt latria a idolatria. q2 latria eſt ſumme veneratio nis cultꝰ ſoli deo adhibẽdꝰ. vel latria ẽ voluntaria ꝓfeſſio diuine maieſtatis. idolatria ꝟo eſt cultꝰ deo debitꝰ: creature exhibitꝰ. Et hec differẽtia ſolet aſſignari iter latria ⁊ idolatria: dulia ⁊ hyꝑdulia. de latria ⁊ idolatria q̃d ſit dictũ eſt. Dulia ꝟo eſt honoꝛ q̃ debet ſctis. Vñ de btã ꝟgine ſciẽdũ ꝙ inquãtũ eſt ꝑſona ſ[...]ã ei debet dulia: ſ3 inquãtũ eſt mater dei: debet ei hyꝑdulia. i. magna excell[...]a: q2 hyꝑdulia debet excellẽti: ſicut eſt caro xp̃i. Btã ꝟgo. crux xp̃i: q2 fuit i[...]rumẽtũ noſtre redẽptiõis. ⁊ cõcoꝛdat cũ dicentibꝰ: ꝙ eſt dulia maioꝛ ⁊ [...] .. de latria ⁊ dulia ⁊ differentijs habet in capitulo. Venerabiles imagi[...] [...]e cõſecratiõe diſtinctiõe. iij. in gloſa. Ibi poſitis. Item nota ꝙ idolũ al[...] q̃ñ [...]icit lignũ vel alia res ſic figurata: q̃ñq3 ꝟo dicit ꝯiunctũ ex imagine demone ꝑſidẽte. ⁊ ita ſumit ꝑ̃ma ad Coꝛin. viij. vbi dr̃: ꝙ idolũ nihil eſt. hactenꝰ cõmẽdauit authoꝛ vtrũq3. ſ. petrũ ⁊ paulũ: nõ vult tm̃modo petrũ cõmẽdare.

Petrꝰ beatꝰ catenarũ laqueos
Chriſto iubẽte rupit mirabiliter:
Cuſtos ouilis & doctor eccleſiæ
Paſtor & gregis cõſeruator ouiũ
Arcet luporũ truculentã rabiem.

Q[uo]d cũq3 viclis ſup terrã ſtrinxerit
Erit in aſtris religatum fortiter:
Et quod ſoluerit in terris arbitrio
Erit ſolutum ſuper cœli radium
In fine mundi iudex erit ſæculi.

Nõ impar paulꝰ huic doctor gẽtiũ
Electionis tẽplũ ſacratiſſimum:
In morte cõpar i corona ꝑ̃ticeps:
Ambo lucernæ: & decus eccleſiæ
In orbe claro coruſcãt vibramine.

O roma fœlix q̃ tãtorũ principũ
Es purpurata ꝑ̃cioſo ſanguine
Excedis oẽm mũdi pulchritudinẽ
Nõ laude tua ſed ſanctorũ meritis:
Quos cruẽtatis iugulaſti gladiis.

Beatꝰ petrꝰ rũpit laq̃os catenarũ [...] catene [...] manibus eius [...] angelũ nũciãtẽ: mirabilr̃. i. fortiter xp̃o iubẽte: et ipſe cuſtos ouilis ⁊ doctoꝛ fidelis eccl̃ie paſtoꝛ gregis xp̃iani: ⁊ cõſeruatoꝛ ouiũ fideliũ: arcet. i. repellat truculentam. i. crudelem rabiem.

Quodcũq3 viclis. i. ſentẽtijs ſtrinxerit. i. ligauerit ⁊ conſtringet: erit ligatũ aſtris. i. in celis ⁊ q̃d ſoluerit in terris arbitrio. i. iudicio ſuo erit ſolutũ ſuper radium ſolis vel celi: ⁊ erit iudex ſeculi in fine mundi.

Petrꝰ erat talis qualis ſupiꝰ oſtendit: ſ3 paulꝰ nõ ipar huic. ſ. petro equalis doctoꝛ gentiũ: ⁊ ſacratiſſimũ tẽplũ i. vas electiõis: ⁊ i moꝛte. i. in paſſione cõpar. i. eq̃lis huic: ⁊ i coꝛona ꝑ̃ticeps cõcoꝛs ambo illi lucerne ſunt ⁊ decus i. honoꝛ eccl̃ie: coruſcãt claro vibramine. i. magno ſplẽdoꝛe: ⁊ i oꝛbe. i. mũdo.

O roma felix. i. beata: q̃ purpurata i. decoꝛata ꝑ̃cioſo ſanguine hoꝝ q̃ paſſi ſunt tantoꝝ ꝑ̃ncipũ. i. tã magnoꝝ. ſ. petri ⁊ pauli: excedis. i. ſuperas omnẽ pulchritudinẽ mũdi: nõ tua laude: ſed meritis ſanctorum ideſt propter ſanctos quos iugulaſti. i. interfeciſti gladijs cruentatis ideſt ſanguinolentis: quia in te occiſi ſunt.

Vos ergo ſancti glorioſi martyres
Petre beate paule mundi lilium
Cœleſtis aulę triūphales milites
Precibus almis noſtris nos munite
Ab oib⁹ malis ferte ſuper ethera.

¶ Et quia habetis poteſtatē ligandi atq3 ſoluēdi: ergo O martyres glorioſi. i. petre ꝛ paule: lilium. i. ornamentū vel flos mundi ꝛ milites celeſtis aule triūphales. i. victorioſi: munite. i. defendite nos ab oibus malis nr̄is: almis precibus: et ferte nos ſuper ethera idest vſq3 ad ethereum celum.

Gloria deo patri per immēſa ſęcula
Sit tibi nate decus & imperium
Honor: poteſtas: ſanctoq3 ſpiritui
Sit trinitati ſalus indiuidua
Per infinita ſęculorū ſęcula. Amen.

¶ Gloria ſit deo patri per im[m]ēſa ſecula. i. per mutabilia ſecula: ꝛ [tibi] nate. i. fili dei viui: decus et imper[ium qui] imperas celoꝝ terre: ꝛ mari. ſit ti[bi ho]noꝛ ꝛ poteſtas ꝛ ſpirituiſancto indiuiſdua. i. inſeparabilis ſalus trinitati q̄ trinitas vnus deus eſt ſalus omniū gentium per infinita ſecula ſeculoꝝ. Amen.

[illegible] quale ſuper[illegible] ſed cacometrum.

Aurea luce & decore roſeo
Lux lucis oē pfudiſti ſcl'm
Decorās cœlos iclyto marty-
Hac ſacra die q̄ dat reis veniā. (rio.

¶ O lux lucis. i. fili⁹ patris. pfudiſti omē ſeculū. i. repleſti aurea luce. i. predicatione apoſtoloꝝ. Lumina aurea dicti ſunt apoſtoli ſapiētie proferētia ſplēdoꝛē ꝛ bonitatis ꝛ bone vite q̄bus nos illuminat: ꝛ decoꝛe roſeo. i. rubeo martyrio. tu dico decorans celos idest celeſtes creaturas inclito martyrio. i. nobili paſſione. hac ſacra die: ſcilicet in hac feſtiuitate. que dies dat veniam idest indulgentiam: reis idest peccatoribus.

Ianitor cœli doctor orbis pariter
Iudices ſęcli vera mundi lumina
Per crucē alter: alter enſe triūphās
Vitę ſenatum laureati poſſident.

¶ Ianitor celi. i. petrus oſtiarius: doctoꝛ orbis. i. predicatoꝛ mundi ſcilicet paulus pariter. i. ſimul ſunt iudices ꝛ ſunt vera lumina mūdi. alter idest petrus triūphās. i. vincens per crucem. alter. i. alius ſcilicet paulus triūphās enſe. laureati idest coronati: poſſident ſenatum. i. principatum vite eterne.

Iā bone paſtor pêtre clemēs accipe
Vota precantū & peccati vincula
Reſolue tibi poteſtate tradita
Qua cūctis celū v'bo claudis & apis

¶ Apoſtrophā facit ad petrum ſic dicēs. O petre bone paſtoꝛ clemēs accipe iā vota p̄catū. i. p̄ces: ꝛ reſolue vincula pctī: poteſtate tibi tradita a xp̄o: q̄ poteſtate: claudis ꝛ aperis celū. i. paradiſum: cūctis: verbo idest ſermone.

Doctor egregie paule mores iſtrue
Et mēte polū nos trāſferre ſatage
Donec perfectū largiatur plenius
Euacuato [illegible] parte gerimus.

¶ O paul[e] doctoꝛ egregie inſtrue. i. cōpone noſtros mores: et ſatage. i. laboꝛa: trāſferre nos mēte: polū. i. celeſtia mente cogitare: ꝛ q̄ in celis tota mēte deſi-

derare donec.i.quouſq̧ perfectũ in vtraq̧ parte.ſ.aīa ⁊ corpore largiatur.i.tribuat nobis in futuro:plenꝰ.i.deꝰ largiat:illo euacuato.i.penitus dimiſſo ſcʒ mortalitate:qđ gerimꝰ ex pte.i.in hoc corpe:quaſi in alia pte hoīs.i.in futuro glĩabit hō plenꝰ ⁊ pfectꝰ data ſibi imortalitate vtriuſq̧ partis.ſ.corpis ⁊ aīe.

Oliuæ binæ/pietatis vnicæ/
Fide deuotos/ſpe robuſtos maxīe
Fōte [illegible]pletos charitatis geminæ
Poſt [illegible]orte carnis ipetrate viuere.

¶ O bine.i.due oliue pietatis vnice.i.diuiſe vt vniꝰ amoris ipetrate.i.poſtulate a dō nos viuere duotos fide ⁊ robuſtos.i.firmos ſpe maxīe repletos fonte gemine charitatis.ſ.dilectionis poſt mortē carnis.i.ſeparationē corporis [illegible] primi impetrate viuere inq̧ dico [illegible] ⁊ anime.

Sit trinitati ſempiterna gloria:
Honor/poteſtas/atq̧ iubilatio/
In vnitate cui manet imperiũ.
Ex tūc & modo per æterna ſecula.

¶ Sēpiterna gloria.i.eterna glīa [illegible] trinitati in tribꝰ pſonis ⁊ honor ſit ei atq̧ iubilatio.i.laudatio ſit ei trinitati in vnitate.ſ.in vno deo cui trinitati:q̄ eſt vnꝰ deꝰ:manet iperiũ.⁊ ex tūc.i. [illegible]:⁊ mō i pñti p eterna ſecula.i.per oīa ſequentia. Amen.

Carmen eſt cacometrũ quale illud Luſtra ſex qui iam. Canitur in feſto ſanctorum angelorum.

Tibi xp̄e ſplēdor patris/vita/virtꝰ/cordiũ
In cōſpectu āgelorũ votis/voce/pſallimꝰ
Alternātes ꝯcrepādo melos damꝰ vocibꝰ

¶ In hoc hymno intendit author laudare dn̄ʒ.intēdit etiā in cōmemoratione ſcti michaelis gratia vel amore ipſiꝰ archāgeli collaudare oēs angelos:ſʒ maxime michaelē:q̄ eſt pnceps militie celeſtis. Rogat itaq̧ ⁊ pcatur vt oēs angeli nobis aſſiſtāt:⁊ demones a nobis repellāt:⁊ mūdos corde ⁊ corpe nos reddāt. O xp̄e q̄ es ſplēdor pr̄is vita ⁊ vtꝰ cordiũ:qr ſicut viuit corpꝰ p aīam:ita viuit aīa p xp̄m:pſallimꝰ tibi in conſpectu angeloꝝ votis ac vocibꝰ:vel corde:ore:⁊ voce:⁊ damꝰ melos.i.melodias:vocibꝰ nr̄is:ꝯcrepādo.i.reſonādo alternātes.i.vocibꝰ alternatis decātantes.

Collaudemus venerātes omnes cœli milites
Sed præcipue primatem cœleſtis exercitus
Michaelem in virtute conterentem zabulon

¶ Nos collaudemꝰ venerātes oēs celi milites.i.āgelos celi pcipue primatē celeſtis exercitꝰ.ſ.michaelē:cōterētem zabulō.i.diabolū in vtute crucis. Michael interptatur q̄s eſt vt deus:quaſi dicat q̄s eſt ita fortis vt deus noſter:q̄ creauit nos ad laudādũ ſe. Per hoc nomē michael oſtēdit ꝙ nullꝰ poteſt facere q̄ deꝰ facit.

Quo cuſtode procul pelle rex xp̄e piiſſime
Omne nefas inimici mūdo corde & opere
Paradiſo redde tuo nos ſola clementia

¶ Quo cuſtode ſcilicet michaele:o xp̄e piiſſime.i.fortiſſime ꝓcul pelle.i.abijce lōge oē nefas.i.oē peccatum inimici

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DE

mici ideſt diaboli: et redde nos ſola vel ſancta clementia tuo paradiſo ideſt in requiē. nos dico mundo factos corde ꝛ corpore. i. tam in aīa ꝗ̄ in corpore.

Gloriam patri melodis perſonemus vocibus
Gloriam chriſto canamus: gloriam paracleto
Qui de⁹ trin⁹ & vn⁹ extat ante ſęcula. Amen.

¶ Ex quo cuſtode.ſ. michaele. xp̄s expellat a nobis omne nefas inimici et faciat nos mūdos corde ꝛ corpore. ideo pſonemus gloriā patri vocibus melodis ideſt dulcedinis vel dulcibus m[el]odijs et canam⁹ gloriam chriſto ideſt eius filio ꝛ canamus ſimiliter eadem equalitate gloriam ideſt laudem et honorē paracleto ideſt ſpirituiſancto: q[ui] [ex]tat ideſt manet deus trinus inperſonis: ꝛ vnus in vnitate ſubſtantie: ante [ſecul]a ideſt ante omnia ſecula. Amen.

Carmen eſt ſapphicum mixtum adonico. Canitur in feſto angelorum quorum auxilium petit.

Chriſte ſanctorū decus angelorum
Rector humani generis & author.
Nobis eternum tribue benignus
Scandere cœlum.

¶ O xp̄e ſanctorū dec⁹ angelorū: ſctōꝝ dico ad differētiā malorū. Et nota ꝙ author facit hic inuocationē ad oēs et ſingulos bonos āgelos: rector hūani gnīs: et author: tu benign⁹. tribue nobis ſcandere. i. aſcendere celū. i. regnū eternū.

Angelum pacis michaelem ad iſtam
Cœlitus mittas rogitamus aulam.
Nobis vt crebro veniente creſcant
Proſpera cuncta.

¶ Rogitam⁹ mittas celit⁹ i. dirigas: ad iſtā aulā. i. eccleſiā michaelē angelū pacis: q̄ nos placet deo. Quoties magna nūciāt a deo: michael mittit̄. qn̄ ꝑ̄o maiora gabriel mittitur. vt marie: zacharie. Ad medelam raphael mittitur: vt thobie. ad hoc ergo mittatur. vt cuncta proſpera creſcant veniente michaele archangelo dei: crebro ideſt frequenter.

Angelus fortis gabriel vt hoſtem
Pellat antiquum volitet ab alto
Sepius templum veniens in iſtud
Nos miſeratus.

¶ Gabriel interp̄tat̄ fortis angel⁹. i. fortitudo dei: p q̄d intelligit̄ ꝙ fortis fuit ꝛ potēs ad defendēdū fortitudinē diaboli: p virtutē ſancte crucis. ꝛ gabriel fortis āgelus: volitet. i. volet: ab alto celo: vt pellat antiquum hoſtem. i. diabolum: gabriel dico veniens ſepius in iſtud templum. i. eccleſiam: miſeratus noſtri.

Angelum nobis medicum ſalutis
Mitte de cœlis raphaelem: vt omnes
Sanet ęgros pariterq; noſtros
Dirigat actus.

¶ O xp̄e mitte nobis āgelū raphaelē: medicū ſalutis nr̄e. Raphael īterp̄tat̄ medicina dei et ſignat xp̄s qui tulit nobis de celis me

dicinā. cuius gratia mūdati ſumus ab omni peccato: ꝛ liberati ab hoſte antiquo: vt ſanet ideſt curet nos omnes egrotos in mente: ꝛ dirigat actus noſtros ideſt noſtras operationes prauas ad bonam operationem.

Hinc dei noſtri genitrix maria
Totus & nobis chorus angelorum
Sem… aſſiſtat: ſimul: & beata
Con… tota.

ℭ Et quia facimus inuocationē angelorū: maria genitrix dei nrī: ꝛ totus chorus angelorū aſſiſtat ſemp. ideſt omni tempore: nobis omnibꝰ ꝛ tota concio beata ideſt …citus angelorum: nobis aſſiſtat ſimul: vt iſti intercedant pro nobis.

Pre…tet hoc nobis deitas beata
Patris ac nati paritercꝫ ſancti
Spiritus/ cuius reboat in omni
Gloria mundo. Amen.

ℭ Beata deitas. ſ. patris a… nati. i. filij: ꝛ ſpūſſancti pſtet i. tribuat nobis pariter hoc qđ pdictū eſt gloria cuiꝰ ſpi…ritus reboat ideſt perſonat omni mun… …men.

Carmen eſt dimetrum iambicum cacometrum. Canitur in feſto omnium ſanctorum: quorum omnium interceſſionem pro nobis implorat.

Chriſte redemptor omnium
Conſerua tuos famulos
Beatę ſemper virginis
Placatus ſanctis precibus.
Beata quocꝫ agmina
Cœleſtium ſpirituum
Pręterita pręſentia
Futura mala pellite.
Vates ęterni iudicis
Apoſtolicꝫ domini
Suppliciter expoſcimus
Saluari veſtris precibus.
Martyres dei inclyti
Confeſſoreſcꝫ lucidi
Veſtris orationibus
Nos ferte in cœleſtibus.
Chorus ſanctarum virginum
Monahorumcꝫ omnium
Simul cum ſanctis omnibus
Conſortes chriſti facite.

ℭ Hic facit inuocationē ad omnes ordines angelorū: ꝛ depcatur eos vt ipſi adſint nobis: ꝛ a nobis oīa vitia repellāt: ꝛ nos purificatos corde ꝛ corpore ꝛ ope ad celeſtia regna pducāt. ℭ O chriſte redēptor omniū ſcilicet fidelium: conſerua tuos famulos q̄ tibi famulantur: tu dico placatꝰ ſanctis pcibus beate marie virginis ꝛc̄. ℭ O beata agmina celeſtiū ſpirituum. ſcilicet angelorum pellite quocꝫ ideſt ſimiliter preterita mala ideſt vitia: preſentia ꝛ futura a nobis. ℭ Vates ideſt o vos prophete eterni iudicis ideſt chriſti: o apoſtoli domini expoſcimꝰ. i. deprecamur ſuppliciter ſaluari: veſtri precibus. ℭ O martyres dei incliti ideſt nobiles ꝛ electi: ꝛ confeſſores lucidi. i. caſti: ferte nos in celeſtibus regnis veſtris orationibus. ℭ Chorꝰ ſctārū v̄ginū ꝛ omniū monachorū. facite nos xpī cōſortes. i. pticipes celeſtis regni: … omnibus ſctis.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DE

Gentem auferte perfidam.
Credentium de finibus:
Vt christo laudes debitas
Perſoluamus alacriter.
Gloria patri ingenito
Eiuſq; vnigenito.
Vna cum ſancto ſpiritu
In ſempiterna ſecula. Amen.

IEſu ſaluator ſæculi
Redemptis ope ſubueni:
Et pia dei genitrix
Salutem poſce miſeris.

filio τ o pia dei genitrix: poſce. i. imp

Cœtus omnes angelice:
Patriarcharum cunei:
Et prophetarum merita
Nobis precentur veniam.
Baptiſta chriſti præuius
Et clauiger æthereus
Cum cæteris apoſtolis.
Nos ſoluant a nexu criminis.
Chorus ſacratus martyrum:
Confeſſio ſacerdotum:
Et virginalis caſtitas
Nos a peccatis abluat.
Electorum ſufragia
Omneſq; ciues cœlici
Annuant votis ſupplicum:
Et vitæ poſcant præmium.
Laus/honor/virtus/gloria
Deo patri & filio.
Santo ſimul paracleto
In ſempitarna ſecula. Amen.

¶ Auferte id eſt remouete gentē perfidam id eſt infidelem de finibus credentium: τ ad quid? vt perſoluamus alacriter id eſt ioco ſe chriſto laudes debitas.

¶ Gloria id eſt laus ſit ingenito patri eiuſq; vnigenito id eſt filio ieſu chriſto vna id eſt pariter cum ſancto ſpiritu: in ſempiterna ſecula. Amen

¶ Hymnus iſte continuatur ſu[...] ri: ſic dixi. O chriſte conſerua tu[...] mulos: τ bene debes quia redemiſti nos. O ieſu ſaluator ſeculi ſubueni. i. ſuccurre redēptis ope. ſcilicet tuo au[...] ſalutem animarū: nobis miſeris.

¶ Omnes angelici cetus id eſt omnis angelorum ſocietas ſeu exercitus cunei id eſt chori patriarcharum: τ merita prophetarum precentur id eſt poſtulent vel impetrent nobis veniam id eſt indulgentiam peccatorum.

¶ Baptiſta ioānes preuius id eſt precurſor chriſti τ clauiger. ſcilicet petrus etherus id eſt celeſtis: cū ceteris apoſtolis: ſoluat nos a nexu criminis id eſt a vinculis peccatorum.

¶ Sacratus chorus id eſt ſacer cetus martyrum. τ confeſſio ſacerdotum. i. iuſtorū τ caſtitas virginalis id eſt virginum abluant nos a peccatis.

¶ Suffragia id eſt patrocinia electorum vel monachorum: τ omnes celici id eſt celi ciues angeli annuant. i. faueant votis id eſt precibus ſupplicum id eſt humilium: vt poſcat id eſt inpetrent premium vite eterne.

¶ Laus honor virtus τ gloria ſint deo patri τ filio ſimul ſancto paracleto in ſempiterna ſecula. Amen.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur in feſto diui Martini: cuius laudes proſequitur.

De ſancto Martino.

Rex chriſte martini decus
Hic laus tua tu illius
Tu nos in hunc te colere
Quin ipſum in te tribue.

¶ Author commendat et laudat deū de cōuerſione ꝛ habitu beati martini qꝛ hic pauper ꝛ modic⁹ celū diues ingredit qꝛ ꝑ cōſtātiā fidei ꝛ cōfeſſionem trinitatis meruit fieri ſuſcitator trium mortuoꝝ quoꝝ aīe detinebantur clauſe in inferno. Rogat itaqꝫ dn̄m. vt ſicut per confeſſionē ſctē trinitatis tres mortuos ſuſcitauit ab inferno: ita ſuſcitet n[illegible] a peccato: ꝛ ſicut induit pauperē parte ſue chlamydis ſic nos induat iuſti[illegible]. O xp̄e rex eterne: dec⁹.i. honor martini: hic.i. martinus eſt tua laus: [illegible]alus illius martini. tu tribue nos colere te: in hūc.ſ. martinum: quin.i. [illegible]per: tribue nobis ipſum martinum colere in te chriſto.

Qui das per orbis cardines
Quod gemma fulget præſulum
Da quos premunt culpę graue[s]
Soluat per ingens meritum.

¶ Tu qui das q̄ martinus gēma exiſtens preſulū.i. epiſcopoꝝ ꝛ ſacerdotū fulget.i. ſplendet per cardines.i.ꝑ angulos orbis.i.ꝑ quattuor partes mun[illegible] vt martin⁹ ſoluat per inges meritum nos quos graues culpe idest criminalia peccata: premunt idest detinent.

En pauper hic & modicus
Cœlum diues ingreditur:
Cœli cohortes obuiant
Linguæ. tribus. gentes ouant.

¶ En.i. ecce. hic.ſ. martin⁹ paup in diuitijs: ꝛ modic⁹.ſ. in pſona corporis: diues i ꝟtutib⁹ aſcēdo de mūdo: ingredit celū: cohortes.i. exercit⁹ celi: obuiant ei lingue.ſ. oēs trib⁹ iſrael.ſ. iudei: gentes.i. gētiles ouāt.i. applaudunt.

Vt vita fulget tranſitus
Cœlis & aruo ſplendidus
Gaudere cunctis pium eſt
Cunctis ſalus ſit hęc dies.

¶ Ut ꝓ ſicut: vita illi⁹ ſic trāſit⁹.i. obitus eius: fulget.i. reſplendet: celis.i. in celo ꝛ in aruo.i. in terra ſeu in mūdo. tranſitus dico ſplendidus. et ideo qꝛ fulget: pium eſt gaudere cunctis hominibus: et hic dies.i. hoc feſtum ſit ſalus cunctis idest omnibus.

Sit trinitati gloria
Martinus vt confeſſus eſt:
Cuius fidem per opera
In nos & ipſe roboret

¶ Sit gloria trinitati ſcilicet patri et filio ꝛ ſpiritui ſancto: vt pro ſicut: martinus confeſſus eſt ſcilicet fide et opere fidem cuius martini: ꝛ ipſe de⁹ roboret in nobis.

Martine par apoſtolis
Feſtum colentes tu foue
Qui viuere diſcipulis
Vis aut mori nos reſpice.

¶ In hoc hymno commēdat author beatū Martinū ꝑ conſtātiā fidei eius quā habuit in ſuſcitatiōe triū mortuorum. O martine par apoſtolis.i. equalis i triū mortuoꝝ ſuſcitatione: qꝛ tres mortuos ſuſcitauit vt apl̄i: ꝛ qꝛ glob⁹ igneus.i. ſpūſſctūs deſcēdit ſup eum: tu foue.i. reſuſcita a peccato: colētes tuū feſtum: qui vis viuere aut mori diſcipulis.i. ad vtilitatem diſcipulorum: quia

…XANDER PP VI VALENTINVS … FERDINANDVS DEI

nec mori timuit: nec viuere recuſauit. Unde et ipſe effundens orationem apud dominum ait: O domine ſi adhuc populo tuo ſum neceſſarius: non recuſo laborem. Fiat voluntas tua: quia nec viuere nec mori recuſaſti. ideo reſpice nos: vt tuis meritis et precibus mundo corde et caſto corpore exiſtē-tes: aulam celi ingredi mereamur: ſicut feciſti in tempore tuo prelatos eccleſie famulos.

Fac nunc quod olim geſſeras:
Nunc preſules clarifica:
Auge decus eccleſiæ:
Fraudes elide ſathane.

O martine fac. i. effice: nūc hoc preſente tempore. ſcilicet nos eſſe [iu]ſtos quod ieſſeras. i. feceras olim pr[edi]cando: clarifica ideſt illumina: nu[nc] [pre]ſules eccleſie ideſt prelatos: auge [de]cus eccleſie: et elide ideſt frange v[illegible]e prime fraudes ſathane ideſt diaboli aduerſarij.

Qui ter chaos euiſceras
Merſos reato ſuſcita:
D[illegible]eras v[illegible]nydem
Nos indue iuſticiam:

Tu q̄ euiſceras pro euiſceraſti ideſt e[illegible]uaſti: chaos ideſt infernum: ter. i. tres mortuos ſuſcitaſti. Tu qui ter intraſti in infernum reſuſcitando tres mortuos ſuſcita nos merſos. i. mortuos: reatu ideſt culpa per peccatum primi parētis. ſcilicet ade et ꝓpria culpa: vt pro ſicut: diuiſeras chlamidē pauperi: ſic indue nos iuſticiam.

Vt ſpecialis gratie
Quondam recorderis tue
Monaſtico nunc ordini
Iam pene lapſo ſubueni.

O martine ſubueni ideſt ſuccurre: monaſtico ordini ideſt ordini monachorū: iam lapſo ideſt relapſo in peccatis. pene ideſt fere: et ad quid: vt recorderis quondā tue ſpecialis gratie.

Carmen eſt dimetrum iambicum cacometrum. Canitur in feſtis apoſtolorum: quorum poteſtatem a chriſto traditam narrat.

EXultet cœlum laudibus:
Reſultet terra gaudiis:
Apoſtolorum gloria
Sacra canunt ſolemnia.

In hoc hymno facit author inuocationem ad apoſtolos: vt ipſi ꝓ nobis deprecentur: et ſuis precibus a nobis vitia repellant: vt deus venientes ad iudiciū: ne ꝓ reatu nos puniat: ſed repletos eternis gaudijs faciat. Et nota ꝙ dies iudicij nō dicit ideo ꝙ tūc erit dies: ſed apparebunt omnia nobis tanꝗ in die: celū. i. celeſtis curia exultet. i. gaudeat laudib᷒: terra. i. terreni. ſ. homines: reſultet gaudijs: hoies canūt. i. laudant ſacra ſolēnia glīa apoſtolorū.

Vos ſecli iuſti iudices
Et vera mundi lumina
Votis precamur cordium
Audite preces ſupplicum.

Uos apoſtoli et iuſti iudices ſecli ideſt ſeculi: et vera lumina mūdi: quia totus mūdus illuminatur predicatione: p̄camur vos votis cordiū. i. p̄cib᷒ cordis audite p̄ces ſupplicū. i. hūiliū.

In feſtis apoſtolorum.

Qui cœlum verbo clauditis
Seraſq; eius ſoluitis
Nos a peccatis omnibus
Soluite iuſſu queſumus.

Quo[illegible]m pręcepto ſubditur
Salu[illegible] langor omnium:
San[illegible] egros moribus
[illegible]eddentes virtutibus:

Vt cum iudex aduenerit
Chriſtus in fine ſęculi
Nos ſempiternis gaudiis
Faciat eſſe compotes.

¶ Qui clauditis ſcilicet peccatoribus celum verbo ideſt ſermone: ꝛ ſoluitis bonis ſeras ideſt clauſuras eius: queſumus ideſt precamur vos ſoluite. i. abſoluite nos a peccatis omnibus: iuſſu ideſt precepto.
¶ Precepto quorum ſcilicet apoſtolorum: ſalus ideſt ſanitas: ꝛ langor ideſt infirmitas omnium hominum ſubditur ſanate egros ideſt peccatores: moribus ideſt prauis cogitationibus ꝛ voluntate mala peccandi: redentes nos virtutibus ideſt operationibus virtuoſis.
¶ Et rogamus vos: vt cū chriſtus in [illegible] eſſe compotes ſempiternis gaudijs.

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur in feſtis apoſtolorum: quorum laudes enumerat.

Eterna chriſti munera
Apoſtolorum gloria
Laudes canentes debitas
Lętis canamus mentibus.

¶ Hymnus iſte continuatur ſuperiori. ſcilicet. Exultet celum laudibus. Nos canentes debitas laudes: chriſto in honore apoſtolorum. canamus letis mentibus ideſt iocundis gloria ideſt ad gloriam apoſtolorum: eterna munera ideſt dona chriſti que ſua pietate nobis largitus eſt.

Eccleſiarum principes.
Belli triumphales duces
cœleſtis aulę milites
Et vera mundi lumina.

¶ Iſti ſut principes eccleſiarum: iſti ſunt triumphales duces belli ideſt triumphantes. Iſti ſunt milites celeſtis aule ideſt palatij. ꝛ ſunt vera mūdi lumina: quia predicatione illorum illuminatus eſt mundus.

Deuota ſanctorum fides
Inuicta ſpes credentium
Perfecta chriſti charitas
Mundi triumphat principem.

¶ Fides deuota ſanctorum ideſt obediens inuicta ſpes credentium. perfecta chriſti charitas ideſt amor: triūphat ideſt ſuperat: principem mundi ideſt diabolū. Unde venit princeps mundi huius ꝛ in me non habet quicq̃.

ALEXANDER PP VI VALENTINUS FERDINANDUS DEI GRA

In his paterna gloria:
In his voluntas ſpiritus:
Exultat in his filius:
Cœlum repletur gaudiis.

Te nūc redēptor queſumus
Vt ipſorum conſortio
Iungas precantes ſeruulos
In ſempiterna ſecula. Amen.

¶ Paterna gloria exultat in his: ſcilicet apoſtolis voluntas ſpiritusſancti exultat in his: filius exultet in his quid dicam: per ſingula celum repletur gaudijs.
¶ O redemptor queſumus te nūc id eſt in preſenti: vt iungas precantes ſeruulos conſortio ipſorum. ſcili[cet] apoſtolorum in ſempiterna ſecula [A]mē.

Carmen eſt aſclepiadeum mixtum gliconico. Canitur in f[eſtis] plurimorum martyrum.

SCtōrū meritis inclita gaudia
Pāgam[us] ſoti[j] geſtaq[ue] fortia
Na[m] glicit anim[us] p[ro]mere cā[n]ti-
Victorū genus optimū. (bus

¶ In hoc hymno laudat author deū in commemoratione ſanctorū martyrū [qui] mūdū cū pōpis ſuis ⁊ cū vitijs ⁊ cōcupiſcētijs ſuis dimiſerūt ⁊ ſpreuerunt Unde in terris laudantur et in celis honorantur. intendit itaq[ue] rogare deum vt nos ſuos famulos iungat conſortio ſanctorū martyrū. O ſocij pangamus id eſt cantemus: inclyta gaudia id eſt preclara meritis ſanctorum: ⁊ fortia geſta eorum: nā animus gliſcit id eſt cupit vel gaudet promere id eſt laudare cum cantibus optimum genus victorum id eſt martyrum.

Hi ſūt q[uo]s retinēs mūd[us] inhorruit
Ipſum nā ſterili flore peraridum
Spreuere penitus: teq[ue] ſecuti ſunt
Rex chriſte bone cœlitus:

¶ Hi ſunt martyres quos mundus retinens id eſt dum viuerent in mundo: in horruit id eſt odio habuit: nam ipſi martyres ſpreuere penitus ipſum ſcilicet mundum peraridum id eſt valde ſiccum: flore ſterili id eſt nō fructuoſo: ⁊ ſecuti ſunt celitus id eſt diuinitus te: o chriſte bone rex.

Hi pro te furias atq[ue] ferocia
Calcarūt omnia ſeuaq[ue] verbera:
Ceſſit his lacerans fortiter vngula:
Nec carpſit penetralia.

¶ Hi martyres calcarunt id eſt ſuſtinuerūt: paſſi ſunt ⁊ vicerunt pro te furias id eſt inſidias infideliū: atq[ue] omnia verbera fortia id eſt crudelia ⁊ ſeua id eſt iniuſte illata. ⁊ vngula. i. quoddam genus tormenti: ceſſit id eſt locū dedit: his martyribus. lacerans id eſt puniens fortiter: vltra queuis tormenta. nec pro non: ſed ⁊ non carpſit penetralia martyrum vel apoſtolorū id eſt non fuerunt fracta vel diuiſa eorum viſcera. ⁊ hoc virtute dei: quia virtus dei erat in eis. vel non carpſit penetralia id eſt intima eorū et non potuerūt tormentorum generibus a propoſito ſancto retrahi.

FERDINANDUS ... VALENTINUS ... DEI GRA...

Ceduntur gladiis more bidentū:
Nō murmur reſonat: nō q̄rimōia:
Sed corde tacito mēs bene cōſcia
Conſeruat patientiam.

¶ Ipſi ceduntur ideſt iugulātur gladijs crudelibus more bidentium ideſt conſuetudine ouium murmur eorum non reſonat: non querimonia ideſt lamentatio non auditur : ſed mens bene conſcia ideſt boni meriti : conſeruat patientiam tacito corde : quia fortes patie[illegible]es ꝛ firmi erant pro fide chriſti bello.

Q[illegible] vox/q̄ poterit līgua retexere
[illegible] tu martyribꝰ munera p̄pas:
[illegible]ubri nā fluido ſanguīe laureis
Ditantur bene fulgidis.

¶ Et quia omnia hec pro chriſti nomine patiebantur: igitur que vox, ꝛ q̄ lingua poterit retexere ideſt dicere: vel explicare munera. i. dona q̄ tu mar[illegible]ribus preparas / nam ipſi rubri ideſt rubei fluido ideſt fluente ſanguine ditantur ideſt coronantur: laureis ideſt coronis bene fulgidis.

Te ſūma deitas vnaq[ue] poſcimus
Vt culpas abluas/noxia ſubtrahas
Des pacē famulis/nos q[uo]q[ue] gloriā
Per cuncta tibi ſęcula. Amen.

¶ O ſumma deitas nos ſupplices. [illegible] ideſt rog[illegible] te[illegible] vt abluas ideſt deleas culpas noſtras ideſt peccata nr̄a : ꝛ ſubtrahas noxia ideſt ipſa peccata a nobis. ꝛ des pacē famulis tuis. quoq[ue]. ideſt ſimiliter nos omnes demus gloriam tibi ideſt ad honorem tuū per cūcta ſecula. Amen.

Carmē eſt quale illud Primo dierū. Canitur in feſto martyrum.

Rex glorioſe martyrum
Corona confitentium
Qui reſpuentes terrena
Perducis ad cœleſtia.

¶ Materia huius hymni eſt inuocare regem martyrum. vt dirigat ad nos aures ſue clementie ꝛ quod delinquimus propter merita ſanctorum i quorum commemoratione preſens hymnus cantatur. parcere vel ignoſcere dignetur. O glorioſe rex martyrum corona. i. brauium ꝛ merces confitentium nomen tuum. qui perducis reſpuentes terrena. ad celeſtia regna.

Aurem benignam protinus
Appone noſtris vocibus.
Trophea ſacra pangimus
Ignoſce quod delinquimus

¶ Tu appone aurem tuam benignā. protinus ideſt ſtatim noſtris vocibus et ignoſce quod delinquimus. qui pāgimus ſacra trophea ideſt victorias martyrum.

Tu vincis in martyribus
Parcendo confeſſoribus:
Tu vince noſtra crimina
Donando indulgentiam.

¶ Tu vincis ſeuiciam tyrannorum in martyribus. parcendo confeſſoribus quia non vis vt per martyrium finiāt vitam ſuam: tu vince ideſt deſtrue noſtra crimina donando nobis indulgē tiā. q[uia] tu non vis mortem peccatoris.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI GRA

Carmē eſt quale illud Primo dierum. Canitur in feſto vnius martyris: cuius laudem narrat.

Deus tuorum militum
Sors & corona premium:
Laudes canentes martyris
Abſolue nexu criminis.

O deus tu ſors ideſt pars tuorum militum ideſt hereditas. vnde dauid: Dominus pars hereditatis mee: ⁊ corona⁊ premium: quia tu ſecundū merito tribuis mercedem: abſol[ue] nos nexu criminis ideſt laqueo pec[cat]or[um] nos dico canentes laudes martyris cuius hodie feſtum celebratur.

[H]ic nempe mundi gaudia:
Et blandimenta noxia:
Caduca rite deputans
Peruenit ad celeſtia.

Hic martyr deputans ideſt iu[di]cans vel eſtimās: rite ideſt recta gau[di]a mudi: ⁊ blandimenta eſſe noxia ⁊ caduca: peruenit nempe ideſt certe [ad ce]leſtia regna.

Pœnas cucurrit fortiter
Et ſuſtulit viriliter
Pro te effundens ſanguinem:
Aeterna dona poſſidet.

Et ipſe cucurrit fortiter ideſt conſtans forti animo: penas ideſt tormēta huius mundi tranſiuit ⁊ ſuſtulit. i. ſuſtinuit illas penas viriliter effundens ſanguinē ſuum. ⁊ ideo poſſidet eterna dona.

Ob hoc: precatu ſupplices
Te poſcimus piiſſime
In hoc triumpho martyris
Dimitte noxam ſeruulis.

Ob hoc ideſt propter hoc: quia propter ſanguinem fudit: o piiſſime pat[er] nos ſupplices poſcimus ideſt precamur te precatu ideſt precibus humilibus; in hoc triumpho ideſt in hac victoria martyris: dimite noxam ideſt. culpam ſeruulis.

Martyr dei: qui vnicum
Patris ſequendo filiū.
Victis triūphās hoſtib⁹:
Victor fruens celeſtibus.

Materia huius hymni eſt vt relictis delectationibus ⁊ vanitatib⁹ huius ſeculi bona opera exercendo deum conſequamur. O martyr dei: qui fuiſti victor: victis hoſtibus: tu dico triumphans ſequedo vnicum filium patris es modo fruens celeſtibus bonis.

Tui precatus munere
Noſtrum reatum dilue
Arcens mali contagium
Vite remouens tedium.

Et quia tantis bonis frueris dilue ideſt extingue: reatum ideſt peccatum noſtrum tu dico arcens contagium mali ideſt diaboli: remouens tedium vite ſcilicet famem. ſitim: nuditatem. frigus: ſcilicet donando nobis temporalia neceſſaria.

In feſto confeſſorum.

Soluta ſunt iam vincula
Tui ſacrati corporis
Nos ſolue vinclis ſęculi
Amore filii dei.]

¶ Et quia vincula tui ſacrati corporis ſunt iam ſoluta a nexibus huius ſeculi diſſoluti: et es cum chriſto: ſic & ſolue nos a vinclis ſeculi ideſt abſolue nos a peccatis tuis precabꝰ. et hoc amore filij dei.

Carmen eſt quale illud Nocte ſurgentes. Canitur in feſto cõfeſſorũ.

Iſte confeſſor domini ſacratus
Feſta plebs cuius celebrat per orbem
Hoc die lętus meruit ſecreta
Scandere cœli.

¶ Materia huius hymni eſt ꝙ totis viribus deum ſuper omnia laudare debemus. Intẽdit etiã author in hoc hymno tractare de aſcenſione illius cõfeſſoris i cuiꝰ memoria preſens hymnꝰ totis laudibꝰ celebratur. Iſte cõfeſſor dñi ſacratus a dño letus ideſt exultãs meruit hodie.i.in h[...]ſcandere.i.aſcendere: ſecreta celi ideſt ad celos feſta cuius ſancti: plebs deuo[...]

Qui pius: prudẽs: humilis: pudicus
Sobrius: caſtus: fuit & quietus:
Vita dum preſens vegetauit eius
Corporis artus.

¶ Qui.ſ.confeſſor fuit caſtus corpore & in aĩa: piꝰ.i.ſctũs et miſericors: prudẽs.i.humilis pudicꝰ in verbis: ſobriꝰ in cibis: & quietus.i.trãquillus dũ ideſt donec: vegetauit.i.nutriuit: artus.i.mẽbra corporis eius preſens vita.i. quando erat in hoc ſeculo.

Ad ſacrum cuius tumulum frequenter
Membra languentum: modo ſanitati
Quolibet morbo fuerint grauata
Reſtituuntur.

¶ Ad ſacrum tumulum: cuius confeſſoris membra languentum ideſt egrotantium: reſtituuntur modo ideſt preſenti ſanitati ideſt ſaluti frequẽter quolibet morbo ideſt a quacunqꝫ infirmitate illa membra fuerint grauata.

Vnde nunc noſter chorus in honore
Ipſius hymnum canit hunc libenter:
Vt piis eius meritis iuuemur
Omne per ęuum.

¶ Unde nunc noſter chorus noſtrorum fratrum canit hũc hymnum in honore ipſiꝰ confeſſoris: libenter ideſt voluntarie. & ad quid canimꝰ: vt iuuemur piis meritis ideſt patrociniis et orationibus eius per omne euum ideſt per cuncta ſecula.

Sit laus illi decus atqꝫ virtus:
Qui ſupra cœli reſidens cacumen
Totius mundi machinam gubernat
Trinus & vnus. Amen.

¶ Sit laus.i.gl'ia decꝰ.i.honor atqꝫ virtꝰ ſemper erit illi deo ꝙ reſidẽs ſupra cacumẽ.i.ſupra altitudinẽ celi: trinꝰ in pſonis et vnꝰ i eſſentia gubernat machinã.i.fabricã totiꝰ mundi.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI

In natalitiis virginum

Carmen eſt quale illud Primo dierum. Canitur in feſto virgi-
num in quarum laude verſatur.

¶ In hoc hymno laudat author deū
in cōmemoratione ſanctarū virginū:
que domādo fragilē ſexum meruerūt
ſcādere ſecreta celi. Rogat itaq; deū:
vt neſciamꝰ vulnera corrupti[onis] eiꝰ
O ieſu corona virginū quem.i. [m]ater

IEſu corona virginum
Quem mater illa concepit
Quę ſola virgo parturit
Hęc vota clemens accipe.

illa mirabilis:concepit.ſ.ſancta maria:que ſola mater inter alias virg[ines] par-
turit tu clemens accipe ideſt ſuſcipe hec vota noſtra ideſt has preces.

Qui paſcis inter lilia
Septus choreis virginum
Sponſus decorans gloria
Sponſiſq; reddens premia.

¶ Tu qui paſcis ideſt letaris: in
lilia ideſt bona opera: ſeptus ideſt cir
cundatus:choreis ideſt ordinibus vir
ginum: ⁊ es decorans ideſt coronās:
[spo]nſus glīa ⁊ reddēs ſpōſis premia.

Quocunq; pergis: virgines
Sequuntur:atq; laudibus
Poſt te canentes curſitant:
Hymnoſq; dulces perſonant.

¶ Quocūq; ideſt ad quēcūq; locum
pergis:ille virgines ſequūtur te: atq;
canentes: curſitant ideſt currunt poſt
te laudibus: q; pro ⁊ perſonāt:dulces
hymnos ideſt laudes.

Te deprecamur largius
Noſtris adauge ſenſibus
Neſcire prorſus omnia
Corruptionis vulnera.

¶ Et quia virgines pſonant tibi lau
des precamur te: adauge largiꝰ ideſt
augmēta amplius noſtris ſenſibus:
et da prorſus ideſt omnino nobis om
nibus neſcire vulnera corruptionis.

Carmen eſt quale illud Nocte ſurgentes. Canitur ſicut ſuperius
in feſtis ſanctarum virginum.

¶ Materia huiꝰ hymni eſt cane-
re deo laudes: ⁊ ſeq̄ veſtigia eiꝰ. Cō
memoratio ſanctaꝝ virginū agitur
in iſto hymno. O proles.i.o fili ma
rie ꝟginis. ⁊ O opifex.i.creator ma
tris quē ſcilicet te ꝟgo maria geſ-

VIrginis ꝓles opifexq; mr̄is
Virgo quē geſſit pepitq; ꝟgo:
Virginis feſtū canimꝰ tropheū:
Accipe votum.

ſit.i.portauit:virgo.ſ.maria peperit.i.parturit. nos canimus feſtum virginis
tropheum.i.victoriam.⁊ ideo accipe.i.ſuſcipe votum ideſt preces noſtras.

Hæc tua virgo duplici beata
Sorte dum geſtit fragilē domare
Corporis ſexum:domuit cruentū
Corpore ſeclum.

¶ Hec tua virgo eſt btā duplici ſorte
ſcʒ caſtitate: ꝟginitate:et martyrio dū
geſtit.i.deſiderauit domare.i. macera
re fragilē ſexum.ſ.femineum: quia ſe-
xus fragilis eſt. ⁊ illa domuit ideſt de-
uicit cruētum ideſt ſanguinolentum
vel crudelem ſeclum ideſt diabolum corpore.

In dedicatione eccleſiæ.

Vñ nec mortē nēc amica mortis
Sęua penarū genera paueſcens
Sangine fuſo meruit ſecreta
Scandere cœli.

¶ Vñ q; domuit fragilē ſexū. ſ.corp⁹ ſuū:nec ꝓ et ꝛ nō:nō fuit paueſcens.i. timēs mortē: nec ſeua genera penaꝝ: nec fuit amica morti.i.diaboli vel peccati.ꝛ ideo ſanguine fuſo. i.cōſumato martyrio:ipſa virgo meruit ſcandere.i.aſcendere:ſecreta celi.ideſt ad celos.

Hu[illegible] obtētu deus alme noſtris
Par[illegible] iam culpis vitia remittens:
[illegible] tibi puri reſonemus almū
[illegible]toris hymnum.

¶ Et q; meruit ſcandere celū o alme deus parce iā culpis.i.peccatis:obtētu.i.prece vel oratione huius virginis vitia remittēs:quo pro: vt nos puri.i. caſti. reſonemus almū hymnū. i.canticum. i.cantem⁹ ſanctam laudem tibi ideſt ad honorem tuum. Gloria tibi domine qui natus:

Carmē eſt cacometrū q̄le illd̄ [illegible] Cantus i dedicatiōe eccl'ię.

¶ In hac commemoratiōe celeſtis ieruſalē autor laudat deū: qui hoc ſacro tēplo infūdit iugiter ſuā bñdictionē:q̄ propter rogare deū debem⁹:vt in hoc tēplo ſctō ſuo oēs ꝓmereamur acquirere eterna bona ꝛ adepta cū ſuis ſctis perhniter poſſidere.

VRbs beata ieruſalem dicta pacis viſio
Quæ cōſtruit᷑ in celis viuis ex lapidib⁹
Et angelicis coornata vt ſpōſata comite

Jerl'm beata vrbs.i.ciuitas celeſtis cōſtituta vel cōſtructa de aiab⁹ ſctōꝝ:q̄ ſunt viui lapides:eſt dicta.i.interpꝛtata viſio pacis:q̄ ierl'm cōſtruit᷑ in celis ex viuis lapidibus. i.ſctis aiabus. ſcti qui ſunt viui lapides.illa dico coornata.ſ.angelis vt ſpōſata.i.ſpōſa:comite.i. ſpōſo.ideſt ſicut mulier ornata eſt viro.ideſt ſponſo:ita eccleſia chriſto.

Noua veniens e cœlo nuptiali thalamo
Preparata vt ſponſata copuletur domino
Plateę & muri eius ex auro puriſſimo.

¶ Iſta noua ſpōſa. i. ſctā eccl'ia veniens celo. i.xp̄o iſta dico ꝑparata nuptiali i.v̄ginali:thalamo vel lecto.i.lauacro baptiſmatis vt ꝓ ſicut:ſpōſata copulet᷑.i.cōiuget᷑ dño plateę.i.vite.ſ.perfecti ambulātes in vijs dñi:ꝛ muri.i.ꝑdicatores illius ſpōſe ſunt:ex auro puriſſimo.i.ex ſplēdore ſanctorum qui ſplendidi efficiuntur vt aurum puriſſimum.

Tonſionibus/preſſuris expoliti lapides
Suiſq; aptantur locis per manus artificis
Diſponuntur permanſuri ſacris edificiis.

¶ Lapides. i.ſancti martyres:expoliti ideſt aptati ad edificandum tonſionib⁹ ideſt perſecutionibus ꝛ afflicti preſſuris ideſt tribulationibus. Sicut lapides in muro ſunt edificati: ita anime ſanctorum ſunt ordinate in paradiſo:q; pro ꝛ:aptantur ideſt ordinantur: vel diſponuntur ſuis locis:per man⁹ artificis.i.per manus filij dei. lapides dico permāſuri ſacris edificijs ideſt celeſtibus edificijs.

ALEXANDER PP VI ... FERDINANDVS ...

In dedicatione eccleſie.

Portē nitent margaritis aditis patentibus
Et virtute meritorum: illuc introducitur
Oīs qui ꝑ xp̄i nomine in hoc mūdo p̄mit.

¶ Porte. ſ. illi⁹ tēpli: nitēt i. ſplēdēt margaritis. i. virtutib⁹: aditis liminib⁹ vel introitu: patētib⁹. i. aptis: ois. i. xp̄ian⁹: q̄ ꝑ xp̄i noie p̄mit. i. cruciat in hoc mūdo. i. in hoc ſeculo: introducit illuc. i. in celeſtē ieruſalē virtute meritorū. i. bonorū operum ſuorum.

Angularis fundamētū lapis xp̄s miſſus eſt
Qui compage parietis in vtroq; nectitur:
Quē ſctā ſiō ſuſcepit: in quo credēs ꝑ manet.

¶ Xp̄s dr lapis a[illegible]aris: q2 a iudeis fuit rep[illegible]at⁹. Vn̄ dauid. Lapidē [illegible] reprobauerūt edificāte[illegible] Vn̄ duos populos in [illegible] coniūxit. ſ. iudaicū z gētilē: q̄ xp̄s fili⁹ pduxit nos ad eternā beatitudinē ſummi regis. i. dei patris. xp̄s fundamētū toti⁹ eccleſie: miſſus eſt a patre: vel eſt factus lapis angularis: q̄ lapis nectitur. [illegible]iūgit cōpage. i. cōiunctione parietis: in vtroq;. i. in duob⁹ p[illegible]lis. ſ. in i[illegible]o z gētili quē ſcʒ xp̄m ſion ſuſcepit [illegible] ecclīa ver[illegible]ulatio: in quo. ſ. in xp̄o: vel eccleſia credēs ideſt xp̄ianus q̄ credit: per manet firmiter ſtat. ſcʒ in fide ſancte eccleſie.

Omnis illa deo ſacro & dilecta ciuitas
Plena modulis in laude cānore iubilo
Trinū deū vnū quoq; cū fauore predicat.

¶ Omnis illa ciuitas. i. eccleſia militās: deo. i. ad honorē dei eſt ſacra. i. ſacrata z dilecta. i. amata a deo: z plena modulis. i. cantilenis angelorū in laude dei z canore. i. cātu: vel canore iubilo. i. duplici exultatione. Jubil⁹ eſt gaudiū illud q̄d eſt interi⁹ in homine: q̄d omnino nō poteſt referri nec omnino tacet pre animi exultatione. z ſctā eccleſia predicat trinum deū. ſcʒ in pſonis: quoq; ꝑ z: vnū in ſubſtātia vel eſſentia: cū fauore. i. cū p̄ce.

Hoc in tēplo ſumme de⁹ exoratus adueni
Et clementi bonitate precū vota ſuſcipe
Largam benedictionē hic infunde iugiter:

¶ O ſumme de⁹ exorat⁹: ſcilicet a nobis. i. tu depcatus: adueni ꝑ gratiā i hoc tēplo. i. in iſta eccleſia: z ſuſcipe vota. i. p̄ces vł oratiōnes deuotas: pcū. i. rogātiū te: clementi bonitate. i. tua miſericordia vel pietate infunde. i. immitte: hic iugiter. i. pereniter vel aſſidue largā benedictionē.

Hic promereantur omnes petita acquirere
Et adepta poſſidere cū ſanctis perenniter
Paradiſum introire tranſlati in requiem

¶ Hic. ſ. in ſacra eccleſia: vł hic. i. i iſto loco cōgregatio omniū fideliū vł omes fideles: pmereantur. i. mereant: acqrere. i. adipiſci z obtinere petita ideſt iuſtas z ſanctas ſuas petitiones: z mereantur poſſidere ideſt retinere: peremniter ideſt perpetuo: adepta ideſt precibus ſuis acquiſita: z mereantur: introire idedeſt ingredi: paradiſum. ideſt celum cū ſanctis ideſt iuſtis: fideles dico tranſlati ad requiē. i. gaudiū ſempiternum. Amen.

Finis.

Tabula hymnorum.

Primo dieꝝ oim̄ q̄ mū. extat cōdit⁹.
Eterne rex cōditor: noctē dieq̄ q̄ regi.
Nocte ſurgētes vigilem⁹ oēs: ſp̄ i pſal.
Ecce iā noctꝭ tenuat vmbra lucis au.
Iā lucis orto ſydere: deū p̄cemur ſup.
Nūc ſctē nobis ſp̄us: vnū prī cū filio
Rector potēs verax de⁹: q̄ tēperas rex.
Rex [illegible] tenax vigor: imot⁹ i te pma.
Luc[illegible] eator optime: lucē dierꝝ pferēs
Te [illegible] s añ terminū: rex creator po.
[illegible] iſte qui lux es z dies noctis te.
Immēſe celi cōditor: qui mixta ne cō.
Sōno refectis artub⁹: ſpreto cubili.
Splēdor paterne glorie: de luce lucē.
Conſors paterni luminis: lux ipſe.
Ales diei nuncius: lucē propinquā.
Telluris ingens cōditor: mūdi ſolū.
Rex creator optime: creatorq̄ noſter
Nox z tenebre z nubila: cōfuſa mūdi.
Celi deus ſanctiſſime: qui lucidum.
Nox atra rerū cōtegit: terre colores.
Lux ecce ſurgit aurea: pellēs fatiſcat.
Magne deus potētie: qui ex aquis.
Tu trinitatis vnitas: orbē potenter.
Eterni celi gloria: beata ſpes morta.
Plaſmator hois deus: qui cuncta.
Sūme deus clemētie: mūdiq̄ factor.
Aurora iam ſpargit polū: terris dies.
O lux beata trinitas: z principalis.
Conditor alme ſiderum. eterna lux.
Verbum ſupernū prodiens: a patre.
Vox clara ecce itonat: obſcura q̄ q̄.
Veni redēptor gētiū: oſtēde ptū vgis
Chriſte redēptor gentiū: ex p̄re p̄ris.
A ſolis ortus cardine: adviſq̄ terre li.
Nūciū vobis fero de ſupernis: nat⁹.
Hoſtꝭ herodes impie: xp̄z venire q̄d.
Aue maris ſtella: dei mater alma.
Quem terra pōthus ethera: colunt.
O glorioſa dn̄a excelſa ſupra ſidera.
Nō chorus vatū: venerandus olim.
O q̄ gl̄ifica luce coruſcas: ſtirpis da.
Martyris ecce dies agathe: vginis.
Chriſte ſanctoꝝ: decus atq̄ virtus.
Iam xp̄e ſol iuſticie mētis dehiſcāt.
Audi benigne conditor nr̄as preces.
Clarum dec⁹ ieiunij: mōſtrat orbis.
Ex more docti myſtico: ſeruemus.
Dicamus oēs cernui: clamem⁹ atq̄.
Vexilla regis pdeunt: fulget crucis.
Pāge lingua gl̄ioſi: plū certaminis
Luſtra ſex qui iam peracta: temp⁹.
Chorus noue ieruſalē: noua melo[illegible]
Rex eterne dn̄e: rerū creator omniū.
Aurora lucis rutilat: celū laudibus.
Ad cenā agni pvidi: z ſtolis albis cā.
Eterne rex altiſſime: redēptor z fide.
[illegible] amor z deſideriū.
Veni creator ſp̄us: mētes tuoꝝ viſita
Iā xp̄s aſtra aſcēderat: regreſſus vn̄.
Beata nobis gaudia: anni reduxit.
Pāge lingua gl̄ioſi: corpis myſteriū.
Sacris ſolēnijs: iuncta ſint gaudia.
Vt queāt laxis: reſonare fibris: mira.
O nimis felix meriti celſi: neſciēs la.
Felix per oēs feſtum mūdi cardines.
Aurea luce z decore roſeo: lux lucis oē.
Doctor egregie paule mores iſtrue.
Tibi xp̄e ſplēdor patris: vita virtus.
Chriſte ſanctoꝝ: decus angelorum.
Chriſte redēptor oim: cōſerua tuos fa.
Ieſu ſaluator ſcl̄i: redemptis ope.
Rex xp̄e martini dec⁹: hic laus tua.
Martine par apoſtolis: feſtū colētes.
Exultet celū laudib⁹: reſultet terra.
Eterna xp̄i munera: apoſtoloꝝ gl̄ia.
Sctōꝝ meritꝭ iclita gaudia: pāgam⁹.
Rex gl̄ioſe martyꝝ: corona cōfitentiū.
De⁹ tuoꝝ militū: ſors z corona p̄miū.
Martyr dei q̄ vnicū: p̄ris ſecūdo filiū
Iſte confeſſor domini ſacratus.
Ieſu corona virginū: quē mr̄ illa cō.
Virgis ples opifexq̄ mr̄is: vgo quē
Vrbs bt̄a ieruſalē: dicta pacis viſio.

Lucronii Anno. M.D.XXIX.

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS

De pedibus

Pes mensura metri constans ex silabis ...
Datilus est longa fiet brevibusque duabus.
Longis spondeus fit binis semper ut estis.
Longa brevisque pedem componit ipse trocheus.
Lagque cum longa componit semper jambum
Est mensura pedum versus in partibus aptis.

De exametro

... metor senos ... penta tenebit.
Quatuor ad placitum sed tantum compositoris.
Datilus in quinto spondeum fine reponit.

De pentametro

Penta tenet binos medios tunc silaba restat.
Datilus inde duplex cesuram fine reponit.

De saphico

Saphicus ex quinis versus componitur omnis.
Fronte trocheus erit spondeus nempe secundus.
Datilus est ternus cui binos jungue trocheus.

De adonico

Carmina tantundem componis adonica binis.
Datilus est primus spondeus ... secundus.

De dimetro ianbico

Quatuor ex pedibus componis dimetra ...
Tertius et primus spondeus fit ... iam...
... binos cui iunge ...

ALEXANDER ... ARAGONIA ... FERDINANDUS ...

ALEXANDER PP VI VALENTINVS FERDINANDVS DEI GRA REX ARAGONVM